

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 11:56:22)

Poštovane kolege poslanici, počinjemo s radom.

Otvaram 9. sjednicu prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini Skupštine Crne Gore 26. saziva. Podsjećam da sam sazvao Skupštinu na ovu sjednicu i dnevni red predložio saglasno Poslovniku Skupštine u dogovoru u Kolegijumu predsjednika Skupštine.

Prije prelaska na utvrđivanje dnevnog reda treba da usvojimo zapisnike sa 4. posebne, 5, 6. posebne i 7. sjednice prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini.

Da li neko od poslanika ima primjedbe na zapisnike? Nema.

Saglasno Poslovniku Skupštine konstatujem su usvojeni zapisnici sa 4. posebne, 5, 6. posebne i 7. sjednice prvog redovnog proljećnjeg zasijedanja u 2017. godini.

Prelazimo na utvrđivanje dnevnog reda. Predlog dnevnog reda imate u sazivu.

Da bismo utvrdili dnevni red, dozvolite da vas obavijestim o predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda. Poslanice Marta Šćepanović i Jovanka Laličić predložile su da se na dnevni red stave Predlog zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama i Predlog zakona o izmjeni Zakona o upravnom postupku. Poslanici Andrija Popović i Adrijan Vuksanović predložili su da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjeni Zakona o visokom obrazovanju.

Prelazimo na obrazloženje i izjašnjavanje o predlozima za dopunu predloženog dnevnog reda. Predlozi poslanice Marte Šćepanović i Jovanke Laličić. Da li jedna od poslanica želi da obrazloži predlog za dopunu dnevnog reda? Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (01.06.17 11:58:10)

Hvala, predsjedniče.

Biću kratka. Izuzetno dva važna zakona za dopunu, Predlog zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama i Predlog zakona o izmjeni Zakona o upravnom postupku. Zakon o dopuni Zakona o administrativnim taksama, važna je dopuna, tiče se oslobađanja plaćanja takse licima sa navršenih do 21 godinu. Smatram da bi trebalo da ovaj zakon danas uđe u dnevni red da o njemu raspravljamo.

Što se tiče zakona o upravnom postupku, takođe važne izmjene, imajući u vidu da primjene ovog zakona počinju 1. jula i važno je, takođe, da ovaj zakon danas uđe u dnevni red. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 11:58:49)

Hvala vama, poslanice Šćepanović.

Stavljam na glasanje predlog poslanica Marte Šćepanović i Jovanke Laličić da se na dnevni red stavi Predlog zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama. Izvolite.

Predlog poslanica Marte Šćepanović i Jovanke Laličić da se na dnevni red stavi Predlog zakona o izmjeni Zakona o upravnom postupku. Izvolite.

Glasao je 41 poslanik, svi su glasali za, nije bilo protiv, nije bilo uzdržanih. Konstatujem da je Skupština prihvatila predlog.

Prelazimo na predlog poslanika Andrije Popovića i Adrijana Vuksanovića. Da li jedan od poslanika želi da obrazloži predlog za dopunu dnevnog reda?

Izvolite, poslaniče Popoviću.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 12:00:37)

Zahvaljujem.

Kako će status studenata koji su upisali po starom biti riješen kroz novi zakon o visokom obrazovanju koji će za nekoliko dana ući u skupštinsku proceduru, a taj status će biti riješen na ovaj način kako smo predložili poslanik Vuksanović i ja, u dogovoru sa Ministarstvom prosvjete

povlačimo Predlog izmjena Zakona koji smo dali u proceduru. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:01:17)

Hvala vama, poslanice Popoviću.

Nećemo se izjašnjavati o ovom predlogu zakona, povukli su ga predlagači. Pozivam vas da se izjasnimo o predloženom dnevnom redu u cjelini.

Stavljam na glasanje predlog dnevnog reda u cjelini. Izvolite.

Konstatujem da je glasao 41 poslanik, svi su glasali za, nije bilo glasova protiv i uzdržanih. Objavljujem da je za sjednicu usvojen predloženi dnevni red iz saziva sa prihvaćenim predlozima za dopunu dnevnog reda. Pozivam Službu Skupštine da poslanicima dostavi prečišćeni dnevni red, a mi prelazimo na rad po predloženom dnevnom redu.

Prelazimo na **Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Milutin Simović, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i finansijski sistem, i ministar poljoprivrede i ruralnog razvoja i Danijela Stolica, generalna direktorica Direktorata za poljoprivredu i ribarstvo. Izvjestioci odbora su Andrija Popović, Zakonodavnog odbora i Halil Duković, Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Izvolite.

DANIJELA STOLICA (01.06.17 12:02:53)

Poštovane poslanice i poštovani poslanici,

Crna Gora je kao članica Svjetske zdravstvene organizacije potpisala Protokol o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima. Nezakonita trgovina duvanskim proizvodima je globalni problem. Ona podrija zdravstvene ciljeve, nameće dodatni pritisak na zdravstvene sisteme i slabi poreske i druge mjere namijenjene jačanju kontrole duvana. Navedeno dovodi do značajnog gubitka prihoda zemalja širom svijeta, ali generiše stvaranje ogromne finansijske dobiti za ilegalne trgovce.

Usvajanjem Protokola konsenzusom zemlje potpisnice obnovile su svoju istorijsku posvećenost očuvanju zdravlja svojih građana, naročito mladih i ranjivih grupa, kao i očuvanju zakonitog funkcionisanja tržišta duvana i duvanskih proizvoda. Protokolom se uspostavljaju pravila za borbu protiv ilegalne trgovine duvanskim proizvodima kroz kontrolu lanaca snadbijevanja i međunarodnu saradnju. Protokol obavezuje zemlje na uspostavljanje globalnog praćenja kretanja i porijekla duvanskih proizvoda kao ključne mjere u cilju smanjenja nezakonite trgovine duvanskim proizvodima. Protokol uspostavlja i mjere međunarodne saradnje kao što su razmjene informacija i uzajamna pravna pomoć koje treba da pomognu u konačnom elimisanju nezakonite trgovine. Ukidanje svih oblika nezakonite trgovine duvanskim proizvodima uključujući i krivotvorenje i falsifikovanje je suštinska komponenta kontrole duvana.

Značaj Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima ogleda se u ukidanju svih vidova nezakonite trgovine duvanskim proizvodima i stvaranju globalnog sistema praćenja predstavljajući suštinsku komponentu u borbi protiv ilegalne trgovine i trgovine falsifikovanim proizvodima. Zahvaljujući njemu globalna kontrola nad proizvodnjom i prodajom duvana će biti značajno pojačana, a nezakonita trgovina će biti uveliko smanjena. Do danas Protokol o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima potpisale su 54 zemlje, a ratifikovale 25. Nakon usvajanja predloženog zakona i Crna Gora će biti 26. zemlja koja ga je ratifikovala. Ovaj zakon je značajan i za proces evropskih integracija imajući u vidu da tematika ovog zakona obuhvata više pregovaračkih poglavlja. U vezi s navedenim, predlažem Skupštini da usvoji ovaj predlog zakona. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:04:59)

Hvala vama.

Da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne žele.

Otvaram diskusiju. Da li se neko od poslanika javlja za riječ?

Ne javlja se niko. Pretpostavljam da ni predstavnik Vlade nema potrebe da se ponovo javi.

Konstatujem da je pretres po ovoj tački završen, izjasnićemo se naknadno.

Prelazimo na Predlog zakona o izmjeni Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije. Ovlašćeni predstavnici Vlade su Darko Radunović, ministar finansija i Novo Radović, generalni direktor Direktorata za poreski i carinski sistem. Izvjestiteljka Zakonodavnog odbora i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Jovanka Laličić.

Otvaram pretres. Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Izvolite, gospodine Radoviću.

NOVO RADOVIĆ (01.06.17 12:05:52)

Poštovani predsjedniče, uvažene poslanice i poslanici, kratko ću obrazložiti Predlog zakona o izmjeni Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije.

Naime, ovdje se radi o potrebi usaglašavanja ovog zakona s Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Članom 45a Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru je propisano da se odredbe posebnih zakona i drugih propisa i drugih akata kojima se uređuje zarada po osnovu koeficijenata iz grupe poslova A, B i C usklađuju s ovim zakonom u roku od 60 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Po predlogu, ovim zakonom se predlaže da se koeficijenti ovlašćenih revizora, rukovodioca organizacionih jedinica, jedinice za reviziju i ovlašćenog revizora u revizorskom tijelu razvrstaju u grupu C. Napominjem da su za imenovanje revizora u revizorskom tijelu potrebni posebni uslovi koji su predviđeni Zakonom o reviziji sredstava iz Evropske unije i što podrazumijeva licencu za revizora i posebna stručna znanja. Tako da postoje opravdani razlozi za razvrstavanje ovih službenika u ovu grupu. Predlažem da Skupština usvoji predloženi zakon. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:07:36)

Hvala vama.

Da li izvjestiteljka odbora želi riječ? Ne.

Otvaram diskusiju. Imam prijavljenog poslanika Vukovića, ali ga ne vidim u sali. Da li neko drugi želi riječ? U redu. Pretpostavljam da onda ni predstavnik Vlade nema potrebu.

Konstatujem da je pretres završen, izjasnićemo se naknadno.

Prelazimo na **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Darko Radunović, ministar finansija i Bojana Bošković, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta. Vlada je preporučila Skupštini da prilikom razmatranja ovog predloga zakona pozove Radoja Žugića, guvernera Centralne banke Crne Gore da učestvuje u radu Skupštine. Izvjestioci odbora su Filip Vuković, Zakonodavnog odbora i Petar Smolović, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje?

Izvolite, gospodine Žugiću. Guverner Centralne banke.

RADOJE ŽUGIĆ (01.06.17 12:09:00)

Poštovani predsjedniče, uvaženi poslanici, dame i gospodo,

Centralna banka u okviru svojih redovnih regulatornih aktivnosti je pripremila i dostavila Vladi, kasnije Vlada Parlamentu Zakon o dobrovoljnom finansijskom restrukturiranju. Taj zakon je jedan od segmenata ukupnog regulatornog snaženja finansijskog sistema Crne Gore.

Takođe, prepoznajući određene ranjivosti u okviru finansijskog sistema koje se dominantno odnose prije svega na visok nivo kredita koji se neuredno otplaćuju, odnosno servisiraju. Taj nivo kredita je sa značajnim uticajem na ostale ranjivosti finansijskog sistema, finansijskog segmenta, kao što je visok nivo kamatne stope, iako je ona danas na istorijskom minimumu i iznosi svega 7,12, a takođe se odnosi i na nivo aktivnosti komercijalnih banaka kada je u pitanju podrška implementaciji ekonomske politike Vlade Crne Gore zašto je Centralna banka odgovorna u dijelu svojih odgovornosti. Prepoznajući te ranjivosti mi smo se odlučili da iniciramo promjene ovog zakona kojim se definišu dva najvažnija cilja. Prvi je da Zakon produžava svoje važenje na godinu dana, dodatno daju se novi stimulanse kako za banke tako i za dužnike, od ovog zakona korist će imati i dužnici, odnosno klijenti, realna ekonomija, finansijski segment banke, ali svakako i država. U čemu se ogleda prednost ovog zakona - dominantno u tome da smo proširili kategoriju klasifikacija kredita koji ulaze u ovaj domen i to na kategoriju D. Kategorija D zahtijeva od banaka visok nivo rezervacija u procentima od 70% što je veliki teret za banke, ali veliki teret i za dužnike.

Polazeći od pojedinih ekonomskih ciklusa, posebno u dijelu malih i otvorenih ekonomija kakva je naša crnogorska ekonomija, svi ekonomski ciklusi moraju imati svoje kontracifčne mjere. Ovo je jedna od mjera, a geneza ovog problema ide iz perioda ekonomske ekspanzije kada smo imali u periodu 2006 - 2009. godine veoma visoke stope ekonomskog rasta, prosječno 8,7% i u vremenu kada smo imali po našoj ocjeni neadekvatno upravljanje kreditnim rizicima. To je dovelo nakon isteka grejs perioda da smo negdje u avgustu 2011.godine imali rekordan nivo kredita koji se neuredno servisiraju, da bi trend smanjenja dominantno kod banaka koje svoje matične banke imaju u inostranstvu jer je bankarski sistem dominantno sa stranim kapitalom, danas je jako dobro kapitalizovan sa preko pola milijarde eura, što je možda najveće strano ulaganje u jedan sistem, kad mislimo na benefite stranih direktnih investicija. Dakle, matične banke su dale podršku svojim supsidijarima u Crnoj Gori, isijecale su tu lošu aktivnost odnosno otkupljivale loše kredite, ali istovremeno i formirale faktore i kompanije koje su takođe uradile isijecanje loše aktive. Tako da smo došli do stanja da su bilansi banaka čisti relativno, ali ostali su problemi u zoni realne ekonomije. Realna ekonomija i dalje ima velike probleme sa kreditima koje ne može uredno servisirati. To je bio ključni motiv da napravimo dopune, da proširimo osnovicu klasifikacije koja se uključuje u proces dobrovoljnog finansijskog restrukturiranja. Takođe, preporučili smo bankama da u dijelu kolateralu u vremenu kada dođe do smanjivanja neto duga, odnosno smanjivanja kreditne obaveze, da se banke postupno i fazno, čuvajući stabilnost bankarskog sistema, oslobađaju viška kolateralu. Time se oslobađa značajan resurs za valorizaciju i tu je najveći benefit države. Benefit banaka je takođe u tome što će smanjiti svoje rezervacije, sa mogućnošću reklasifikacije kredita u više kategorije i time će smanjiti svoja obavezna rezervisanja. Mi smo takođe kroz same izmjene i dopune zakona pojednostavili sve procedure, ali istovremeno smo i uradili sljedeće: obavezali banke da nakon inicijative pravnog lica, neprihvatanja inicijative ili neprihvatanja sporazuma nakon što bi se prihvatila inicijativa, da banka ukoliko odbije i inicijativu i sporazum o tome mora da izvjesti Centralnu banku, da u roku od 15 dana detaljno obrazloži razloge nepostupanja ... klijenata. Ukoliko se desi da se dobije negativan odgovor, Centralna banka ima pravo da preispita adekvatnost rezervisanja da svaku pojedinačnu banku kroz svoje odgovornosti i svoje nadležnosti u domenu donošenja podzakonske regulative. Samo da naglasim, ovo je danas prva javna poruka prema bankama. Čim se zakon usvoji, nadam se da hoće, napravićemo tijesnu kordinaciju sa svim komercijalnim bankama sve u funkciji ozdravljenja klijenata banaka, jer samo zdrav klijent može značiti zdravu banku, a zdrava banka stabilan finansijski sistem.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:14:43)

Hvala guverneru Centralne banke.
Dajem riječ ministru finansija. Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (01.06.17 12:14:54)

Hvala, predsjedniče.

Ja sam se sad prijavio zbog intervencije poslanika Vukovića koji je skrenuo pažnju, a ja uvažavam tu njegovu sugestiju jer on je profesor i član akademske zajednice, crnogorske zajednice, da smo napravili proceduralnu grešku. Jeste da smo ovaj zakon radili zajedno sa Centralnom bankom i da je u ovom zakonu najviše uključena Centralna banka, mi smo trebali da ga branimo i mi da ga predložimo, tako da se izvinjavam i poslanicima i građanima zbog ovog propusta.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:15:35)

Vi ste ga, ministre, svakako predložili i vi ste tu da ga branite i odgovarate na pitanja. Ovo što je guverener Centralne banke bio ovdje, to je dodatak još da bi se kvalitet diskusije dao i da bi se dalo dodatno obrazloženje. U redu.

Da li izvjestioci Odbora žele riječ? Ne žele.

Otvaram diskusiju.

Ko se javlja za riječ? Izvolite.

Javio se poslanik Petar Smolović.

PETAR SMOLOVIĆ (01.06.17 12:16:16)

Poštovani predsjedniče, uvaženi članovi Vlade, poštovane kolege i kolegice, uvaženi građani,

Tema je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama. U uvodnom obrazloženju predstavnik predlagača ukazao je da donošenje izmjena i dopuna Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama između ostalog ima i za cilj prevazilaženje uočenih problema koji su se pokazali u praksi kao i produženje roka za pristupanje sporazumnom restrukturiranju za još godinu dana.

Guverner kao predstavnik Centralne banke Crne Gore je ukazao da je Centralna banka Crne Gore nakon stupanja na snagu Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama i donošenja odluka o izmjenama i dopunama Odluke o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama, u praksi identifikovala određene prepreke u primjeni ovog zakona, kako sa strane banaka, tako i sa strane dužnika, tako da pomenuti zakon nije dao, nažalost, očekivane rezultate.

Takođe, polazeći od značaja održivog finansijskog restrukturiranja za privredu u cjelini, Predlogom zakona predviđena je pojednostavljena procedura postupanja finansijskog restrukturiranja, donošenja novog podzakonskog akta, kao i nove mjere za banke u slučaju neopravdanog odbijanja zahtjeva za restrukturiranje kredita po kojoj će banka morati da izdvoji dodatne rezervacije.

Navedenim predlogom zakona u cilju stvaranja uslova za veću motivaciju povjerilaca i dužnika između ostalog proširuje se obuhvat kredita koji mogu biti predmet restrukturiranja, odnosno pored kredita klasifikacionih grupa B i C obuhvaćeni su i krediti iz klasifikacione grupe D.

Na ovaj način omogućava se da ukoliko je povjerilac jedna banka, finansijsko restrukturiranje može se sprovesti po internim procedurama te banke. Takođe se precizira sadržaj inicijative koju banci podnosi dužnik koji namjerava da sa bankom zaključi sporazum u postignutoj saglasnosti da učestvuje u finansijskom restrukturiranju. Utvrđuje se posljedica neuspjelog finansijskog restrukturiranja, kada je povjerilac banka. Zatim, ovim predlogom zakona uvodi se nova mjera finansijskog restrukturiranja kojom se utvrđuje oslobađanje od tereta hipoteke, fiducije ili zaloge dijela sredstava obezbjeđenja datih radi obezbjeđenja potraživanja koja povjerioci imaju prema dužniku srazmjerno smanjenju duga, kao i veće olakšice po pitanju plaćanja dospjelog a neplaćenog poreskog duga privrednih subjekata koji su predmet finansijskog restrukturiranja.

Na Odboru je takođe konstatovano da važeći zakon nije dao očekivane efekte i iskazao

očekivanja da će se predloženim izmjenama i dopunama zakona obezbijediti veća zainteresovanost za restrukturiranje dugova, imajući u vidu da se istom pristupa na dobrovoljnoj osnovi i da je navedeni predlog zakona orijentisan na dužnike. Pozitivnim je ocijenjeno uvođenje obaveze banke da informiše Centralnu banku o toku pregovora i razlozima zbog kojih nije došlo do zaključenja ugovora sa klijentima, te iskazano interesovanje koji su to instrumenti Centralne banke koji joj stoje na raspolaganju u slučaju da banke i dalje nijesu zainteresovane za ovaj model koji ima za cilj povećanje likvidnosti poljoprivrede, očuvanje radnih mjesta i smanjenje nivoa nekvalitetnih kredita.

Tokom rasprave na Odboru je iskazano interesovanje i za rješenje predviđenih odredaba člana 39a imajući u vidu pojedina iskustva građana sa bankarskim sektorom po pitanju nedovoljne informisanosti, a kojim se propisuje da kada se finansijsko restrukturiranje sprovodi samo između dužnika i jedne banke, banka može finansijsko restrukturiranje sprovesti po internim procedurama te banke, to jest člana 39c, koji se odnosi na posljedice neuspjelog finansijskog restrukturiranja kada je povjerilac banka.

Ono što ostaje dilema je da li banke koje su većinom inostrane moraju poštovati propise i preporuke Centralne banke ili se mogu držati strožih standarda grupe i na taj način izbjeći primjenu ovog zakona, posebno imajući u vidu skoriji početak primjene IRFS 9 međunarodnih standarda u izvještavanju.

Iz svega navedenog proizilaze višestruka pozitivna očekivanja od ovog zakona. Stoga predlažemo Skupštini da usvoji Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sporazumu o finansijskom rekonstruiranju dugova prema finansijskim institucijama.

Na kraju iskoristio bih priliku i mogućnost da pitam guvernera da li su kod nove reklasifikacije loših kredita razmišljali o ugradnji kategorije A tzv. bez rezervacija kategorije i ako ste saglasni da li to ugraditi kroz neke sledeće izmjene i dopune ovog zakona. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:20:42)

Hvala vama, poslaniče Smoloviću.

Gospodine Žugiću, da li želite sada odgovoriti ili da sačekate? U redu.

Za riječ se javio potpredsjednik Genci Nimanbegu. Izvolite, potpredsjedniče.

GENCI NIMANBEGU (01.06.17 12:20:59)

Poštovani predsjedniče Brajović, poštovane kolegice i kolege poslanici, poštovani ministre, guverneru,

Moja diskusija na ovaj zakon će biti kratka i usmjerena na nekoliko pitanja koje sigurno pobuđuju interese javnosti.

Polazeći od toga što je i definicija cilja jednog zakona npr. koje probleme on treba da riješi i što bi bilo da se ne usvoji takav zakon, postavio bih vama jedno pitanje koje sigurno nije retoričko nego je praktično.

Poštovani ministre, poštovni guverneru, Zakon koji je u ovom domu usvojen 2015. godine i koji poslije dvije godine dolazi u obliku izmjena i dopuna nije iskoristio nijedan subjekat u Crnoj Gori. Šta to znači? Mi smo usvojili zakon i finansijsko restrukturiranje od 2015. do 2017. nije tražio nijedan subjekat. Onda se ovdje postavlja pitanje da li je on dobro koncipiran. Zašto oni koji su u finansijskoj teškoći, da li su rokovi optimalni, da li neko će priznati da je privredni subjekat a da ima finansijske poteškoće u okviru 270 dana koje je bilo npr. ovdje u Predlogu zakona, sada idemo na 365 dana, ovdje se radi o mikrokreditnim institucijama ili individualnim jedinicama. Sigurno da je potrebno da imamo zaokružen jedan pravni sistem, u okviru međunarodnih aktivnosti, jer ono što nam je poznato da se ovaj zakon i oslanja na Bečku deklaraciju ili na forum koji je bio u Beču 2012. godine, ali sigurno i da naš pravni sistem i bez ovog zakona ima mehanizme koji omogućava kvalitetno ili ne da se problemi privrednih subjekata riješe. Stoga uz jednu, rekao bih, dilemu - zašto naše Ministarstvo finansija ili Centralna banka posvećuje ovoliko pažnju nečemu što nije do sad korišćeno, jer mi imamo jedan veliki problem koji smo takođe dva puta glasali u

ovom domu, a to je problem koji imaju štediša ili kreditori, oni koji su imali kredite iz bivše Hypo Alpe banke i njihov problem i posle gotovo godinu dana od krajnih rokova nije riješen. Na odboru smo to detaljno razmatrali i procenat onih korisnika koji nisu zaključili ugovor sa bankom samo pokazuje da li ovaj zakon može da preduprijedi da neka lica postanu isto tako ranjivi kao što su i klijenti Hypo Alpe Adria banke. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:24:33)

Hvala vam, potpredsjedniče Nimanbegu.

Izvolite, ko se dalje javio za riječ? Ne javlja se niko.

Sad pitam ministra finansija ili guvernera, pozivam da odgovore na pitanje i da komentarišu ako osjećaju potrebu za time.

Guverner Žugić. Izvolite.

RADOJE ŽUGIĆ (01.06.17 12:25:00)

... meni upućena, a u prethodnom dijelu dao sam svoj komentar na Zakon na vaše traženje, tako da ne vidim razloga da bi bila takva greška napravljena, ne smeta.

Evo, notirao sam pet važnih pitanja koja su uvaženi poslanici postavili i daću svoj komentar.

Prvo pitanje je bilo - Da li strane banke, dominantno strani kapital jeste u Crnoj Gori u ovom sistemu, moraju poštovati naše zakone? Odgovor je jasan - moraju. Nema nikakve dileme da to što su oni osnovali svoje supsidijare u Crnoj Gori njihove matične banke mogu da anticipiraju određene strože kriterijume. Pomenuli ste IRFS 9, odnosno standarde anticipativnog rješavanja loših kredita za narednu godinu, ali taj problem, odnosno taj proces su neke strane banke već primjenile i to je dobro za naš bankarski sistem, jer to zahtijeva dodatna rezervisanja u samim bankama.

Drugo pitanje je bilo za IRFS 9. Mi na tom procesu takođe radimo. Osim regulacije koju pripremamo, šaljem Ministarstvu finansija i Vladi, takođe radimo na implementaciji standarda finansijskih izvještavanja ne samo za superviziju već i za interne finansije Centralne banke Crne Gore.

Da li smo mogli ili morali da napravimo reklasifikaciju, bilo je vaše treće pitanje. Mislim da ste pogodili u srž, jer ovdje je u pitanju zakon koji mora podstaći banke da kroz smanjivanje rezervisanja imaju adekvatan motiv za primjenu odnosno implementaciju ovog zakona.

Ovdje je dio odgovora za gospodina Nimanbegua. Ne slažem se da prethodni zakon nije imao efekata. Imali smo nekoliko slučajeva, jedan je u procesu rješavanja, traje to dugo, ali ako nemate adekvatne stimulanse za banke i za dužnike, zato smo i proširili bazu vezanu za kategoriju D klasifikacije kredita, i tamo je rezervisanje 70%. Taj nivo kredita u Crnoj Gori trenutno iznosi oko 27 miliona eura. Znači, banka je žestoko motivisana, nemate prinude da ih natjerate da to moraju da rade, žestoko motivisana da smanji svoje rezervacije i time utiče na veću svoju likvidnost i dominantno na liječenje ostalih ranjivosti u svom segmentu vezanih i za nivo kamatne stope, ali i za kreditnu aktivnost i podršku svim razvojnim projektima. Tako da mislim da je osim ovoga što smo mi psihološki imali i aktivnosti i sve to, ali da vam samo kažem da smo mi imali rekordan nivo MPL-a u avgustu mjesecu 2011 - 25,95 od ukupnih kredita. To je bio najviši nivo ne samo u regionu nego i šire. Danas, odnosno krajem prošle godine imali smo svega 10,3 nivoa loših kredita u ukupnom kreditnom portfoliju, sada je to 9,36. Znači trend je daleko najbolji i trend smanjivanja loših kredita se nastavlja i u ovom periodu, ali ovaj sam zakon dodatno će da pospješi smanjivanje loših kredita. Na kraju to je i nešto što je naša obaveza, obaveza Centralne banke u funkciji jačanja i održavanja finansijske stabilnosti.

Pomenuli ste i kredite u švajcercima. Ja se izvinjavam, ja sam tada napustio odbor na pola sjednice i vi to znate i izvinio se, jer sam imao međunarodne obaveze, ali generalno Centralna banka će odgovoriti na svaki prigovor, ovdje javno pozivam i štediša i advokata koji je malo napadao Centralnu banku, odgovoriti na svaki argumentovan prigovor kroz svoju superviziju i

svoju kontrolu. Ne može biti ništa sporno u dijelu implementacije zakona koji je donio ovaj visoki dom. Pozivam sve one, čak sam rekao i advokatu tada, izvolite, kada god želite vrata Centralne banke su otvorena i mi ćemo da pošaljemo superviziju za svako pojedinačno pitanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:29:11)

Hvala, gospodine Žugiću.
Želi komentar poslanik Nimanbegu. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (01.06.17 12:29:23)

Da, hvala.

Nije mi jasno, možda je želio ministar isto da odgovori na pitanje, jer su bila prvenstveno za Ministarstvo.

Dragi guverneru, vi znate da to je moje gledište. Visina NPL-a je bila 25% 2011. godine. Znači zašto? Zato što par godina prije toga u Centralnoj banci nije rađena evidencija svih dužnika pa da sve banke međusobno imaju podatke koliko su zaduženi kreditori. Vidim da se slažete sa tim, to je i poruka koju šaljem. Ako su jake institucije onda dolazimo do vladavine prava, onda banke ne mogu međusobno biti kao, rekao bih ako nije zabranjena riječ - aligatori oko klijenata, kako su se ponašali 2005, 2006, 2007, 2008. godine i to je uzrokovalo onda kada je baza uspostavljena, kada su podaci, gospodin Radunović je tada vjerovatno bio u Komercijalnog banci i zna bolje od nas te podatke koji su bili krediti, kakvi su bili hipoteke ili garancije privrednika. Treba im se pomoći i banke imaju jedan veliki udio u tome da se naša privredna aktivnost podigla, cijele države. Znači, rast, podatak koji imamo makroekonomski je i dokaz da institucije jačaju, ali sada to je palo na 9,36 je čisto zato što je bila primjena zakona koja ranije nije bila adekvatna iako je i tada bila obaveza Centralne banke da to radi.

Što se tiče zakona oko švajcarskog franka, kako ga kratko nazivamo, meni je zbilja drago da je ovjde sad i javno, rekao bih, obećanje vaše da Centralna banka se uključi u svaki pojedinačni slučaj. Procenat onih koji nisu zaključili ugovor sa Adiko bankom ili sa Heta asetom je zabrinjavajući. Znači, on je bio 60%, predstavljeno je nama na odboru, što znači sigurno da... Evo, doći ćemo kod Izvještaja o radu Centralne banke pa ćemo detaljnije o podacima koji su nama priopšteni na odboru. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:32:11)

Hvala vama.

Da li ima u ovoj razmjeni mišljenja još potrebe da se neko uključi? U redu.

Da li predstavnik predlagača ima potrebu za završnu riječ? Ne. Hvala.

Onda konstatujem da je pretres završen. Izjasnićemo se naknadno.

Zahvaljujem guverneru na prisustvu i naravno predstavnicima predlagača.

Prelazimo na **Predlog zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su: Darko Radunović, ministar finansija i Novo Radović, generalni direktor Direktorata za poreski i carinski sistem.

Izvjestioci odbora su Miodrag Vuković, Zakonodavnog odbora i Branko Čavor, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Ne želi.

Da li izvjestioci odbora žele riječ? Ne žele.

Otvaram diskusiju.

Ja imam prijave zainteresovanih poslanika i dajem riječ Miodragu Radunoviću. Izvolite.

Poštovani gospodine predsjedniče, uvaženi ministre, kolegice i kolege poslanici i uvaženi građani,

U obrazloženju Zakona koji je danas pred nama uglavnom suština je stvaranje uslova za podršku i razvoj biznisa u ugostiteljskoj djelatnosti i normalno i stavovi udruženja poslodavaca.

Ja ću iz jednog drugog ugla komentarisati Predlog ovog zakona. Juče je bio Svjetski dan borbe protiv pušenja i ja bih rekao nekoliko riječi o tragičnim posljedicama konzumiranja duvana.

Pušenje je javno-zdravstveni problem koji ima razmjere pandemije u cijelom svijetu. Crna Gora nije izuzetak. U Crnoj Gori svaki treći građanin je pušač.

Svjetska zdravstvena organizacija upozorava da svakih osam sekundi u svijetu umre jedna osoba od posljedica pušenja. U Crnoj Gori u posljednjih dvije decenije došlo je do smanjenja prevalencije pušača, tako da je poslednje istraživanje pokazalo da je to negdje 31%. Po jedinstvenoj metodologiji Svjetske zdravstvene organizacije, na žalost, zabrinjavajući je podatak koji imamo iz novog istraživanja u Crnoj Gori da mladi koji konzumiraju duvan njihov broj se udvostručio. Danas po istraživanju 12,8% petnaestogodišnjaka u Crnoj Gori konzumira duvan i granica konzumiranja prve cigarete je svakog dana sve niža. Iz istraživanja smo vidjeli, iako smo zakonski to riješili, da su im cigarete jako dostupne. Izloženi su prikrivenom reklamiranju, a 2/3 mladih je izloženo pasivnom pušenju zbog boravka u prostorijama gdje se nalaze pušači u porodicama, javnim institucijama, ustanovama, ugostiteljskim objektima i dijelom im omogućavamo na žalost to i ovim zakonom.

Posljedice pušenja duvana po javno zdravlje ukazuju da je pušenje bolest koju treba prevenirati, liječiti kao i druge bolesti zavisnosti. Pušenje ima posebno mjesto među bolestima zavisnosti. Riječ je o obliku ponašanja koje je na žalost široko društveno prihvatljivo. Pušenje oštećuje zdravlje i uzrok je 2/3 obolijevanja i umiranja u Crnoj Gori. Stvara kod pušača zavisnički način ponašanja, ugrožava zdravlje osoba koje se nalaze u neposrednoj pušačevoj okolini i to udisanje je podjednako opasno kao i za pušača. Pušenje nije privatna stvar pušača, nego je problem čitavog društva, poprimajući problem socio-medicinskog karaktera. Ono na šta stavljam akcenat paradoksalno ali je tačno - duvan i siromaštvo čini međusobno začarani krug.

U većini zemalja postoji tendencija veće upotrebe duvana u siromašnim slojevima društva. Siromašne porodice troše veliki dio svojih prihoda na duvan. Procijenjeno je da troše više na duvan nego za hljeb i mlijeko zajedno za jedan dan. Utroškom za duvan smanjuje se mogućnost rešavanja osnovnih životnih potreba za stan, hranu, obrazovanje, zdravstvenu zaštitu, tako da duvan pogoršava siromaštvo onih koji puše i njihovih porodica.

Postavljam jedno pitanje - zašto se odričemo života, zašto umiremo iz navike?

Analiza jednog američkog centra za kontrolu i bolest, prevenciju bolesti, pokazala je da život pušača je kraći za 10 godina. Jedna popušena cigareta skraćuje život za 14 minuta, a redovno pušenje 20 cigareta dnevno skraćuje život 10 godina. Pravim i jedno poređenje sa ostalim bolestima zavisnosti. Alkoholizam skraćuje život 23 godine, a hronična konzumacija narkotika 34 godine. Jedna doza kokaina skraćuje život pet sati, metadona 12 i po sati, a doze heroina 23 sata. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije procjenjuje se da u svijetu umre oko šest miliona ljudi godišnje od posledica pušenja, u Evropi 500 hiljada. Dokazana je uzročno posljedična povezanost između pušenja karcinoma bronha i pluća, te infarkta miokarda i hronične opstruktivne plućne bolesti. Pušenje cigareta ili izloženost duvanskom dimu znatno doprinosi obolijevanju i prijevremenom umiranju od bolesti prouzrokovanih pušenjem. Prava opasnost leži u duvanskom dimu koji se ne može zaustaviti u jednom lokalnu kad kažem ova četiri stola su pušačka, ova četiri nijesu. Dim ide do svakog, a upravo u tom dimu ima četiri hiljade hemijskih materija, 400 toksičnih i 43 kancerogene od kojih je najopasniji katran.

Ono što moramo znati je da pušenje povećava rizik od nastanka ovih bolesti, rizik od nastanka raka pluća ... puta veći kod pušača nego nepušača. Nikotin ubrzava demineralizaciju kosti, smanjuje polnu moć i izaziva neplodnost. Uvijek dovodi do raka ždrijela, usne, jednjaka, mokraćne bešike, gušterače, nekih oblika leukemije. Dojenčad i djeca izloženi su akutnom i hroničnom bronhitu, astmi, imamo i podataka iznenadne dojenačke smrti.

Porodilje i trudnice, kod njih imamo spontane pobačaje i prijevremene porođaje. I ono kada

prevedete sa brojki i statistike na normalno ponašanje, svi smo smrtni svi ćemo umrijeti, svaki drugi čovjek i u ovoj sali kada umre umrijet će od srca i kardiovaskularnih bolesti, a svaki peti od raka. To je ona slika koju imamo danas u Crnoj Gori.

Sva istraživanja Svjetske zdravstvene organizacije, pa i kod nas, ukazuju da se spusta granica početka konzumiranja duvana. Mladi oponašaju starije, a odrasli bi trebali biti uzor svojim potomcima. Sprečavanje pušenja treba biti osnova svakog preventivnog programa. I nije problem pušenje samo u rukama Ministarstva zdravlja, mora biti multisektorski pristup, Ministarstva prosvete, sporta, poljoprivrede, Ministarstva finansija, kulture, porodice, društva u cjelini.

Asocijacija koja prati kretanje, incidencu karcinoma u Evropi Globokan, za Crnu Goru daje sledeće podatke - svake godine u Crnoj Gori oboli 2.300 ljudi od raka, a umre 1.200, od toga 320 ljudi svake godine oboli od karcinoma pluća. Samo jedan je nepušač od 200 ljudi sa karcinomom grkljana, 72% su pušači od svih pacijenata koji imaju rak donje usne, od ateroskleroze deset puta češće obolijevaju pušači, 1/3 bolesti i umiranja u Crnoj Gori mogla bi se prevenirati prestankom pušenja, 12.000 eura iznosi liječenje postoperativnog karcinoma pluća ili bronha ne računajući finansijski efekat odsustvovanja sa posla, smanjenje radne sposobnosti, gubitak mladih života i invaliditeta i bez zdravog čovjeka nema održivog razvoja nijedne zemlje na svijetu pa ni Crne Gore. Zato se vraćam tezi koju ste dali u obrazloženju da ne trebaju dodatna sredstva iz budžeta za primjenu ovog zakona i da se jedan euro treba izdvajati za jedan m² pušačkog prostora.

Kada je prvi put donesen zakon u prethodnom sazivu rečeno je da je primjena ovog zakona samo za jedan prelazni period dok se pripreme ugostitelji na zakonska rješenja koje je donijelo Ministarstvo zdravlja. Dezavuisan je član zakona usvojenog u ovoj skupštini da se zabranjuje upotreba duvana u javnim ustanovama i ugostiteljskim objektima gdje se služi hrana i piće. Svim ugostiteljima je data mogućnost da izaberu da li će njihovi lokali biti za pušače ili zona bez duvanskog dima. Imaju i mogućnost koju vidimo u svim razvijenim zemljama koje brinu o zdravlju stanovništva i zdravoj radnoj sredini zaposlenih, upravo onih koji rade u tim objektima. Na žalost, nastavljamo sa tom praksom, a prikupljena sredstva po tom osnovu predstavljaju nešto sa čim se ne možemo ponositi. Prikupljena sredstva takse za duvan i upotrebu akustičnih uređaja u 2015. godini iznosila su 723.100 eura, u 2016-toj 657.300 eura, za nekih 9,1% manje.

U tolikim ugostiteljskim objektima u Crnoj Gori i kvadraturi koja se mjeri hiljadama metara kvadratnih, mjesečni prihod od taksi ne može pokriti liječenje pet pacijenata sa karcinomom pluća, a svakog dana oboli po jedan građanin Crne Gore od raka pluća. Vjerujem da je ovo samo mjera sa oročenim rokom trajanja i ugostitelji ako brinu da će izgubiti klijantelu neka se odluče za koji će objekat - onaj sa ili bez duvanskog dima. Oni koji nas iz finansijskih razloga indirektno ubijaju treba im nametnuti porez deset puta veći kao visinu cijena paklica duvana.

Iskustvo Hrvatske, Austrije i Turske, znate kod nas je izreka "puši kao Turčin", oni su prije dvije godine dobili nagradu Svjetske zdravstvene organizacije zato što su aktivnim mjerama uspjeli da smanje, da dovedu prevalencu pušenja u Turskoj na nekih 20%. Iskustvo Hrvatske, Austrije i Turske ukazuju da turizam može cvjetati i sa zabranom pušenja u prostorijama gdje se servira hrana i piće i na javnim mjestima. Mislim da je problem u nečem drugom, a ne u ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda.

Takođe, vas molim da inspekcijski organi koji su, da kažem, pod vašim ingerencijama, sa više ažurnosti rade svoj dio posla, da obiđu sve javne ustanove, institucije počev od ove Skupštine, Vlade, zdravstvenih ustanova, obrazovanih ustanova i da sprovedu i kaznenu represivnu mjeru za one koji krše zakon u cilju konzumiranja duvanskih proizvoda.

Crna Gora je ratifikovala Konvenciju o zabrani upotrebe duvanskih proizvoda 2007. godine. Po američkom modelu analizirajući učinke dosadašnjih aktivnosti, moram vam reći, dobili smo ohrabrujuće rezultate ako bismo primijenili svih šest mjera. Mjere koje imamo na raspolaganju su tako moćan instrument da za pet godina možemo smanjiti prevalencu pušenja za 33% dosljednom primjenom i sledećih 40 godina smanjiti čak na prevalenciju pušenja za dodatnih 49%, a ono što posebno želim da naglasim i to smo čuli prije neki dan od šefice kancelarije Svjetske zdravstvene organizacije u Crnoj Gori, sačuvali bismo živote 37.522 čovjeka. Dakle, 20.546 muškaraca, 16.900 žena dva grada otprilike veličine Cetinja i Kotora zajedno. Ono što vjerujem da ovaj zakon će biti oročenog trajanja vjerujem i u vašu podršku i kroz poslanička pitanja koja ćemo imati u periodu pred nama tražićemo i da pratimo način i visinu naplate ove takse i prilivanju budžetskom na kvartalnim obavezama koje postoje u zakonu. Ja vam se zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:45:15)

Hvala vama, poslaniče Radunoviću. Nisam vas prekidao zato što ste dali jedan izvanredan broj pokazatelja, vrlo opominjućih.

Za riječ se javila poslanica Branka Tanasijević. Izvolite.

BRANKA TANASIJEVIĆ (01.06.17 12:45:35)

Poštovani predsjedniče Parlamenta, poštovni potpredsjedniče, poštovani ministre Radunoviću, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani,

Duvan je jedna od najkontroverznijih biljaka koja kroz istoriju prati ljudski rod. U medicinskoj, ali i u najširoj javnosti okarakterisan je kao otrov, kao jedna od najštetnijih supstanci koju unosimo u organizam. Prema podacima Svjetske zdravstvene organizacije od posljedica pušanja svake godine umre oko šest miliona ljudi. Iako je najvećem broju građana poznata medicinska argumentacija o pogubnom uticaju na zdravlje ljudi, a o čemu je vrlo detaljno i kvalitetno govorio poslanik Radunović, na pušenje se gleda sa velikom dozom tolerancije o čemu govori podatak da je to još uvijek najraširenija bolest zavisnosti.

Konzumiranje duvana nije povezano ni sa polom, ni sa godinama, ni sa obrazovanjem. Duvan koriste i muškarci i žene i stari i mladi, obrazovani i neobrazovani. Često se dešava da se pušenje ostavi tek onda kada se ugrozi zdravlje, kada je kasno za opreznost i promjenu načina života.

Zavisnost od duvana predmet je mnogih nauka, medicine, sociologije, politike, kulture, ekonomije itd. a ako bismo pokušali sublimirati stavove svih ovih nauka koje se bave analizom mogućnosti uticaja na smanjenje obima pušenja onda bi se moglo zaključiti da se najbolji rezultati postižu prevencijom da bi se ukazalo na opasnost od pušenja i uticalo na svijest i promjenu stava prema pušenju. U prevenciji najznačajniju ulogu ima porodica, škola, stručnjaci različitih profila, institucije sistema, civilni sektor, mediji itd.

Takođe, rezultat se postiže kampanjama protiv pušenja kroz saopštenja javnih ustanova i upozorenja stručnjaka koji se bave ovim problemom, promocijom programa odvikavanja od pušenja, zakonskom regulativom koja se odnosi na zaštitu nepušača, zabranu reklamiranja i prodaju duvana licima mlađim od 18 godina, upozorenjima na kutijama cigareta itd. Jedna od zakonskih mogućnosti da se utiče na zavisnost od duvana je potpuna zabrana upotrebe duvanskih proizvoda u zatvorenim prostorima. Međutim, ovakvo rješenje u praksi velikog broja zemalja nije dovelo do značajnog smanjenja broja zavisnika. Osnovni efekat koji je postignut je da je problem izmješten, odnosno da se više nije pušilo u zatvorenom prostoru, ali jeste na ulici, ispred ustanova, u baštama kafića, što nije lijep prizor. Često se tek u takvim situacijama vidjelo koliko je problem veliki i koliko je ljudi zavisno od duvana.

Zakonska regulativa nije dovoljna da bi se njome regulisao problem zavisnosti od pušenja, jer kada bi to bio dominantan način da se smanji upotreba duvanskih proizvoda onda bi to bio jednostavan način kojim bi se riješio kompleksan i složen problem. Iskustva zemalja koje su mnogo duže od Crne Gore upravo putem zakona dominantno pokušale uticati na zavisnost od duvana su različita. Ali, ono što je zajedničko, da bi se smanjio broj pušača makar za koji procenat potrebno je vrijeme i posvećenost i što je mnogo značajnije, pored zakona neophodno je uticati na promjenu svijesti kroz paralelnu primjenu svih mehanizama i kapaciteta društva koji bi kroz različite forme i načine rada u kontinuitetu uticali na smanjenje pušenja.

Predlogom zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima omogućeno je vlasnicima, odnosno korisnicima ugostiteljskih objekata da dozvole upotrebu duvanskih proizvoda u svojim objektima i nakon 24 časa za period organizovanja kulturno-zabavnog programa na otvorenom i zatvorenom prostoru uz plaćanje takse propisane zakonom. Vlasnici objekata su ukazali na činjenicu da većinu gostiju čine lica koja su konzumenti duvana i da bi zabrana korišćenja duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima značajno smanjila promet u tim objektima, naročito u toku turističke

sezona. Upravo ovakva iskustva i upravo ovakvi stavovi vlasnika ugostiteljskih objekata govore u prilog činjenici koliko je problem zavisnosti od duvana veliki i da je potrebno zakonsku regulativu koja se odnosi na ovu oblast prilagoditi kulturnom modelu i što je najbitnije učiniti je primjenljivom i dosledno je primjenjivati. U tom smislu bi možda jedno od rješenja bilo da se ugostiteljski objekti označe kao objekti u kojima je dozvoljeno ili nije dozvoljeno pušenje, gdje bi svaki objekat imao oznaku kategorije kojoj pripada. To je iskustvo i mnogih država u regionu i zemljama Evropske unije. Takođe, to je i način da se zaštite nepušači i pasivni pušači, naročito djeca, jer bi oni koristili prostor bez duvanskog dima u kome bi mogli bezbjedno da borave. Odnosno, zaštitita nepušača treba da bude svakog zakonskog rješenja koje se odnosi na ovu oblast i misija svih onih koji nastoje da utiču na problem smanjenja zavisnosti od duvana.

Za kraj, željela bih još jednom da nagasim da je pored zakonske regulative neophodno sve raspoložive snage društva staviti u funkciju prevazilaženja problema prekomjernog pušenja i postizanja cilja da se broj zavisnika od duvana smanji za planiranih 30%. To je najprihvatljiviji, da ne kažem jedini pravi način, koji uz uslov da se sprovodi u kontinuitetu, može dati očekivani rezultat. Hvala lijepa.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:51:50)

Hvala vam, poslanice Tanasijević.
Riječ ima poslanik Suad Numanović. Izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (01.06.17 12:51:58)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani ministre, kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,
Pred nama je Predlog zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičkih i akustičkih uređaja u ugostiteljskim objektima.

Ono što iz obrazloženja smo vidjeli jeste da ovim predlogom zakona se omogućava vlasnicima ugostiteljskih objekata upotreba duvanskih proizvoda u dijelu ugostiteljskog objekta u kojem se pružaju usluživanja hrane, pića i napitaka i to u visini takse od jednog eura po jednom metru kvadratne površine.

Ovim izmjenama, kako se u obrazloženju kaže, stvaraju se uslovi za podršku i razvoj biznisa u ugostiteljskoj djelatnosti jer su gosti najčešće lica koji su konzumenti duvanskih proizvoda i sa ovim obrazloženjem lično nemam problema, ali mi dozvolite da Predlog ovog zakona sagledam iz jednog drugog ugla, prije svega iz ugla pretjerane zloupotrebe i pogubnog uticaja duvana na našu populaciju.

Činjenica je da godišnje u svijetu prijevremeno umre preko šest miliona ljudi zbog bolesti koje su prouzrokovane ili pogoršane pušenjem. Duvan ubija više od polovine svojih korisnika. Ako ništa ne preduzmemo na ovom planu, epidemija će ubiti više od osam miliona svake godine do 2030. godine. Kao što znamo, korišćenje duvana je vodeći svjetski uzrok nastanka oboljenja koji rezultiraju povećanjem mortaliteta. Više od 80% umrlih će biti u zemljama sa slabijim socio ekonomskim prihodima.

Ono što svi znamo jeste da u duvanu nemamo nijednu korisnu materiju, ali zato imamo 7.630 štetnih materija od čega 70 kancerogenih. Duvan je jedan od glavnih uzročnika kardiovaskularnih oboljenja a pušenje se sve više dovodi u vezu sa oboljenjem od karcinoma pluća. Isto tako znamo da žene, osim svih opasnosti, imaju opasnost i prerane starosti, a da muškarci, kao rezultat uporebe duvana, imaju smanjenu potenciju. Ovo se odnosi na pušače, ali duvanski dim veoma štetno djeluje i na nepušače koji borave u zadimljenom prostoru i udišu duvanski dim, odnosno izloženi su takozvanom pasivnom pušenju.

Izvještaji Svjetske zdravstvene organizacije govore da nepušači koji žive sa pušačima imaju skoro 20 do 30% veći rizik za razvoj karcinoma pluća, a isto tako imaju povećani rizik za ovu lokalizaciju karcinoma usled izloženosti duvanskom dimu na radnom mjestu i to u procentu od 12 do 19%. Rizik za koronarnu bolest je veći za 25-30% kod nepušača koji žive sa pušačima.

Roditelji u porodičnom ambijentu direktno utiču na svoju djecu u povećanju ovoga rizika, a najnovija istraživanja pokazuju da ovi podaci mogu da budu još i gori.

Postavlja se pitanje da li postoji bezbjedan nivo izlaganja duvanskom dimu. Odgovor je jasan - ne. Ne postoji bezbjedan nivo izlaganja duvanskom dimu i efikasna zaštita podrazumijeva potpunu eliminaciju duvanskog dima i svakog zatvorenog javnog i radnog prostora, jer samo okruženje bez duvanskog dima može da zaštiti ljude od štetnog dejstva sastojaka duvanskog dima.

Bitno je takođe naglasiti da okruženje bez duvanskog dima sprečava početak pušenja i da ima pozitivan uticaj na odvikavanje od pušenja, da smanjuje razbolijevanje, smrtnosti zbog istog, čime se smanjuju troškovi za liječenje osoba koje su oboljele od pušenja. Duvanska epidemija je javno-zdravstveni problem koji predstavlja globalnu prijetnju i izazov koji zahtijeva najširu moguću međunarodnu saradnju radi davanja učinkovitog odgovarajućeg i cjelovitog odgovora.

Opasnost od pušenja u našoj zemlji odnosi se prije svega na mlađu populaciju. Pretjerana izloženost duvanskom dimu i laka dostupnost su faktori koji utiču na rast broja pušača među petnaestogodišnjacima. Svi smo očevici da nema te kontrole i da maloljetna lica veoma lagano mogu doći do duvanskih proizvoda, a reklamiranje je zaista toliko izloženo da postaje izazovno za, isto tako, maloljetna lica.

Kao što je rečeno, u Crnoj Gori 2/3 punoljetne populacije puši, što je iznad međunarodnog standarda. Broj petnaestogodišnjaka koji su stalni korisnici cigareta se udvostručio u odnosu na 2008. godinu. Duvanski proizvodi su lako dostupni mladim ljudima, a upotreba duvanskih proizvoda na javnim mjestima se slabo sankcioniše.

Sve ovo uslovljava značajnu izloženost mladih ljudi tzv. pasivnom pušenju kako u sopstvenom domu tako i u drugim mjestima gdje borave.

Želim da naglasim i da sve nas podsjetim da je Crna Gora usvojila Okvirnu konvenciju o kontroli duvana, donijela je Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda, donešena je Strategija sa pratećim akcionim planom, formiran je Nacionalni savjet kojem su dati moćni instrumenti da se smanji upotreba duvanskog proizvoda i pred kojim je postavljen jasan i zacrtan plan da do 2025. godine se upotreba duvanskih proizvoda smanji za 30%.

I na kraju, želim da postavim pitanje - da li uvođenje ovakvih taksi i u ovom obimu daju pozitivne ili negativne efekte za realizaciju navedenih strateških dokumenata za ograničavanje upotrebe duvana? Ono što jeste dobra stvar ovoga zakona, sigurno njegov ograničen rok i ja sam siguran da će kroz ili kvartalno ili polugodišnje praćenje učinkovitosti i efekata ovoga zakona u korelaciji sa ovim drugim zakonima koje sam napomenuo dati jedan odgovor da li nam ovaj pristup sa ovim taksama više pomaže ili odmaže u realizaciji onoga što svi želimo a to je zdravija populacija.

Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 12:59:33)

Hvala, poslaniče Numanoviću.

Za riječ se javio potpredsjednik Genci Nimanbegu, izvolite.

GENCI NIMANBEGU (01.06.17 12:59:44)

Hvala vam, predsjedniče Brajoviću, na datoj riječi.

Poštovani ministre, poštovane kolegice i kolege,

Na Predlog zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima, želim iznijeti sljedeće:

Suština ovog zakona je sadržana u članu 15. Kako on glasi da vam pročitam lijepo: "Na vlasnike, odnosno korisnike ugostiteljskih objekata koji se, u smislu člana 5 ovog zakona, evidentiraju kao objekti u kojima se upotrebljavaju duvanski proizvodi ne primjenjuju se odredbe Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda iz 2004, 2011. i 2016." To znači da mi od 2004. nismo u stanju da regulišemo ovu oblast da se primjenjuje Zakon o ograničavanju upotrebe

duvanskih proizvoda.

Za javnost, ja moram reći ja sam u malom konfliktu interesa jer sam ja pušač, ali da li želimo primijeniti Zakon o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda ili Zakon o taksama na ugostiteljske objekte. Eto, Vlada je predložila da ugostitelji i preduzetnici se žale da će izgubiti posao ako mi striktno primjenjujemo Zakon o ograničenju duvanskih proizvoda. A kako ti ugostitelji ni u Turskoj, ni u Albaniji, ni u Kosovu, ni u Hrvatskoj nisu izgubili posao? Ja mislim da se kolega Radunović i koleginja Tanasijević i ministar Numanović slažu sa mnom. Njihova diskusija je bila u tom pravcu da je ono nešto štetno, ne samo da je štetno nego to nas košta i u zdravstvu.

Dobro, ja sam rekao svoje mišljenje i na Odboru, ali želim vam postaviti sljedeće pitanje - da li prihvatate amandman koji vam najavljujem? Amandman se odnosi na sljedeće:

Naime, rješenje iz Zakona je jasno - oni koji ne žele da se dozvoli pušenje u njihovim objektima moraju do 15. januara određene godine ili pet dana od registracije da prijave da se ne puši u njihovim objektima. Ako to ne urade, smatraće se svi da se u tim objektima ugostiteljskim dozvoljava pušenje i onda su obaveznici takse. Po meni ima nelogičnost da ti objekti ako ne prijave da se kod njih ne puši, a ne pušti se, mogu biti kažnjeni, što stoji u članu 12 vašeg zakona. I moj amandman će ići u pravcu da se briše ta jedna odredba, to je jedna tačka u stavu da se od 2.000 do 20.000 eura kazni pravno lice ako ne obavijesti poreski organ do 15. januara tekuće godine da objekat ne koristi za upotrebu duvanskih proizvoda. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 13:03:21)

Hvala vama, potpredsjedniče Nimanbegu.
Da li se još neko javlja za riječ?
Poslanik Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 13:03:30)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade i predstavnice,

Stvarno nijesam mislio diskutovati o ovoj temi. Moji prethodnici su uglavnom rekli, toliko smo čuli veoma bitnih podataka kako da spriječimo pušenje, naročito u javnim ugostiteljskim objektima, u javnim objektima. Crna Gora je u toj oblasti na samom evropskom začelju. Vjerujte, ja sam postićen, što kaže potpredsjednik gospodin Nimanbegu i ja sam u konfliktu interesa kao neki relativni pušač, ali sam postićen kad pođem u bilo koju normalnu evropsku državu i vidim kako se ta zabrana poštuje, u stvari koja zabrana, ti ljudi tamo kad bi neko i zapalio cigaretu u takvim objektima vjerovatno bi ga povelu u duševnu bolnicu.

Kako da se Crna Gora sa tim zlom izbori? Mi imamo primjer, evo nedavno bio sam sa prijateljima koji su iz Francuske, jednom od naših najboljih, možda i najbolji hotel, oni nisu prosto mogli da shvate i da vjeruju da se u takvom hotelu puši, tako da mislim da ovaj predlog zakona o ovim taksama, on je potpuno besmislen. Mi moramo da dođemo bar na onaj nivo na kom smo bili prije pet godina, kad sam ja iz kafića izlazio i ispred kafića, po velikoj hladnoći, pušio. Dakle, mi ne da ne napredujemo nego nazadujemo kako ide koja godina u toj oblasti.

Druga stvar tiče se, toga se niko nije dotakao u prethodnim diskusijama, ne zabrane pušenja nego buke u ugostiteljskim objektima. Vječna tema, vječna borba, naročito ugroženi građani i građanke u primorskim opštinama. Nije samo tako u primorskim opštinama, događa se to i ovdje u Podgorici, veliki problem koji je sukob nadležnosti. Ne zna se ko je nadležan, da li je to nadležna da spriječi komunalna policija ili policija, dakle sukob nadležnosti na lokalnom, državnom nivou. Naročito ugroženi, posebno ugroženi stari gradovi Kotor, Budva, Ulcinj, naročito sezona turistička je sada već počela. Mi smo došli do toga da se buka može tolerisati, u stvari da emitovanje muzike je do 1 sat poslije ponoći. Dok se gosti razidu, dok se sve to spremi, to je već 2 sata ujutro. Kako čovjek normalno da funkcioniše, da ide na posao? Radno vrijeme nam počinje u 7, dakle ustaje se u 6, on treba da spava tih tri ili četiri sata. Mi ćemo morati da napravimo napor

da se i u tom smislu izmijene ovi zakoni koji rješavaju nivo buke u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 13:08:18)

Hvala, poslaniče Popoviću.

Da li se još neko javlja za riječ?

Ako ne pitam predstavnika predlagača da li žele riječ.

Izvolite, ministre Radunoviću.

DARKO RADUNOVIĆ (01.06.17 13:08:32)

Hvala, predsjedniče.

Samo sam htio sljedeće da kažem.

Vrlo slične diskusije smo imali mi u Vladi kad smo odlučivali o Predlogu ovog zakona.

Imamo pojedine članove Vlade koji su baš protiv. Međutim, ja bih skrenuo pažnju na dva momenta. Mi danas govorimo o taksi a ne o Zakonu o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda. Ova taksa bi trebala da napravi nama neki finansijski rezultat, ali potpuno otvoreno da mogu da saopštim, ako je opredjeljenje Parlamenta da krećemo u intenzivnu primjenu ovog zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda onda treba takođe i da ovaj zakon odbijemo, da ga ne usvojimo.

Ovo što je potpredsjednik Nimanbegu predložio amandman, mi ne možemo amandman prihvatiti jer prema metodologiji po kojoj mi funkcionišemo u poreskoj upravi koja je uhodana, ali smatram da ovdje treba da istestiramo razmišljanja. Slažem se sa svim vašim diskusijama, bukvalno, ni ja se ne osjećam dobro kad pođem vani pa moram napolje da budem, da se smrzavam, nigdje ne mogu zapaliti cigaretu, svi uočavamo da smo civilizacijski zaostali kad je ova stvar u pitanju, tako da ja predlažem kao predstavnik Vlade i kao predlagač ovoga zakona, da po savjesti, ako je parlament sklon da ovo ne prihvati, to treba i uraditi, doista. Jer, podijeljeno je mišljenje i u Vladi, isto smo raspravljali, diskusije su veoma slične bile, tako da čini mi se da sad je šansa da svi iskažu svoje mišljenje. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 13:10:38)

Hvala vama.

Da li da konstatujem da je ovo vaša završna riječ bila o ovom zakonu? U redu.

Konstatujem da je pretres završen, naknadno ćemo se izjasniti.

Prelazimo na **Predlog zakona o izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti.**

Ovlašćeni predlagači Vlade su Darko Radunović, ministar finansija i Milanka Otović, generalna direktorica Direktorata za imovinsko-pravne poslove.

Izjesci odbora su Miodrag Vuković, Zakonodavnog odbora i Branko Čavor, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Izvolite, gospođa Otović ima riječ.

MILANKA OTOVIĆ (01.06.17 13:11:24)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi predsjedniče, potpredsjedniče, poslanici i poslanice,

Na današnjem dnevnom raedu imamo Predlog zakona o izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti.

Osnovni razlozi za donošenje ovog zakona sadržani su, prije svega, u potrebi da se posebni zakoni usklade sa novim Zakonom o upravnom postupku koji će se primjenjivati od 1. jula 2017. godine i predložene izmjene koje su danas na dnevnom redu odnose se isključivo na usaglašavanje sa Zakonom o upravnom postupku.

U tom smislu predlažemo Skupštini da usvoji ovaj predlog zakona. Hvala.
Za eventualna pitanja stojim na raspolaganju.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 13:12:05)

Izvjestioci odbora da li žele riječ? Ne žele. U redu.
Dajem riječ prvo Marti Šćepanović. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (01.06.17 13:12:17)

Hvala vam, predsjedniče.

Kao što je predlagač rekao, u stvari se ove izmjene samo odnose na usaglašavanje sa Zakonom o upravnom postupku koji treba da počne sa primjenom od 1. jula. Međutim, ja ću iskoristiti ovu tačku dnevnog reda da ovdje kažem nešto što građani sami osjećaju na svojoj koži što se tiče primjene ovog zakona.

Dakle, svakog puta kada je ovaj predlog zakona bio na dnevnom redu uvijek sam iskoristila priliku da apelujem na nadležne državne organe, dakle Upravu za nekretnine da poboljša svoju efikasnost u radu, jer kao poslanici se srećemo, komuniciramo sa građanima i česte su primjedbe građana na rad Uprave za nekretnine. Dakle, kroz te komunikacije zaključujemo da postoje određeni problemi u radu Uprave za nekretnine koji upravo usporavaju njen rad i upravo su to i razlozi zbog kojih svakodnevno postoje žalbe stranaka na rad.

Osnovni problemi koji postoje u radu se mogu sumirati da prvo prvostepeni organi u velikom broju slučajeva ne saslušavaju stranke, ne dostave blagovremeno žalbe, ne evidentiraju blagovremeno zabilješke pokrenutih postupaka, narušava se načelo pouzdanosti upisa u katastar, a sve ovo govorim iz konkretnog iskustva građana koji su ove primjedbe upravo uputili meni i sve ovo usporava sami postupak, tako da određeni postupci pred ovim organima traju i po više godina. Ja se nadam zaista da će novi zakon o upravnom postupku doprinijeti da ovi postupci budu efikasniji. Međutim, sigurno je da to neće biti dovoljno ukoliko se nešto ne promijeni u radu nadležnih državnih organa koji primjenjuju ovaj zakon.

Takođe, nešto što takođe doprinosi prolongiranju ovih postupaka jeste i nepojavljivanje zaštitnika imovinsko-pravnih interesa pozivima na usmenu raspravu. Sve ovo dovodi do jednog dužeg postupka, što svakako nije u interesu niti građana, niti državnih organa, niti države Crne Gore.

Dakle, još jednom apelujem da moramo da radimo na promjeni načina rada Uprave za nekretnine u smislu da nešto se mora mijenjati kako bi postupci bili brži, ažurniji i kako bi ova uprava bila više posvećena građanima i da mi kao poslanici ne bismo dobijali tolike primjedbe od građana, upravo koje se odnose na rad ove uprave.

Ja se nadam da će ova moja diskusija koristiti i da će Uprava za nekretnine u narednom periodu poboljšati svoj rad, mada do sada to nije dalo efekta, makar u ovoj sali što se kroz diskusije poslanika i kritike čulo na račun rada ovog organa.

Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:15:37)

Hvala.

Imamo prijavljenu poslanicu Maju Ćatović. Izvolite.

MARIJA ČATOVIĆ (01.06.17 13:15:47)

Pošto građani mene kao poslanika iz Opštine Kotor pitaju često, već dugi niz godina, poslije hapšenja koje se desilo u kotorskom katastru, mi nemamo evidenciju Dobrote II. Tako da jednostavno ljudi kad traže podatke koji su vezani za to područje ne mogu da ih dobiju zato što ih nema.

Postavljam pitanje da li će se kroz ove izmjene to riješiti više, mislim da je red, mislim da je to skoro već sedam godina, da se to riješi, posebno što u kotorskoj opštini je odavno postojao taj austrougarski famozni katastar koji je bio, čini mi se, jako dobar i na osnovu karata tih austrougarskih su mnogi ljudi mogli da dokažu svoju imovinu, pa vas zato pitam da mi se odgovori kad će se zaista dovesti u red to i kada će Dobrota II imati u katastru i svi građani Opštine Kotor da jednostavno vide što imaju i što posjeduju. Zato što vas to lično pitam, jer kad moram da prijavim svoju imovinu, ja moram da se pozovem na katastar, da uzmem sve one katastarske izvode, da bi tačno prijavili imovinu, jer MANS i sve nevladine organizacije nas prozivaju kako netačno dajemo podatke. Zato vas molim da to zaista ubrzate. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALAČI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:17:19)

Zahvaljujem poslanici Čatović.

Da li sad želite da odgovorite ili ćete kasnije?

Možda da sačekate sve diskusije pa da onda kasnije odgovorite.

Hvala.

Diskutant sljedeći koji se prijavio je poslanik Andrija Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 13:17:39)

Hvala.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijasporo, poštovani predstavnici i predstavnice Vlade,

Što se tiče Prijedloga zakona o izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti, država mora znati čime raspolaže a ne da dio državne imovine na potpuno nezakonit način prelazi u ruke fizičkih lica. Protiv toga se moramo boriti, a to možemo samo izradom kvalitetnijeg katastra, zapošljavanjem stručnijih ljudi. Na žalost, u Crnoj Gori je riječ katastar postala sinonim za korupciju.

Situacija u evidenciji nekretnina je dosta zamršena i samim tim stvara opštu pravnu nesigurnost i nepovjerenje u državi. Zemljišne knjige, katastar nekretnina su najbolji indikator organizovanosti i ozbiljnosti države.

Knjaževina i kraljevina Crna Gora je naslijedila dva sistema zemljišnih knjiga, sistem Austrougarske monarhije i sistem Otomanske imperije i danas se podaci iz ovih zemljišnih knjiga koje su sačuvane u arhivima mogu pouzdano koristiti. U periodu Kraljevine Jugoslavije izvršena je agrarna reforma kao i brojne promjene vlasništva, ali nijedan od naslijeđenih sistema evidencije zemljišnih knjiga nije ignorisan. Bez obzira na tehničke mogućnosti bilježenja, sigurnost zemljišnih knjiga je sačuvana pa i povjerenje građana.

U vrijeme Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije uveden je pojam društvene svojine, a urađena je i druga agrarna reforma. Takođe i brojne nacionalizacije i eksproprijacije. Međutim, uspostavljena je pouzdana evidencija svih tih promjena. Destrukcija je počela 90-tih godina XX vijeka. Stanje katastra, instalacija je posebna i teška priča. Prenamjena ranije urbanizovanog i uređenog građevinskog zemljišta stalno se događa na štetu kvaliteta ... sredine. Ne postoji pojam neotuđivosti prava korišćenja gradskog zemljišta po osnovu uspostavljenih urbanih funkcija. Dobro uređen katastar je osnov za efikasnu naplatu poreza, za pravnu sigurnost građana, za jednostavan promet. Osnovna tema crnogorskih zakonodavaca, odnosno nas, je uklanjanje prepreka poslovanju. Sadašnje stanje u katastru je prepreka ne samo poslovanju već i normalnom životu, a da ne govorim o vremenu kad Crna Gora uđe u Evropsku uniju.

U ovom Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama zakona ima stvarno nekih boljitaka, ali mislim da treba ići na suštinsku reformu, ali teško da će se tu bilo što promijeniti ako ne bude zapošljeno još više stručnog kadra. Jednostavno, Crna Gora, građani i građanke Crne Gore su izgubili na neki način povjerenje u katastar i kao što sam rekao ranije, on stalno slovi kao najveći sinonim za korupciju. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:21:44)

Zahvaljujem poslaniku Popoviću.

Po dokumentaciji koja mi je raspoloživa, to su bili poslanici koji su bili zainteresovani za diskusiju.

Uvaženi ministre ili pomoćniče ministra, odnosno direktore Direktorata, da li želite da komentarišete, imate završnu riječ ili tako nešto?

Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (01.06.17 13:22:07)

Hvala vam, predsjedavajući.

Jedino mogu da kažem da smo i mi svjesni problema koje ... Upravo sprovodimo konkurs odabira i biće raspisan konkurs za direktora i za direktore filijala. Svjesni smo da jedino izmjenom nosilaca posla možemo napraviti neke promjene, a i potrebno je uraditi nešto sa njihovim metodologijama koje primjenjuju i radimo i na tome, spremamo neke metodologije u procjeni imovine i to će isto brzo doći na odlučivanje. Dakle, svjesni smo problema, znamo da to treba mijenjati i da treba ulagati i jedino to sad mogu odgovoriti.

Što se tiče konkretnog pitanja poslanice Čatović, ja u ovom trenutku ne mogu znati kakvo je stanje u tom dijelu Dobrota II, ali vam obećavam da ćete dobiti sigurno tokom sutrašnjeg dana odgovor, jer trudimo se da angažujemo što više ljudi, da sve filijale stavimo u puni pogon. U konačnom, vaša konstatacija da tamo stanje nije dobro nije samo vaša, nego i ostalih organa i specijalnog tužioca i izloženi smo sad jednoj velikoj pretrazi od svih tih filijala i vidjećemo koji će biti rezultat svega toga. Toliko.

Što se tiče samog zakona, mislim da smo svi svjesni da su to samo neke korekcije koje nam omogućavaju da primijenimo ovaj takozvani ZUP, Zakon o upravnom postupku. Nije ništa posebno, samo ubrzava proceduru primjene. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:24:02)

Ministre, hvala.

Sugestija poslanici Čatović, pod tačkom devet imamo Izvještaj o radu tužilaštva i tada možete postaviti ovo pitanje takođe da vidite dokle je stigao taj predmet, a to možete i u okviru poslaničkih pitanja ili na drugi način, a evo ministar se obavezao da će se potruditi da riješi i da dobijete odgovor.

Na ovaj način smo završili pretres, a izjasnićemo se naknadno.

Sledeća tačka dnevnog reda je **Zakon o nacionalnom brendu**. Ovlašćeni predstavnici Vlade su Dragica Sekulić, ministarka ekonomije i magistar Jovo Rabrenović, generalni direktor Direktorata za razvoj nacionalnog brenda i zaštitu potrošača. Izvjestioci odbora su Andrija Popović, Zakonodavnog odbora i Petar Smolović, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Otvaram pretres, da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko obrazloženje? Želite. Izvolite.

JOVO RABRENOVIĆ (01.06.17 13:25:10)

Uvaženi potpredsjedniče Gvozdenuiću, uvažene dame i gospodo poslanici,

Zakon o nacionalnom brendu je jedan od zakona koji spada u kategoriju zakona koji ima svrhu da uredi ekonomski sistem i da poboljša položaj, odnosno konkurentnost države ne samo u regionu nego i na globalnom nivou. Crna Gora se može pohvaliti da je jedna od prvih i rijetkih država trenutno u svijetu, prije svega u Evropi, koja na zakonski način želi i teži da uredi ovu oblast nacionalnog brendiranja, odnosno razvoja brenda jedne države i prije svega načina da se uredi ko su snosioci, ko su odgovorne institucije na državnom i regionalnom, odnosno lokalnom nivou. Zakonom je i precizirano, naravno, ko su lica, preduzetnici, privredna društva, sportska društva koji mogu biti nosioci znaka nacionalnog brenda kako bi na najbolji način promovisali državu i kako bi ujedno i država imala velike koristi u smislu kvadratnih efekata koji imaju kroz dodatnu vrijednost svakog pojedinca koji predstavlja takozvanu brend ličnost u svijetu, a što se u Crnoj Gori može značajno omogućiti da se poveća broj investicija i broj posjeta i položaj naših institucija u svijetu. Tako da postoji dosta razloga zbog kojih se krenulo u izradu Zakona o nacionalnom brendu. Više od dvije godine je rađeno na tom zakonu. Radna grupa je imala 27 članova svih institucija iz Crne Gore i državnog i lokalnog nivoa. Na kraju smo došli do jednog zakona koji će biti u svakom pogledu zakon kojim se Crna Gora može ponositi i koji već sad služi kao uzor nekim državama Evropske unije koje su tražile da dobiju na uvid kako bi i oni na sličan način regulisali tu oblast u svojim državama. Zakon o nacionalnom brendu predstavlja ujedno samo polaznu poziciju u cilju brendiranja Crne Gore i postizanju opipljivih i relevantnih koristi koje država, njeni građani, privredni i ekonomski subjekti kao činioci ekonomskog i društvenog sistema mogu imati od postojanja jakog brenda jedne države.

Kada se govori o brendiranju, država treba imati na umu da je to jedna za nas relativno nova oblast, a u svijetu je to oblast koja je i te kako puno doprinijela koristi i koja je strahovito puno pomogla državama, pogotovo državama koje su nedovoljno vidljive i prepoznatljive zbog svoje veličine, da se dodatno pozicioniraju u svijetu i da omoguće velike koristi koje njihova ekonomija ostvaruje. Prije svega, osnovni razlog, kao što sam rekao na uvodu, za donošenje jednog takvog zakona i za uopšte razvoj brenda jedne države je da država iskoristi svoje potencijale i da razvije ekonomske potencijale kako bi na kraju imala efekte velike i koristi od postojanja toga brenda. Država Crna Gora je u proteklom periodu od povratka nezavisnosti 2006. godine, kapacitete odnosno resurse koje država posjeduje i koji naravno postoje i tu su i ljudski resursi i svi resursi koji postoje, nisu baš na najbolji način iskorišćeni. Kroz ovaj zakon se pokušava riješiti taj gap koji postoji između naših realnih mogućnosti i ovoga što se trenutno na najbolji način iskorišćava ali se do kraja ne iskorišćava, a može se znatno popraviti. Tu ćemo imati velike sigurno efekte, prije svega kroz naše bolje pozicionirane proizvode koji će biti plasirani na evropsko tržište i na tržište regiona, smanjenje samim tim i uvoza, a pojedinci, preduzeća, sportska društva, kulturni radnici, svi oni koji budu nosioci znaka nacionalnog brenda će činiti strahovito veliku korist ne samo za sebe kao pojedince ili organizacije nego će doprinijeti državi, da država može da iskoristi njihove efekte te dodatne vrijednosti i na taj način dodatno unaprijedi i svoju poziciju konkretno u Evropi. To je bilo ukratko što se tiče Zakona o nacionalnom brendu. Ako postoje neka dodatna pitanja ili nešto, tu sam na raspolaganju. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:29:52)

Zahvaljujemo generalnom direktoru Direktorata za razvoj nacionalnog brenda i zaštitu potrošača, magistru Jovu Rabrenoviću.

Imamo dva prijavljena diskutanta. Poslanicu Aleksandru Vuković i poslanika Andriju Popovića.

Aleksandra Vuković. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (01.06.17 13:30:16)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Gvozdenuću.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, drage kolegice i kolege, poštovani predstavnici Vlade gospodire Rabrenoviću,

U potpunosti sam saglasna sa vama kada kažete da ovaj zakon može služiti na čast i da treba da budemo ponosni na njega. Takođe sam saglasna sa vama da je on prava posljedica razloga koje ste naveli i koji su zaista Crnu Goru često činili neprepoznatljivom kako zbog njene teritorijalne malenkosti, tako da kažem, tako i zbog toga što nijesmo dovoljno promovisali ono što stvarno jesu naše vrijednosti. Takođe sam saglasna i sa tim da mi kao u državi, pa čak i u naučnim krugovima nijesmo dovoljno upoznati sa samim procesom brendiranja.

Jedan od najznačajnijih brend mastora današnjice Skot Bedberi, koji je inače radio možda i najprestižnije reklame, uporedio je proces brendiranja sa alhemičarskim procesom. Kako?

Kao što se obični metali poput gvožđa pretvaraju u plemenite, to jest u zlato, tako brendiranjem uzimamo ono što je zajedničko i unapređujemo ga na načine koji će taj proizvod učiniti mnogo vrednijim i značajnijim. On podrazumijeva i ono što se događa u najdubljim slojevima ljudskog mozga poznatijim kao sjećanje. Brendiranje je stavljanje pečata na ono što u našem sjećanju postoji kao najbolji izbor iz živog arhiva nacionalne svijesti. Metnuti pečat na nešto znači odrediti mu siguran put na tržište raznovrsnosti i izvrsnosti, stvoriti mu imidž zaštićenog, a samim tim nesumnjivog dobra. Zakonom o nacionalnom brendu mi ćemo dobiti osiguranje da će se o identitetu i imidžu države Crne Gore voditi posebna briga.

Kada se opredjeljujem za svoje crnogorstvo ocrtavajući svoj identitetski profil, želim da znam što će ono značiti u očima drugoga, želim da vidim lik crnogorstva u zrcalu stranca ili strankinje, sa čim ga oni identifikuju, zbog čega im je blizak ili udaljen. Brendirati nacionalne, kulturne vrijednosti, kao i vrhunske umjetnike znači planski se odnositi prema onome što je prepoznatljivost društva, ono najdublje i najbolje u njemu.

Zašto je važno brendirati nešto što, recimo, ima viševjekovnu neupitnu vrijednosti, kao na primjer Petar II Petrović Njegoš? Zato što na taj način stavljamo Njegoša, grubo rečeno, u promet, iznosimo ga na tržište na kome nikad nije bio u obliku i sa sadržajem sasvim novim, sa porukom da je on najvrednije što imamo i sa čim se valja upoznati. On je otkrivalac suštine crnogorskoga naroda u prošlosti i njegov vodič u budućnost. To isto treba učiniti sa Avdom Međedovićem i Dušanom Vukotićem, koji su našu kulturu zakrovili svjetskim značajem, kako na državnom, tako i na lokalnom nivou, što ovaj zakon jasno propisuje.

Legende o Kadmu i Harmoniji ili o Vladimiru i Kosari ne smiju više biti priče za malobrojne poznavaoce istih, već nacionalni brend Budve, Bara i Ulcinja, kao i same Crne Gore. Ako se pozicioniranje na velikom tržištu svijeta, kako kažu stručnjaci, odvija kao borba za naš um ili kako bi Englezi rekli "better for all the mind" onda se on mora osvajati pametnom i kreativnom logikom.

Uvjerena sam da će brendiranje stvari, ljudi i pojava biti podsticajno, da će probuditi takmičarski duh kako biti bolji od sebe i drugih. U biti brendiranja jeste prodaja, bolje reći kupnja, a da bismo naveli nekoga da kupi baš naš proizvod na prezasićenom tržištu moramo zaista imati nešto originalno i vrijedno.

Prvenstveno se nadam da će naše obrazovne institucije, Univerzitet će recimo imati taj cilj da postanu nacionalni brend. To je dug i mukotrpan put, ali ako vjerujemo da je cilj ostvariv, prepreke će biti izazov. Najzad, kad jednom Dado Đurić postane crnogorski nacionalni brend, što on već jeste samo treba da mu stavimo pečat, ma kako to grubo zvučalo, njegove slike koje je po sopstvenim riječima čupao iz Crne Gore postaće naša lična karta i neće se moći desiti, ili ako se desi biće bezazleno, da on bude prije mjesec dana na jednoj od televizija dio emisije koja se zove Srpski savremeni slikari dvadesetog stoljeća, jer je to, moramo znati, krivotvorenje činjenica, krivotvorenje istorije i krivotvorenje istine.

Zamolila sam povodom ovog zakona kome se zaista veoma radujem kolegu novinara da u ovom prethodnom periodu sprovede jedno istraživanje i uradi anketu na kojoj je pisalo pitanje: "Što je po vašem mišljenju najznačajniji brend Crne Gore" i istakla su se dva odgovora, da su to vino Plantaža i Nikšićko pivo. E sad, zapitajmo se stvarno jesmo li dovoljno učinili, osim što ti proizvodi sami po sebi svojim kvalitetom krče sebi put na tržište, kako bismo učini prepoznatljivim taj brend van granica naše države. Neki će možda reći kako da nijesmo, primjer Rusije koja je prepoznala vino crnogorskih Plantaža kao naš najkvalitetniji proizvod, a u sadašnjim vrlo

zategnutim odnosima između Crne Gore i Rusije jeste pokazatelj da su osjetili da treba da, eto da kažemo, tako obezvrijede, da ne upotrijebim grublju riječ, obrukaju naš najznačajniji brend, ali ja ipak mislim da nijesmo i da ćemo ovim zakonom u stvari uspjeti da neke zaista veoma značajne vrijednosti koje Crna Gora ima i bogatstva na najbolji način, kako bi se to u današnje vrijeme popularno reklo valorizuju, a ja bih rekla procijene i da im se odredi tačno mjesto đe im pripada. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:36:25)

Zahvaljujemo poslanici Vuković.
Sledeći diskutant je poslanik Popović. Izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 13:36:33)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici Vlade,

Zakon o nacionalnom brendu bi trebalo da postavi zakonodavne temelje daljem procesu razvoja nacionalnog brenda iz koga će proisteći određeni podzakonski akti.

Nacionalni brend je skup cjelokupne materijalne i nematerijalne imovine jedne države koja obuhvata širok dijapazon elemenata karakterističnih za određenu državu, koji čine njen imidž jedinstvenim i na osnovu kojih je drugi prepoznaju i formiraju svoje mišljenje i viđenje odnosno percipiraju je.

Crna Gora kao nacionalni brend znači da su njene vrijednosti kao države poznate, dostupne svima, da je atraktivna za strane turiste, investitore, talentovane stručnjake iz raznih oblasti, da su crnogorski proizvodi traženi na stranim tržištima jer su kvalitetni, posebni, da su crnogorske kompanije prepoznate kao kompanije koje obezbjeđuju visok nivo kvaliteta koje karakteriše visok nivo društvene odgovornosti.

Proces brendiranja države podrazumijeva kombinovanje svih posebnih elemenata koji čine jednu državu drugačijom od ostalih i po kojima se ona može izdvojiti u moru sličnih država i predstavljanje te posebnosti kao najvećeg nematerijalnog blaga jedne države stanovnicima drugih država, izgradnja države kao brenda nije nešto što će se uraditi preko noći. To je dugotrajan, zahtjevan i veoma kompleksan proces, a naročito u slučaju Crne Gore koja je suverenost povratila prije 11 godina. To je ogroman problem, jer ovakva situacija svjedoči da se Crna Gora nije još uvijek pozicionirala i još nije izborila svoje mjesto među atraktivnim državama koje uživaju mnoge blagodeti od razvijenosti nacionalnog brenda. Nacionalni brend se gradi postepeno i taj proces se nikad ne završava. Jer i kad se izgradi prepoznatljiv nacionalni brend i stvori pozitivan i održiv imidž, on se mora održavati i o njemu se mora brinuti.

Na kraju Crna Gora ima više brendova koje prepoznaju kako crnogorski građani, građanke tako i stranci. Naravno, u momentu se pomisli koji su to najznačajniji crnogorski brendovi, iako ovdje ulazim u jednu rizičnu zonu da će se mnogi naljutiti, svi mi mislimo da smo brend, takav nam je mentalitet.

Dakle, ti brendovi, to su u svakom slučaju crnogorski sport, turizam određeni prehrambeni proizvodi i pića o kojima smo čuli u prethodnoj diskusiji i pitanje je kako to dodatno afirmisati. Naravno, nikako ne treba zaboraviti ove prehrambene proizvode: njeguški pršut, njeguški sir, pljevaljski sir, kolašinski sir, to su proizvodi koji su stvarno veoma kvalitetni. Dakle, o tome smo svi mi čuli bezbroj pozitivnih kritika od strane ljudi koji dolaze u našu državu i tako nešto probaju i sad je pitanje samo kako da to dodatno afirmišemo, a Predlog zakona o nacionalnom brendu je dobro urađen i svi mi moramo da pomognemo da taj zakon da dodatnu energiju svim našim kreativnim ... ali i ljudima koji prave proizvode koji mogu imati veliku prođu na evropskom i svjetskom tržištu.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:41:44)

Zahvaljujemo poslaniku Popoviću.

Ne vidim više prijavljenih diskutanata, na taj način konstatujem da je pretres završen, a izjasnićemo se naknadno.

Predlažem da pređemo na sljedeću tačku dnevnog reda, to je **Predlog zakona o infrastrukturi prostornih podataka**.

Ovlašćeni predstavnici Vlade su Pavle Radulović, ministar održivog razvoja i turizma i mr Ivana Vojinović, generalna direktorica Direktorata za životnu sredinu.

Izvjestioci Odbora su: Predrag Sekulić, Zakonodavnog odbora, Genci Nimanbegu, Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko objašnjenje?

Izvolite.

IVANA VOJINOVIĆ (01.06.17 13:42:39)

Zahvaljujem, potpredsjedniče.

Uvažene poslanice, uvaženi poslanici,

Predlogom zakona o infrastrukturi prostornih podataka kreira se i daje pravni osnov za uspostavljanje infrastrukture prostornih podataka na istovjetan način kao u zemljama članicama Evropske unije. Ovo prvenstveno iz razloga jer se ovim prijedlogom zakona u potpunosti prenosi direktiva Evropske zajednice u uspostavljanju infrastrukture prostornih podataka i kako je riječ o jednoj izrazito tehničkoj direktivi, izrazi upotrijebljeni u samom Predlogu zakona, kao što ste i primijetili, odnose se na podatke iz servisa u kontekstu informacionih tehnologija. Iako je uspostavljanje infrastrukture prostornih podataka obaveza iz pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, svakako da je uspostavljanje infrastrukture prostornih podataka Crne Gore neophodno iz više razloga. Prvi i osnovni razlog jeste da se često u nekom ranijem periodu dešavalo da prilikom izrade planske dokumentacije, studije procjene uticaja na životnu sredinu i sl. neki podaci ili nijesu postojali ili nijesu postojali u upotrebljivom formatu. Nadamo se da će ovim prijedlogom zakona taj problem biti prevaziđen budući da će podaci uvijek biti dostupni i što je najvažnije biće dostupni u odgovarajućem formatu.

Prijedlogom zakona prostorni podaci su grupisani u 34 teme kao što su geologija, zemljište, zdravlje ljudi, bezbjednost, morsko područje, meteorološke, geografske karakteristike itd. Ono što je posebno važno napomenuti jeste da su sve institucije koje su i do sada shodno posljednjim propisima bile nadležne bilo za obradu, proizvodnju ili prikupljanje prostornih podataka i sada ostaju da budu nadležne za ta pitanja.

Ono što se uspostavlja ovim zakonom jesu opšta pravila za umrežavanje svih prostornih podataka iz ove 34 teme. Dakle, pravila koja se tiču toga da podaci moraju da budu dostupni u elektronskom obliku, način razmjene prostornih servisa i podataka unutar institucije i između institucija i posebno se posvećuje pitanju uspostavljanja adekvatnih mrežnih servisa. Ovo tehničko povezivanje odnosno umrežavanje će se izvršiti uspostavljanjem geoportala, koji će biti internet stranica infrastrukture prostornih podataka i koji će voditi Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Taj geoportal će biti podportal našeg portala elektronske uprave i sa danom ulaska Crne Gore u Evropsku uniju biće povezan za geoportalom Evropske komisije čime će se obezbijediti apsolutno umrežavanje i povezivanje sa svim prostornim podacima zemalja članica Evropske unije.

Takođe, Prijedlogom zakona je uspostavljena obaveza i osnivanje savjeta za infrastrukturu prostornih podataka kao mehanizma koordinacije. Kako je rok za primjenu direktive koja se prenosi ovim zakonom na nivou Evropske unije 2021.godina, mi smo predvidjeli faznu primjenu ovog zakona, na način da se prva faza završava 1.januara 2019.godine donošenjem svih podzakonskih akata i za kada je predviđen i sam početak primjene zakona, dok u drugoj fazi svi nadležni organi, sve nadležne institucije moraće da obezbijede finansijska sredstva za nabavku ili nadogradnju tehničke infrastrukture softvera i svega što je potrebno, kako bi se izvršila

harmonizacija podataka i povezivanje sa geoportalom. Konačno, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vršiće nadležni državni organ za pitanja javne uprave i organ državne uprave za poslove životne sredine, dok će poslove inspekcijuskog nadzora u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje pitanje inspekcijuskog nadzora vršiti inspektor nadležan za usluge informacionog društva.

Hvala vam na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:46:47)

Zahvaljujemo se na uvodnom izlaganju.

Da li izvjestioci odbora žele riječ?

Od prijavljenih diskutantata imamo poslanika Predraga Sekulića.

PREDRAG SEKULIĆ (01.06.17 13:47:03)

Hvala vam, potpredsjedniče.

Uvažena gospođice Vojinović, poštovane kolege, bez obzira što je u pitanju tehnička direktiva koja je u ovom slučaju prerađena u zakon koji se našao pred poslanicima Skupštine Crne Gore, dozvolite samo nekoliko rečenica, da podsjetim na značaj ovog zakona, s jedne strane, i sa druge strane činjenica da se sve češće sriječemo sa zakonima koji zbog usaglašavanja sa propisima Evropske unije sa jedne strane, sa druge strane donose i novi kvalitet života građana Crne Gore. Činjenica je da su dati dosta dugi rokovi, o tome smo govorili i na sjednici Odbora za ekonomiju. Međutim, činjenica je takođe da nakon svih ovih godina koje proteknu za implementaciju ovog zakona imaćemo zaista kvalitet više kada govorimo o svim prostornim podacima. Uz malo podsjećanje, između ostalog, znači prostorni podaci se odnose i na katastarske parcele, na administrativne jedinice, na hidrografiju, saobraćaj, zaštićena područja, geologiju, na lokacijske objekte itd. Znači, sve to ćemo imati na jednom mjestu, sve ćemo to imati dostupno za sve građane koji budu željeli da pristupe ovim podacima. Kažem još jedanput, ovo zaista jeste jedan veliki iskorak kada su u pitanju katastarski podaci, ali i svi ostali prostorni podaci. Uostalom i na današnjoj sjednici Skupštine čuli smo dosta riječi kritike kada je u pitanju katastar i vođenje zemljišnih knjiga i čini mi se da ćemo sa ovom primjenom evropske direktive sve to raditi na nešto drugačiji način. Ne treba zaboraviti da ćemo imati jednaku metodologiju kao što imaju zemlje Evropske unije. Naravno, početak primjene je za tri godine, za to vrijeme treba sve one državne institucije koje vode ove podatke da dostave te podatke u određenoj elektronskoj formi, po određenoj metodologiji ministarstvu koje će voditi ovaj posao. Takođe, ne treba zaboraviti da imamo dodatne dvije godine za objedinjavanje tih podataka, znači možemo da računamo da u narednih pet godina ćemo imati sve to na jednom mjestu, znači na jednom portalu koji će voditi Ministarstvo održivog razvoja i turizma, a isto tako onoga trenutka kada budemo ušli u Evropsku uniju ti podaci će biti dostupni za sve građane Evropske unije, odnosno imaćemo mi priliku da sve podatke koje vode druge države Evropske unije da njima možemo da pristupamo. Kažem još jedanput, imaćemo kvalitetne podatke na jednom mjestu i vođene po metodologiji Evropske unije, a čini mi se da to zaista jeste kvalitet za sve građane Crne Gore i benefit koji ćemo dobiti sa ovim zakonom. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:49:50)

Zahvaljujem poslaniku Sekuliću.

Ima riječ poslanica Daliborka Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (01.06.17 13:49:58)

Hvala, potpredsjedniče.

Zaista bi bila šteta ne iskoristiti ovaj povod za nekoliko riječi i komentara, s obzirom da se radi, po meni, o jednom od najvažnijih zakona koji će se donijeti u oblasti životne sredine i prostornog planiranja. Ono što je za mene značaj ovog zakona leži u činjenici da će se na jednom mjestu konačno sublimirati svi geoprostorni podaci i po vertikali i po horizontali. I ono što je još važnije, na bazi toga će se nesporno realizovati i mogu slobodno reći afirmisati kompletan javni interes.

S obzirom da se radi o podacima, što je meni jako važno, koji se odnose na bezbjednost generalno, na zaštitu životne sredine i stanje u svim segmentima životne sredine, na zdravlje ljudi i ono što je jako važno, o čemu je govorio poslanik Sekulić, u odnosu na ono što se tiče i investicione i biznis zajednice. Zašto ovo kažem i u čemu vidim drugi značaj za donošenje ovog zakona? Zato što je očigledno nesređenost podataka na svim ovim nivoima do sada predstavljala stravičnu glavobolju svima koji su željeli da ulažu u Crnu Goru. Kako je to izgledalo u konkretnom slučaju i na konkretnim primjerima, vrlo ću kratko da objasnim.

Kada su ovdje dolazili investitori u namjeri, želji i pokušaju da valorizuju određeni prostor u Crnoj Gori srijetali su se i sa institucionalnim, ali naravno i sa političkim opstrukcijama slične vrste. Kad kažem institucionalnim, svi su imali potrebu da dodatna istraživanja, pogotovo kada je u pitanju prostor u kojem treba da grade ili valorizuju određenu investiciju, na neki način zaustave time što su tražena dodatna istraživanja ili dodatna informacija o ambijentu u kojem treba ta investicija da se desi. Naravno, to je odgovaralo svima onima koji su honorisali takve aktivnosti i naravno da je to predstavljalo ogromnu barijeru za realizaciju investicija i svih investicionih pokušaja u Crnoj Gori.

Ono što me brine, a u isto vrijeme možda i raduje, to je što ćemo konačno imati na neki način utvrđenu relevantnost podataka, što do sada takođe nije bio slučaj i što smo obično znali da relativizujemo tako što smo, kao što sam već navela, stalno morali dodatno da ulažemo i dodatno da istražujemo prostor Crne Gore.

Ono što me brine to je multiplikativnost i multifunkcionalnost u primjeni ovog zakona. Ne bih da govorim, jer to neće biti prvi put nego ja mislim već govorim u nekoliko navrata, ozbiljno je pitanje za mene kako će lokalni nivo i lokalne institucije moći odgovoriti na potrebe ovog zakona, s obzirom da znamo da su tamo ograničeni kapaciteti, a pogotovo mogu da kažem da se izdvaja jako malo sredstava za istraživačke aktivnosti. Smatram da će to za vaše ministarstvo i generalno za Vladu biti jedan od ozbiljnijih izazova.

Što je takođe važno i što je dobro u svijetlu donošenja ovog zakona - dostupnost konačno informacija koje su relevantne sa aspekta javnog interesa. To do sada nije uvijek bio slučaj i znamo da se dosta u oblasti životne sredine i prostornog planiranja potrošilo vremena na odgovaranja na pitanja koja su se odnosila na dostupnost informacija i naravno koja su za sobom povlačila činjenicu da je uvijek trebalo dodatno ulagati u istraživačke aktivnosti, naravno u ono što je bilo posebno pitanje kada su na dnevnom radu bili programi monitoringa životne sredine i snimanja stanja. Zaista smatram da će se na ovaj način možda pospješiti, što bi bilo jako dobro, dodatno ulaganje u aktivnosti ove vrste. Što mi je posebno važno kada je u pitanju donošenje ovog zakona, ja zaista mislim da će se generalno skratiti i rokovi i problemi oko izdavanja svih vrsta dozvola. Ovdje prevashodno mislim na građevinsku dozvolu i ono što prethodi jednoj tako složenoj i nekada jako zahtjevnoj proceduri, jer to su upravo ekološki principi, procjena i uticaj na životnu sredinu, razne studije i da kažem dodatne aktivnosti i naponi koje je potrebno dodatno uložiti da bi se dozvole stekle.

Što može da bude problem i što smatram da će biti pored vremenskog roka ključni izazov, to je upravo činjenica koja, bojim se da će na crnogorskom ... možda usporiti i već date rokove za realizaciju u odnosu na sprovođenje ovog zakona, to su kapaciteti. Ja dobro znam kako je nezgodno realizovati i sprovođiti zakone kada imate ograničene administrativne kapacitete i moj bi poziv i molba bila zbilja, pošto smo danas imali tu priliku i zadovoljstvo da razmatramo u Odboru za evropske integracije, da se maksimalno ubrzaju procedure za prijem kadrova koji treba sutra da ispunjavaju obaveze iz ovog zakona i to ne samo u vašem ministarstvu nego maltene na svim nivoima u svim institucijama i da bi se obezbijedilo interno povezivanje onih koji bi trebali da održavaju, osvježavaju ove informacije.

Da zaključim sa sljedećim: Rokovi su jako dugi, možda ukoliko bude potrebe i bilo prilike i

stvorili se kapaciteti na vrijeme da predložite njihovo skraćenje, jer se bojim da će Crna Gora izgubiti relativno dosta vremena dok ne stekne uslove kao što su to uradile sve druge zemlje Evropske unije za dostupnost podataka koji će smanjiti sve ove rizike o kojima sam već govorila. Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:55:14)

Zahvaljujem poslanici Pejović.

Da li predstavnik Vlade želi završnu riječ ili možda komentar na Predlog za skraćenje rokova? Izvolite.

IVANA VOJINOVIĆ (01.06.17 13:55:33)

Zahvaljujem, potpredsjedniče, na datoj riječi, svakako zahvaljujem i na vrlo korisnim sugestijama i komentarima koje smo dobili u odnosu na Predlog zakona o infrastrukturi prostornih podataka, ali prije svega i na iskazanoj podršci u odnosu na potrebu što hitnijeg i što skorijeg donošenja ovog zakona kako bi se stvorili uslovi za početak njegove primjene u najkraćem roku.

Kao što sam istakla u svom uvodnom izlaganju, mi smo se negdje prilikom definisanja svih potrebnih rokova za primjenu ovog izuzetno zahtjevnog zakonskog propisa vodili rokovima koji su postavljeni na samom nivou Evropske unije, a to je, istakla sam već, 2021. godina koja je obaveza za zemlje članice Evropske unije za koje vjerujemo da su i tehnički i kadrovski i organizaciono bez sumnje sposobnije i spremnije u ovom momentu u odnosu na Crnu Goru za primjenu ove jako zahtjevne i važne tehničke direktive i u tom smislu smo mi na neki način postavili i naše rokove i negdje smo kalkulacijom došli do tog vremenskog horizonta, a to je početak 2022.godine, da se ovaj zakon u svom apsolutno punom kapacitetu počne primljenjivati u Crnoj Gori. To znači, dakle, donošenje svih implementacionih akata odnosno tehničkih propisa za primjenu zakona i kao što sam već naglasila, izgradnju nove tehničke infrastrukture i unapređenje postojeće i povezivanje svih nadležnih institucija kojih je nesumnjivo izuzetno veliki broj u cjelokupnom sistemu te državne administracije i na državnom i na lokalnom nivou, kako bi zaista ovaj sistem u svom punom smislu profunkcionisao i da bi zakon u potpunosti bio primjenljiv.

Stoga zaključujem, smatram u ime predstavnika predlagača da su postavljeni rokovi koji u ovom momentu su u potpunosti u skladu sa našim i finansijskim i organizacionim i tehničkim kapacitetima. Pri tome sam saglasna sa činjenicom da oni u ovom momentu mogu izgledati prilično postavljeni u jednom dužem vremenskom intervalu, ali u uslovima dodatnog kadrovskog snaženja svih nadležnih institucija i dodatnog finansijskog ulaganja u potrebu izgradnje neopodnih infrastruktura i vjerujem da ćemo biti postaknuti samim ubzanjem procesa evropskih integracija očekivanim otvaranjem poglavlja 27, da ćemo sve obaveze koje su definisane ovim zakonom biti u mogućnosti da ispunimo u rokovima koji su kraći u odnosu na zakonom predviđene rokove. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI BRANIMIR GVOZDENOVIĆ (01.06.17 13:58:17)

Hvala lijepa.

Na ovaj način sam shvatio da smo iscrpili diskusiju vezano za Zakon o infrastrukturi prostornih podataka. Konstatujem da je pretres završen, kao i za prethodne tačke dnevnog reda izjasnićemo se naknadno.

Na ovaj način smo završili dio naše sjednice koji se odnosio na sedam predloga zakona. Sada ulazimo u dio koji je vezan za izvještaje.

Naredna tačka se odnosi na **Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2016. godini.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su: Mehmet Zenka, ministar za ljudska i manjinska prava i Leon Đokaj, generalni direktor Direktorata za unapređenje i zaštitu prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Izvjestilac Odbora za ljudska prava i slobode je Suad Numanović.

Otvaram pretres.

Da li predstavnik Vlade želi dati dopunsko objašnjenje? Izvolite.

Nemate potrebe.

Da li izvjestilac Odbora želi riječ? Ne.

Da vidimo ko se prijavio od poslanika, vidio sam na spisku poslanika Ervina Ibrahimovića. Izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (01.06.17 13:59:44)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče Gvozdenoviću sa saradnikom, uvaženi predstavnice Vlade, drage kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijasporo,

Počecu sa onim što nam je zasigurno zagarantovano korišćenje prava i ono za čim svaki građanin teži da legitimno sačuva i zadrži, a to je Ustav kao najviši pravni akt. Crnogorskim Ustavom je omogućeno ostvarivanje, promovisanje i jačanje i unapređenje zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda i potvrđuje obavezu Crne Gore da poštuje međunarodne standarde u tom kontekstu. Pored tog podsticajnog činjeničnog stanja ne mogu a da ne napomenem podatak da gotovo polovina članova Ustava, konkretnije 68 od 158, se odnose na ljudska prava i slobode čim je normativno potvrđen njihov značaj. Radi manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u Crnoj Gori, kao i Crne Gore sa jednakim šansama za sve, moram ovako javno navesti par bitnih prava i sloboda na koje imaju pravo: na izražavanje, čuvanje, razvijanje i javno ispoljavanje nacionalne, etičke, kulturne i vjerske posebnosti, zatim na izbor i upotrebu i javno isticanje nacionalnih simbola i obilježavanje nacionalnih praznika, na školovanje na svom jeziku i pismu u državnim ustanovama i da nastavni programi obuhvataju istoriju i kulturu pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih zajednica, da osnivaju prosvjetna, kulturna i vjerska udruženja uz materijalnu pomoć države, na srazmjernu zastupljenost u službama, organima državne vlasti i lokalne samouprave i da uspostavljaju i održavaju kontakte sa građanima i udruženjima van Crne Gore sa kojima imaju zajedničko nacionalno i etničko porijeklo, kulturno-istorijsko nasleđe, kao i vjerska ubjeđenja.

Ovo je samo par stavki na koje se možemo i moramo osloniti kako bi unaprijedili svoj položaj i podstakli mlađe generacije da iskoriste maksimalno kapacitete koji su nam pruženi u cilju ostvarivanja svojih prava. Od ovih upravo navedenih prava koja nam stoje na raspolaganju, smatram da pravo na srazmjernu zastupljenost u javnim službama, organima državne vlasti i lokalne smouprave je veoma značajno za manjinske narode i druge manjinske nacionalne zajednice. Upoznati smo da je manja zastupljenost zaposlenih Bošnjaka u državnom sektoru, konkretno u Upravi policije, gdje se u 2016.godini Bošnjaka nalazilo svega 5,09%. Mada ni u drugim institucijama kao što su izvršna i sudska vlast, na mjestima odlučivanja ne nalazimo se na zavidnom nivou. Iako ne možemo biti zadovoljni statističkim podacima, iz godine u godinu stanje se po ovom pitanju popravlja, ali ne i ubrzanim tempom kakvim bi trebalo i biti. Isto tako, među navedenim pravima smatram da je potrebno intenzivnije poraditi po pitanju obrazovanja, pod kojim nam je takođe zagarantovano pravo na obrazovanje na maternjem jeziku. Školstvo nam time omogućava uključivanje mladih u edukaciju po pitanju maternjeg jezika i književnosti, istorije, umjetnosti i kulture i druge sadržaje koji promovišu kulturu manjinskih naroda u Crnoj Gori. Kako bi nastava bila u potpunosti prihvatljiva i svrsishodnija, moram napomenuti da je potrebno uvesti više bošnjačkih književnika i pjesnika u našim udžbenicima. Jedan od veoma važnih faktora za razvijanje i zaštitu manjinskih naroda je otvaranje programa na javnom servisu Crne Gore na jeziku manjinskih naroda kako bi se promocija manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica svodila na potrebnom nivou, kao i upošljavanje pripadnika manjinskih naroda u uredničkom sastavu.

Bošnjačka stranka smatra da se sa grba i sa zastave treba da uklone monarhistička, vjerska obilježja i tako usklade sa Ustavom i upodobe sa našim realnim društvenim bićem i potrebama kako bi državni simboli postali ono što trebaju biti naši u punom značenju te riječi.

Na kraju bih dodao da su Fond za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava CEKUM i

nacionalna vijeća promovisali vrijednosti manjinskih naroda, podstakli i ohrabрили mnoge projekte upućene od strane manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica i kroz realizaciju tih projekata ojačali i motivisali mnoge kojima je bio cilj očuvanje i razvoj nacionalnih, odnosno etičkih posebnosti.

Na samom kraju dužan sam zaključiti da su manjinski narodi autohtoni... a samim tim istorijski vezani za Crnu Goru, čija želja za iskazivanjem i očuvanjem nacionalnog, etničkog, kulturnog, jezičkog i vjerskog identiteta je usmjerena na obogaćivanje Crne Gore i jačanje zajedništva.

Poslanici Bošnjačke stranke će podržati izvještaj. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:05:15)

Hvala vama, poslaniče.

Riječ ima poslanik Duković. Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ (01.06.17 14:05:26)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče, dame i gospodo poslanici, uvaženi prdstavnici Vlade, gospodine Đokaj,

Samo da iznesem nekoliko činjenica. Odnos prema manjinama je jako značajan za Crnu Goru kao građansko društvo, a Evropska komisija na evropskom putu Crne Gore ocjenjuje ovaj napredak naš i u ovom slučaju treba istaći prije svega Izvještaj Evropske komisije za 2016.godinu u kojoj Evropska komisija konstatuje napredak Crne Gore po pitanju poštovanja ljudskih i manjinskih prava.

Takođe, da napomenem da u Rezoluciji Evropskog parlamenta iz marta 2017.godine takođe je konstatovan napredak Crne Gore u oblasti ljudskih i manjinskih prava i to je naravno za pohvalu svima nama i služi kao jedan podstrek za što bolji, što veći rad, a i nije čudo jer se ukupni demokratski kapacitet jedne države, jednog društva ogleda odnosom toga društva prema svojim manjinama. Ako je stvarno po tome suditi, Crna Gora se nalazi na dobrom putu ispunjavajući evropske standarde kojima zaista svi težimo, društvo u cjelini. Ali u tim izvještajima Evropske komisije pored onog što je dobro i što je za pohvalu napominje se i daju se sugestije šta još treba uraditi na jačanju tih prava.

Ja ću ovdje govoriti o tri stvari koje se u tim izvještajima napominju. To je prije svega jačanje kapaciteta institucija koje se bave zaštitom ljudskih i manjinskih prava, njihova veća edukacija i naravno veća kontrola. Što se tiče jačanja kapaciteta prije svega dvije institucije, institucije Ombudsmana kao nezavisne institucije Ministarstva za ljudska i manjinska prava predviđeno je da se budžetom za 2017. godinu upotpuni taj kadar kako bi u punom kapacitetu mogli problem ljudskih i manjinskih prava u Crnoj Gori dovesti na onaj nivo kakav je stvarno poželjan, kakav jeste u Evropskoj uniji. Vjerujem da će se u 2017.godini ti kapaciteti popuniti.

Što se tiče edukacije znamo da je potrebna stalna edukacija, posebna edukacija kadra koji se bavi ovom problematikom u institucijama predviđenim za bavljenjem ovom problematikom, jer ipak ljudska prava su živa materija i nije danas ni lako doći do kadra koji poznaje međunarodnu problematiku ljudskih prava. Zbog toga su stalni seminari, stalne edukacije potrebni za sve one koji se bave ovom problematikom.

Naravno, što se tiče problematike kontrole posebno je izražena problematika kontrole utroška sredstava, ovdje se prije svega mislilo na Fond za razvoj i očuvanje manjinskih prava. Ali trebamo napomenuti da smo mi u ovom parlamentu ove godine usvojili nove izmjene i dopune Zakona o manjinskim pravima i slobodama, koje se najviše tiču upravo rada Fonda za manjine gdje smo predvidjeli da se u raspodjeli sredstava Fonda za manjine uvodi veća kontrola, veća transparentnost. Vjerujemo da će to dovesti i do bolje raspodjele sredstava i da će one kritike koje smo stalno doživljavali i od Evropske komisije, ali čini mi se i više od domaće javnosti, posebno od nevladinog sektora, svesti na minimum. Naravno, kažem, skoro je nemoguće sve kritike otkloniti, posebno tamo gdje se dijeli novac, ali moramo svesti, vjerujem opravdano, na minimum.

Što se tiče rada Fonda za manjine, uvijek ističem, istaći ću i ovom prilikom da je Fond za manjine institucija koja je najviše doprinijela razvoju i očuvanju nacionalnih, vjerskih i kulturnih prava manjinskih naroda u Crnoj Gori. On je prepoznatljiv po tome. Sigurno, imao je grešaka u svom radu, vjerujem da ćemo novim zakonom te greške svesti na minimum, ali on je odigrao jednu značajnu ulogu na razvoju i očuvanju manjinskih prava.

Što se tiče izvještaja kojeg smo dobili od Ministarstva za ljudska i manjinska prava, pored preglednosti on pruža i obilje informacija koje su dobre, a iz kojih se može vidjeti i pratiti rad svih onih institucija koje se bave zaštitom ljudskih i manjinskih prava.

Dvije ću stvari pomenuti. Jedna je zapošljavanje pripadnika manjinskih naroda u državnim institucijama, još uvijek nije postignut onaj očekivani napredak, ali ono što je obećavajući jeste da se na tome radi. Stalne kontrole, stalni izvještaji, stalno praćenje za procentualnu zastupljenost i pripadnika manjinskih naroda u organima državne uprave samo govori o opredijeljenosti Vlade da riješi ovaj problem. To nije problem koji možemo riješiti za nedelju dana, mjesec ili godinu, to je problem koji će se godinama rješavati, ali opredijeljenost Vlade na rješavanju tog problema sigurno je za pohvalu i sigurno je za podršku.

Druga stvar je rad nacionalnih savjeta. Stalno sam kritikovao da nacionalni savjeti nijesu zauzeli onu funkciju koja im zakonom pripada. U zadnjem izvještaju sa zadovoljstvom mogu da konstatujem da nacionalni savjeti preuzimaju one obaveze koji su im zakonom date. Oni moraju biti predvodnici u kreiranju nacionalne politike, a iz njihovih izvještaja vidi se da zaista jedna velika aktivnost koja upućuje u tom pogledu. Istakao bih da u izvještaju pojedinih savjeta, na žalost čuli smo i konstatacije koje ne idu u prilog građanske Crne Gore. S tim konstatacijama sigurno se ne možemo složiti i u zaključcima koje smo kao odbor dostavili Skupštini napominje se da takve konstatacije ne možemo prihvatiti i ne idu u smislu građanske Crne Gore, mogu biti problem u razvoju demokratskih kapaciteta same države Crne Gore i pozivamo Ministarstvo za ljudska i manjinska prava da takve savjete pojačano kontroliše. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:11:56)

Hvala vama, poslaniče Dukoviću.

Za riječ se javio poslanik Numanović. Izvolite.

SUAD NUMANOVIĆ (01.06.17 14:12:03)

Predsjedniče, ja zaista nijesam mislio da govorim ni kao uvodničar, ali prosto evo da dam podršku svojim kolegama koji su diskutovali na temu ovog izvještaja, jer je dosta toga rečeno, odnosno sam izvještaj dosta toga pokazuje, ali da par stvari potcrtamo i da možda neke stvari i ponovimo, ali neke i kažemo.

Kada govorimo o našoj državi građanskoj Crnoj Gori i odnosu prema manjinskim narodima, definitivno pokazujemo onu svoju istorijsku dimenziju, a i dokumenti Evropske komisije nas u to uvjeravaju, da je Crna Gora svoju različitost pretvorila u sopstvenu prednost za razliku od mnogih drugih država ne samo u okruženju nego na cijelom Zapadnom Balkanu, a ja bih rekao i u drugim razvijenim državama. Odnos prema manjinskim narodima je u skladu sa zakonodavnim i institucionalnim okvirom zaista ne na evropskom standardu nego ja bih rekao i za stepenicu više. Ovdje se postavlja pitanje da li idemo onom zacrtanom dinamikom realizacije donešenih zakonodavnih okvira i složićemo se u jednom - imamo dobar zakonodavni institucionalni okvir kako kroz Ministarstvo, tako kroz Fond, tako kroz Centar za očuvanje kulture manjina, kroz nacionalne savjete, ali dinamika realizacije bi trebala da bude ja mislim brža. Brža, iz prostog razloga da bi nešto moglo da bude brže, uvijek se postavlja pitanje i dovoljnog novca i ja mislim da sledeće godine Ministarstvo finansija bi moralo sa posebnom senzibilnošću da vodi računa o ovim institucijama i da jedan značajan dio sredstava opredijeli za efikasnije funkcionisanje ovih institucija. Naravno, ne naglašavam novac za ove institucije da bi one riješili ovaj problem. Ovaj problem je multidisciplinaran, moramo ga svi zajednički rješavati. Ono što je pohvalno, ovdje se govorilo o zastupljenosti pripadnika manjinskih naroda. Crna Gora je jedina država koja u regionu

vodi ovu statistiku. Od ove godine ćemo imati mogućnost da radimo uporedne podatke zastupljenosti u državnim organima, koliko smo to na godišnjem nivou popravili, ali je činjenica da iz godine u godinu imamo sve veću tu zastupljenost. Ta dinamika treba da bude, kažem, brža nego u dosadašnjem periodu jer prosto nas na to i Ustav i zakon obavezuju.

Nacionalni savjeti su ti koji treba da mnogo efikasnije rade kada je zaštita jezičkog, kulturnog, vjerskog i svakog drugog identiteta manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica, jer im to zakon omogućava. Sve ono što dolazi od nacionalnih savjeta prema relevantnim institucijama sigurno će biti podržano i onda ćemo imati i kroz obrazovanje i kroz javne servise ono što bi trebalo da znači ispunjavanje tih zakonodavnih i ustavnih obaveza.

Na kraju da zaista pohvalim ovaj izvještaj, jer iz godine u godinu je sve kvalitetniji, bolji, ali ne hvalim izvještaj kao izvještaj nego hvalim ono što se dešava u stvarnosti i to pokazuje da je Crna Gora zaista na dobrom putu i samo trebamo svi zajedno da damo potporu demokratskoj i građanskoj Crnoj Gori, koja odnos prema manjinskim narodima izražava ne samo retorički, ne samo kroz zakonodavni okvir, nego i kroz statističke pokazatelje, a ja sam u to siguran da će naredne godine to i pokazati. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:16:14)

Hvala i vama.

Poštovane kolege, da li se još neko javlja za riječ? Ne.

Da li želi predstavnik predlagača završnu riječ? Ne želi.

Konstatujem da je pretres završen, a naknadno ćemo se izjasniti.

Sada prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda - **Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2016.godinu.**

Ovlašćeni predstavnici su Ivica Stanković, vrhovni državni tužilac i predsjednik Tužilačkog savjeta, Milivoje Katnić, glavni specijalni tužilac i Veselin Vučković, državni tužilac u Vrhovnom državnom tužilaštvu.

Izjavitelj Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu je Željko Aprcović, predsjednik odbora.

Otvaram pretres.

Da li vrhovni državni tužilac i predsjednik Tužilačkog savjeta želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Izvolite.

IVICA STANKOVIĆ (01.06.17 14:17:08)

Uvaženi građani, poštovani poslanici,

U ovom izvještaju Tužilački savjet je saglasno članu 41 Zakona o državnom tužilaštvu izložio podatke o radu u 2016. godini koji sadrže rad Tužilačkog savjeta, opis i analizu stanja u državnom tužilaštvu, podatke za svako državno tužilaštvo koji se odnose na broj primljenih i riješenih predmeta u toku godine, probleme i nedostatke u njihovom radu kao i mjere koje treba preduzeti da bi se otklonili uočeni nedostaci.

Godišnji izvještaj sadrži podatke o stanju i kretanju kriminaliteta u prethodnoj godini, kao i pravne i organizacione osnove, stanje kadrovskih potencijala, materijalne uslove za rad državnog tužilaštva i Tužilačkog savjeta, javnost rada sa podacima koji se odnose na slobodan pristup informacijama, sprovedene oblike edukacije tužilačkog kadra u učešću u međunarodnim i nacionalnim komitetima i tijelima, aktivnosti koji se odnose na etiku tužilačke profesije sa aktivnostima u okviru Dana državnih tužilaca Crne Gore.

Rad Tužilačkog savjeta u izvršenju poslova iz njegove nadležnosti cjelovito je prikazan u posebnoj dijelu izvještaja, podaci o stanju i kretanju kriminaliteta u prethodnoj godini ... kroz kriminalitet punoljetnih lica, pregled opštih podataka o kretanju kriminaliteta, odluke državnih tužilaštava u krivičnim predmetima protiv punoljetnih lica, zatim podaci koji se odnose na odgovornost pravnih lica za krivična djela.

Kretanje kriminaliteta po vrstama krivičnih djela detaljno je izloženo po glavama Krivičnog zakonika počev od glave 14 do glave 36. Pregled rada po državnim tužilaštvima izložen je za svako državno tužilaštvo. Konačno, zaključci, preporuke u izvještaju sadrže kvalitet, efikasnost i zakonitost rada Tužilačke organizacije, kako tužilačke istrage, tako i optuženja i njihovu kontrolu, odnosno prethodno ispitivanje kod nadležnih sudova, zadatke za naredni period u izvršenju godišnjih planova i programa rada, kroz dosljedno izvršavanje poslova i zadataka iz svoje nadležnosti saglasno Ustavu, zakonu i potvrđenim međunarodnim ugovorima i opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava sa mjerama i zadacima u sprovođenju strategije reforme pravosuđa i akcionog plana za njeno sprovođenje u 2017.godini. Tu je dat i pregled izvršenja zaključaka i preporuka po Izvještaju o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2015. godinu i zaključaka Skupštine Crne Gore od 30.jula 2016.godine. U izvršenju zaključaka i preporuka iz Izvještaja o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2015.godinu, mjere i aktivnosti iz akcionih planova, te akcionog plana za sprovođenje strategije reforme pravosuđa i zaključaka Skupštine Crne Gore utvrđenih na Desetoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2016.godini, povodom razmatranja Izvještaja o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva.

Sprovedene su sljedeće mjere i aktivnosti: Tužilački savjet je svoje nadležnosti ostvarivao kroz rad komisija koje je obrazovao, komisije su u svom radu imale administrativnu podršku sekretarijata Tužilačkog savjeta sa stanovišta nezavisnosti i nepristrasnosti. Od početka 2016. primjenjuje se novi sistem izbora profesionalnog ocjenjivanja i napredovanja državnih tužilaca. Tužilački savjet je uveo sistem za upravljanje predmetima IBM cause manager sistem. Tužilački savjet je izborom disciplinskog tužioca i imenovanjem disciplinskog vijeća uspostavio specijalizovana tijela za vođenje disciplinskih postupka u skladu sa novim sistemom disciplinske odgovornosti, koji je primijenjen u praksi. U cilju podizanja svijesti građana u pogledu kršenja etičkog kodeksa državnih tužilaca štampani su flajeri koji su distribuirani uz štampani medij. Sva državna tužilaštva, Tužilački savjet i sekretarijat Tužilačkog savjeta donijeli su plan integriteta koji sadrži mjere kojima se sprečavaju i otklanjanju mogućnosti za nastanak korupcije i obezbjeđuje povjerenje građana u njihov rad. Posebna pažnja posvećena je kontinuiranoj saradnji Tužilačkog savjeta i državnog tužilaštva sa centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu. Tu je izložena transparentnost rada Tužilačkog savjeta i državnog tužilaštva, povećan je broj krivičnih predmeta riješenih presudom na osnovu sporazuma o priznanju krivice kao i predmeta riješenih primjenom instituta odloženog krivičnog gonjenja. Prikazan je rad u predmetima ratnih zločina.

Eto, to je ukratko što sadrži ovaj Izvještaj o radu koji ste vi svi dobili. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:23:29)

Hvala, gospodine Stankoviću.
Da li izvjestilac odbora želi riječ?
Izvolite, gospodine Aprcoviću.

ŽELJKO APRCOVIĆ (01.06.17 14:23:41)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče, kolegice i kolege poslanici, uvaženi gosti, gospodine Stankoviću, gospodine Katniću, gospodine Vučkoviću, uvaženi građani Crne Gore,

Odbor za politički sistem u skladu sa poslovnim ovlaštenjima je na svojoj sjednici razmatrao Izvještaj Tužilačkog savjeta za prethodnu 2016. godinu i osvrnuo se na neke najznačajnije razloge za dobar ili manje dobar rad državnog tužilaštva u prošloj godini.

Ono što bih želio da kažem, a što pokazuje Izvještaj o radu Državnog tužilaštva, jeste da je sačinjen temeljito, da u sebi sadrži sve korpuse krivičnih djela i ono što bih morao da istaknem a što mi zapada za oko jeste da je u opštoj analizi porasta odnosno pada kriminaliteta povećanje maloljetničkog kriminaliteta u prethodnom periodu. Zašto ovo kažem i zašto se prvo vežem za ovu rečenicu? Iz prostog razloga što maloljetnički kriminalitet na način kako je to definisano u Izvještaju o radu Tužilaštva može u kasnijem periodu sazrijevanja da dovede do puno većih štetnih posljedica tih sada maloljetnih izvršilaca krivičnih djela.

Takođe, moram da kažem da mi je zapalo za oko da je veći stepen izvršenja krivičnih djela iz oblasti saobraćaja koja su kvalifikovana većom posljedicom. Znamo da je Crna Gora malo tržište, mala sredina u smislu malog broja ljudi, da svakim danom sve više i više naših sugrađana nastrada u saobraćajkama. Smatram da koordiniranom akcijom prevashodno policije kasnije i Tužilaštva ovakva krivična djela bi trebala u narednom periodu da dožive određeni pad.

Takođe mi je zapalo za oko da u prethodnom periodu imamo 400 neotrivenih izvršilaca krivičnih djela. Da li je to veliki procenat, da li je to propust ili ne dobra saradnja između tužilačke organizacije i policije? Iz prostog razloga što znamo da u korpusu od 400 nepoznatih izvršilaca krivičnih djela, odnosno određen broj predstavlja izvršioce najtežih krivičnih djela.

Smatram da u narednom periodu s obzirom na zakonsku pozicioniranost tužilaštva u smislu da sprovodi, odnosno da koordinira izviđajnim radnjama i svim daljim tokovima postupka da bi upravo sa adekvatnijom saradnjom sa policijom trebalo da se dođe do otkrivanja velike većine izvršilaca krivičnih djela. Sa time se povećava kako pravna sigurnost građana tako i opšte povjerenje svih naših sugrađana u rad tužilačke organizacije.

Ne mogu se oteti utisku uzimajući u obzir zaključke za 2015.godinu, da nijesu ispoštovani zaključci u smislu pojačanih kapaciteta specijalnog tima koji treba da bude na usluzi Specijalnom tužilaštvu na otkrivanju izvršilaca najtežih krivičnih djela. Takođe se ne mogu oteti utisku da je sve veći i veći pritisak na kompletno tužilaštvo tako i na Specijalnom tužilaštvu u smislu laičkog i profesionalnog, tako i političkog pritiska određenih političkih subjekata. Mislim da tužilačka organizacija shodno ustavnoj, zakonskoj pozicioniranosti treba da se odupre svim tim vidovima pritiska kako bi na zakonit način sprovodila sve one mjere na otkrivanju, odnosno na gonjenju izvršilaca krivičnih djela.

Moram takođe da kažem što je bila intencija razgovora na Odboru za politički sistem, da postoji određeno nezadovoljstvo kapacitetom odnosno radom u dijelu koji se tiče finansijskih istraga. Pri tom, ne zanemarujući činjenicu da je prošle godine Specijalno državno tužilaštvo koje u korpusu svojih nadležnosti ima najteža krivična djela imalo u radu preko 1.300 predmeta, odnosno povećan obim posla za novih 1.060 predmeta. Takođe moram da kažem da je Specijalno tužilaštvo u predmetima potpisalo sporazum o priznanju krivice i na osnovu toga je oduzeta finansijska korist u visini od nešto preko 23 miliona. Očigledno da institut priznanja krivice i odloženog gonjenja nije dovoljno iskorišćen na drugim nivoima tužilaštva u odnosu na ono što je Specijalno državno tužilaštvo radilo.

Smatram da treba povećati kapacitete timova koji se trebaju baviti finansijskim istragama, kako bi, još jedanput podvlačim, šteta za državu Crnu Goru bila što manja, kako bi se finansijski efekti vratili u budžet Crne Gore, odnosno da bi svi naši građani bili zadovoljni. Takođe smatram da u narednom periodu državno tužilaštvo treba još jače da radi bez pritiska, kako sam prethodno i naveo, kako laičke tako i stručne javnosti i političkog pritiska određenih subjekata. Ono što bih želio da kažem, kada budemo razmatrali izvještaj za 2017. godinu očekujem da će upravo u dijelu koji se tiče finansijskih istraga iskazi biti puno bolji i puno veći u odnosu na prethodne godine. Ovo je sve dovelo do toga da je Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu donio sedam konkretnih zaključaka o kojima će se Skupština, nadam se, pozitivno izjasniti. Ja bih sad radi javnosti iščitao.

Neophodno je sprovesti potpunu implementaciju zakonodavstva i ojačati odgovornost pravosuđa putem građenja bilansa ostvarenih rezultata i sprovođenja etičkog kodeksa i novih disciplinskih sistema za sudije i tužioce. Potrebno je uložiti dodatni napor na kvalitetu efikasnosti i ekonomičnosti tužilačke istrage, povećanju stepena potvrđenih optužnica na osnovu rezultata istraga i rezultata glavnog pretresa prema vrsti optužnog akta, nastaviti sa jačanjem kapaciteta Tužilačkog savjeta i sekretarijata i sprovođiti strateško planiranje budžeta i ljudskih resursa.

Takođe potrebno je dodatno poraditi na transparentnosti institucija uz preciznu selekciju i odabir informacija koje je neophodno izdvojiti i objaviti kako bi javnost bila blagovremeno upoznata. Unaprijediti jedinstveni sistem odabira tužilaca za cijelu Crnu Goru i novi sistem napredovanja na osnovu periodičnih ocjena rada, neophodno je bazirati se na rezultatima rada i težiti ka primjeni objektivnih kriterijuma. Neophodno je obezbijediti sve preduslove i na pravi način iskoristiti PRIS sistem koji u potpunosti olakšava prikupljanje sveobuhvatnih statističkih podataka i omogućiti pouzdanost i obavljanje radnih zadataka. Takođe je neophodno ovaj sistem podržati adekvatnim finansijskim i ljudskim resursima i jasnom podjelom zaduženja. Unaprijediti sprovođenje zakona,

institucionalni i operativni kapacitet tužilaca kao i saradnju između policije i tužilaštva u fazi izviđaja, obezbijediti jaču saradnju između organa i institucija, Specijalnog državnog tužilaštva i nove specijalizovane jedinice policije, Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Centralne banke, poreskih vlasti i Uprave carina. Nastaviti kontinuirano sa svim potrebnim obukama tužilaca i ostalog administrativnog kadra, ali i kandidata za državne tužioce koji su polaznici inicijalne obuke.

Smatram da treba na kraju da kažem da u prethodnoj godini, odnosno izvještajnom periodu za 2016. godinu nijesmo obezbijedili dovoljne prostorne mogućnosti za Tužilačku organizaciju i mislim da ćemo u narednom periodu i te nedostatke otkloniti kako bi Tužilačka organizacija na adekvatan način odgovorila zakonom utvrđenim obavezama. Zahvaljujem se.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:32:25)

Hvala, poslaniče Aprcoviću.

Za riječ se javila poslanica Marta Šćepanović. Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (01.06.17 14:32:33)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani predsjedniče, uvaženi vrhovni državni tužioče, zamjeniče vrhovnog državnog tužioca i specijalni državni tužioče, uvažene kolege, poštovani građani Crne Gore,

Što se tiče današnjeg izvještaja koji je pred nama i koji je dostavljen Skupštini, kao i svake godine ovaj izvještaj je i detaljan i sveobuhvatan, čak kroz neke segmente ovog izvještaja provejava i samokritičnost što znači da nema skrivanja problema pod tepih, već se ovi problemi iznose kako bi se upravo uticalo da se nađe rješenje za njih.

Uopšte, izvještaj pokazuje da je državno tužilaštvo u 2016. godini ostvarilo bolje rezultate rada u nekim segmentima u odnosu na 2015. godinu, ostvareni napredak u postupku sudske kontrole optužnica iz nadležnosti državnog tužilaštva, u postupku prethodnog ispitivanja optužnog predloga od strane suda, a posebno u tome što je tužilačka istraga čak i u najsloženijim predmetima za teška krivična djela korupcije i organizovanog kriminala u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva trajala u prosjeku četiri i po mjeseca. Dakle, kvalitetan rad tužilaštva je upravo i doveo do toga da je povećan broj sporazuma o priznanju krivice koji su potpisani u 2016. godini, bilo je 28 potpisanih sporazuma o priznanju krivice.

Prilikom razmatranja ovog izvještaja uvijek moramo da vodimo računa da Skupština nije sudnica i da mi moramo da se suzdržavamo od ocjena rada pravosudnih organa, u ovom slučaju tužilaštva, ili da bilo kako utičemo na njihov rad, jer je sud, kao što često to kaže vrhovni državni tužilac, jedino mjesto u kojem se ocjenjuju valjanost i kvalitet dokaza i zakonitog postupanja tužilaštva, a poslanici najmanje treba da koriste svoju funkciju da prejudiciraju stvari ili da doprinose stvaranju napete atmosfere povodom bilo kojeg postupka.

Imunitet poslanika ima za cilj da zaštiti poslanika u vršenju njegovog mandata zbog izgovorene riječi. Smatram da svi mi koji obavljamo funkciju poslanika ili bilo koju drugu funkciju odgovorni smo za svoje postupke, što sam više puta u prethodnom periodu i isticala. Ne smatram da bi odobrenje za krivično gonjenje ili odobrenje za određivanje pritvora poslaniku trebalo da izaziva burne reakcije, niti pojedince, niti da se diže na neki viši nivo samo zato što tužilaštvo radi svoj posao. Svi smo mi na raspolaganju da odgovaramo za svoj rad, bez obzira kojoj političkoj partiji pripadamo, jer smo svi pred zakonom jednaki, čak mislim da nam je to šansa da dokazujemo svoju nevinost i ispravnost.

O ovoj problematici i pojavi i krajnjem ishodu posle odluke Skupštne kada smo poslednji put odlučivali o odobrenju za krivično gonjenje i određivanje pritvora, već sam govorila na Odboru za pravosuđe i tada sam od vrhovnog državnog tužioca i tražila pojašnjenje u vezi opredjeljujućih razloga za donošenje obavezujućeg uputstva. U tom slučaju i kao odgovor sam dobila kontrapitanje - koje su pobude i motivi bili za neke ishitrone rokove koji su se desili u Skupštini.

Ovo podsjećam u kontekstu novog zahtjeva za odobrenje za krivično gonjenje i

određivanje pritvora koji je podnešen od strane Specijalnog državnog tužilaštva i koji je u proceduri. Prosto je prilika da sugerišite i na vrijeme reagujete da li treba brzo da odlučujemo ili ne kako ne bismo opet došli u poziciju ishitrenih rokova. Mada je Skupština u prošlom slučaju kao i svakoga puta kada je bilo koji slučaj bio u pitanju apsolutno ispoštovala proceduru u skladu sa Poslovníkom i donijela odluku u okviru svojih pripadajućih ovlašćenja.

Na kraju, smatram da je i ove godine kao i prošle godine izvještaj za pohvalu, posebno imajući u vidu činjenicu pod kakvim uslovima i okolnostima tužilaštvo ostvaruje ovake rezultate, posebno Specijalno tužilaštvo i sa kakvim pritiskom se nosi ovaj organ u svom radu. Mislim da bi u preporukama koje se nalaze na samom kraju ovog izvještaja gdje se kaže da rad državnog tužilaštva u narednom periodu opredeljuju i njegovi godišnji planovi i programi, pa se ističe da će državno tužilaštvo naročito unaprijediti proaktivan odnos državnih tužilaca u vršenju funkcije gonjenja učinilaca krivičnih djela, posebno u predmetima organizovanog kriminala, korupcije, terorizma, ratnih zločina i pranja novca. To je istaknuto na samom kraju izvještaja u preporukama i razumijem da će te metode unapređenja biti u tim planovima, ali prosto mislim da je značajno u budućem makar jednom rečenicom pomenuti koji će to biti metodi unapređenja, jer je upravo to problem, ta samoinicijativnost i proaktivnost tužilaca, nešto što svake godine ukazujemo ovdje u Skupštini i nešto što je očigledno i primijećeno i od strane samog tužilaštva, odnosno vrhovnog državnog tužioca. Sami ste primijetili koja su to krivična djela na koja treba staviti akcenat gdje bi tužioci sami trebali da pokreću postupke, a ne u nekim slučajevima kao što znate, građani će se teško odlučiti da podnesu krivičnu prijavu iz raznoraznih razloga. U svakom slučaju izvještaj za pohvalu. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:38:32)

Hvala vama, poslanice Šćepanović.
Da li se, poštovane kolege, javlja još neko?
Izvolite. Poslanik Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 14:38:43)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovana gospodo iz Tužilaštva,

Izvinjavam se što se nijesam ranije javio da diskutujem, nisam ni imao namjeru, ali u svakom slučaju da iskoristim priliku da podsjetim sve nas, javnost, da je vrhovni državni tužilac izabran u ovom parlamentu, u oktobru 2014. godine, kasnije i glavni specijalni tužilac i Specijalno tužilaštvo.

U ime Liberalne partije htio bih da pohvalim rad vrhovnog državnog tužioca, glavnog specijalnog tužioca, državnog tužilaštva. Mi smo, ipak, u našoj domovini Crnoj Gori dočekali i to vrijeme da nema nedodirljivih, iako je to samo jedan segment rada tužilaštva. Mislim da ste na pravom putu. Niko ne može biti pošteđen i ruka pravde treba i mora svakoga da stigne. Nije vam lako. Nije vam lako izdržati i velike ponekad medijske pritiske. Uglavnom, put Crne Gore prema Evropi, evo postali smo ili ćemo za par dana postati članica NATO-a, poodmakli smo daleko i na putu prema Evropskoj uniji ne zato da bismo bili tamo, ni u NATO-u, ni u Evropskoj uniji, nego zato što ogromna većina stanovnika građana i građanki Crne Gore priželjkuje konačno tu stoprocentnu vladavinu prava u Crnoj Gori. Tako da će Liberalna partija podržati Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2016. godinu.

Na kraju samo da kažem da ima i jedna zamjerka, o tome sam već govorio ovdje, to je kod slučajeva organizovanog kriminala i korupcije, zloupotrebe službenog položaja. Konkretno, dotaći ću se slučajeva Primorka Bar, Boksiti. Nikoga od tih ljudi koji su tamo privedeni, osumnjičeni ne poznajem, ali mislim da treba biti veoma oprezan i ne praviti medijske predstave kod privođenja tih ljudi. U svakom slučaju, pohvaljujem i rad tužilaštva i pohvalna ocjena za Izvještaj o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2016. godinu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:42:32)

Hvala, poslanice Popoviću.

Ako se više niko ne javlja za riječ, prije nego što dam priliku našim gostima za završnu riječ ili da u komentarisanju nekih navoda još nešto kažu, ovdje me je podstakla poslanica Šćepanović kada je upotrijebila izraz "ishitreno". Skupština se nije ni u jednom slučaju ishitreno ponašala, nego vrlo odgovorno. Mislim da je naša obaveza da se odgovorno ponašamo i naša je obaveza da dodatno ulijemo snagu institucijama, svim institucijama, kako da vodimo računa o sebi tako da vodimo računa i ulijemo snagu i Državnom tužilaštvu i svim drugim institucijama. Jer, na takav način, u stvari, najviše doprinosimo vladavini prava. To je jedna stvar.

Ovdje su se kolege pohvalno izjašnjavale o Izvještaju o radu Tužilaštva za 2016. godinu. Mi ćemo imati prilike za 2017. godinu, da sada ne govorimo o tački koja nije na dnevnom redu. Smatram da je naša obaveza, svih nas, da vodimo računa i da se krajnje odgovorno ponašamo. Mislim da se Skupština, uvažavajući i ono u februaru 2017. godine, na zahtjev Tužilaštva, krajnje odgovorno odnijela, jer kada nama neki državni organ podnese zahtjev, mi smo na pravi način, čini mi se, odgovorili tom zahtjevu.

Ovo što je poslanik Popović rekao, zamolio bih, ali pretpostavljam da bi mogao odgovor od strane gospode iz Tužilaštva biti da to nije u njihovoj nadležnosti koliko u nadležnosti policije. Mislim da bi svi zajedno trebalo da rade mnogo na tome. Prvo, nemamo pripremljene kamere koje čekaju, pa neće valjda prije znati mediji o takvim slučajevima nego bilo ko drugi, i drugo, da se štiti dostojanstvo ličnosti pogotovo zato što su oni privedeni ili dovedeni na saslušanje.

U tom smislu mogli biste zajedno da poradite i s Upravom policije, da na taj način ne bude nekih, da tako kažem, spektakularnih privođenja nego vrlo preciznog, odgovornog poštovanja zakona u svim njegovim fazama, a da ipak ti ljudi dok se ne dokaže njihova krivica ne osjećaju neko žigosanje. Jer, kao što znamo, posle saslušanja su oni vrlo često odmah pušteni kući, dovedeni s lisicama, pušteni bez lisica. U tom smislu da svi zajedno poradimo na tome. Hvala.

Gospodin Vučković želi da se javi. Izvolite.

VESELIN VUČKOVIĆ (01.06.17 14:45:42)

Uvaženi predsjedniče, uvaženi poslanici,

Prije nego što bi vrhovni državni tužilac ocijenio potrebu dodatnih komentara ili njegove završne riječi, iskoristio bih vrijeme da samo kratko prokomentarišem, odnosno da pokušam dati određena pojašnjenja u odnosu na ono što su bili stavovi, ocjene i komentari poslanika. Prije svega, kroz izlaganje poslanika Aprcovića koji, s pravom, analizirajući ono što je sadržaj činjenica u Godišnjem izvještaju o radu, govori o onim krivičnim predmetima, odnosno grupama krivičnih djela gdje je uslijedilo povećanje kriminaliteta, posebno se osvrćući na kriminalitet maloljetnika u odnosu na kriminalitet maloljetnih lica, problem u oblasti bezbjednosti saobraćaja i sve teške, odnosno najteže posledice koje prati izvršenje ovih krivičnih djela.

U odnosu na maloljetničku delinkvenciju tako proizilazi, ali vi ste vidjeli iz Izvještaja o radu što su aktivnosti Državnog tužilaštva, da se u korišćenju svih mehanizama iz naše nadležnosti, kada je u pitanju kriminalitet maloljetnika, koje treba preduzeti kroz formiranje naše posebne službe za rad s maloljetnicima, gdje uz angažovanje stručnjaka određenih profila, mi danas u Državnom tužilaštvu imamo zapravo službu koja obezbjeđuje dovoljnu logistiku državnim tužiocima u predmetima, posebno kroz praćenje svih prilika maloljetnika, njegove porodične prilike, njegovo lično ponašanje, analizu krivičnih djela. Vidjeli ste i u samom izvještaju da je dat veoma opširan pregled i strukture djela i strukture izvršilaca, i ono što je novina, cjelokupna fenomenologija, odnosno etiološki, kriminološki i kriminalistički spekt ovih krivičnih djela.

Zašto posebno potenciram služba za maloljetnike. Ona nama značajno doprinosi u analizi predmeta i ličnosti maloljetnika kroz izbor vrste mjera, naročito onih mjera koje danas samostalno državni tužilac za lakša djela primjenjuje kroz primjenu vaspitnih naloga i sve mogućnosti kroz sporazume s institucijama i lokalnim vlastima u praćenju valjanosti kvaliteta primjene tih vaspitnih

mjera, s krajnjim ciljem popravljivanja ličnosti maloljetnika i stvaranja uslova za njegovo dalje školovanje i vaspitanje i prilika da se izvršenje tih krivičnih djela u kasnijoj dobi uzrasta ne ponovi.

Tačno je, veliki problem je bezbjednost saobraćaja, povećanje krivičnih djela iz ove oblasti. Vama je poznato, Državno tužilaštvo kroz svoje nadležnosti obezbjeđuje krivični progon, a u odnosu na represiju, dakle kaznenu politiku, intervencijom ... postupak. Naravno, u svim predmetima gdje smo ocijenili da po našim mjerilima i ocjenama bi bila kaznena politika blaga, intervenisano je žalbama u tom pravcu, tako da su svi ti predmeti kroz krajnji epilog u pravosnažnoj sudskoj odluci dobili svoje krajnje rešenje, naravno adekvatnoj kaznenoj politici koja se primjenjuje.

Međutim, u ovoj oblasti represija je samo jedan od načina, ali bez niza drugih aktivnosti i drugih nadležnih državnih organa nećemo postići koliko je potrebno, naročito na sve modernije saobraćajnice i ovo što se upravo ovih dana radi, odnosno privodi kraju gdje i prema primorju dobijamo veoma moderne saobraćajnice, pretpostavka sigurno brže vožnje i naravno svako će lako zaključiti potreba aktivnijeg rada policije. Ne bih to ocijenio kao potrebu aktivnijeg rada policije, već kao potrebu kadrovske jačanja policije, obezbeđenja dovoljno kadrovskih i tehničkih kapaciteta da policija pravovremeno svih 24 h, ne samo za određene periode, ima uslove da može da pokrije teritoriju i uz primjenu adekvatne tehnike da interveniše na ono što je najvažnije, a to je brzina vožnje i stanje vozača koji upravlja određenim motornim vozilom.

Treće pitanje se odnosi na nepoznate izvršioce. Naravno, dok budemo imali ijedan predmet u kome imamo nerasvijetljeno, odnosno neidentifikovanog izvršioca, imamo problem. Državno tužilaštvo je organ nadležan da goni učinoce krivičnih djela, u konkretnim predmetima ono učestvuje naravno i kroz usmjeravanje rada policije pa i u predmetima po nepoznatim izvršiocima, ali moramo biti svjesni limita Državnog tužilaštva kroz ono što su nadležnosti policije i drugih državnih organa koji su Zakonikom o krivičnom postupku jasno identifikovani kao organi ... krivičnih djela, da je osnovna funkcija Državnog tužilaštva gonjenje učinilaca krivičnih djela.

Šta treba unaprijediti? Opet ću ponoviti ono u što sam najsigurniji i što kroz naš dugogodišnji rad i saradnju sa policijom imamo i jasno ocijenjeno, ne bih to zaista usudio se cijeliti kao nedostatak adekvatne saradnje sa policijom. Mislim da policiji je neophodno kadrovske i tehničko jačanje po svim segmentima, posebno tehničko jačanje, savremena sredstva koja se imaju koristiti i upotrebljavati, a Državno tužilaštvo ima svoju nadležnost da taj rezultat cijeni. Vi znate da možemo goniti samo poznatog izvršioca sa punim identitetom i sa podacima i dokazima za osnovanu sumnju. Kod pitanja kapaciteta vjerovatno će o tome nešto više glavni specijalni tužilac.

Jedno pitanje koje je bilo posebno vezano za to čime mi to tvrdimo da treba da postignemo veću proaktivnost, a precizno se ne izjašnjavamo direktno kod tog zaključka šta mi to preduzimamo ili ćemo preduzeti da se proaktivni pristup državnih tužilaca učini efikasnijim. Nećete naći taj odgovor kod te ocjene, ali iz sadržaja izvještaja o radu doći ćete do cjelovitog zaključka što zapravo čini Državno tužilaštvo da poveća svoj proaktivni pristup naročito u onim najsloženijim predmetima, a to su predmeti korupcije i organizovanog kriminala. Kad dođemo do te grupe krivičnih djela i načina njihovog izvršenja suočavamo se sa onim što je neminovno, a to je organizovani kriminal koji ne poznaje granice i gdje je najveći broj ili gotovo sva ta krivična djela organizovanog kriminala vrše se na teritoriji šire regije.

Šta mi radimo u tom pravcu i šta ćemo raditi? To su dva pravca. Jedan je neprekidno dalje razvijanje i jačanje saradnje, neposredne tužilačke saradnje sa tužilaštvima regiona i na našem unutrašnjem radu unutar Državnog tužilaštva kroz jačanje mehanizama za prikupljanje izvora saznanja. Vi znate da mi danas imamo sekretarijat Tužilačkog savjeta, imamo u određenoj mjeri razvijene službe iz Specijalnog državnog tužilaštva za podršku gdje se stvaraju uslovi za veći stepen analitike, ali će jedan dio stati za neki budući period, a to je onaj period kad Državno tužilaštvo bude u prilici da posjeduje, da analizira i da ovladava svim obavještajnim podacima kroz poverljive kanale organa krivičnog gonjenja, tada će biti i u istoj mjeri da može i preventivno da djeluje.

Dakle, broj izvora saznanja obezbjeđuje proaktivnost državnog tužioca. Kažem, na međunarodnom nivou i regionalnom. Vidjeli ste kroz izvještaj da imamo kontinuitet saradnje kroz konkretne predmete, kroz povremene regionalne sastanke i skupove i po grupama krivičnih djela. Jedan od takvih mehanizama je i za ovu oblast ratnih zločina gdje su utvđeni jasni planovi,

komunikacija saradnje i neposrednog uvida i izučavanja predmeta naših kolega sa teritorije Bosne, sa teritorije Hrvatske, urađene aktivnosti već uveliko, sistematski kroz izvore podataka kod Haškog tribunala.

To bi otprilike bilo u najkraćem osvrt u odnosu na ono što su bili komentari naravno sa pravom uvažениh poslanika. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 14:54:20)

Hvala vama, gospodine Vučkoviću.
Izvolite. Specijalni državni tužilac Milivoje Katnić.

MILIVOJE KATNIĆ (01.06.17 14:54:29)

Želim ovdje kazati, u ime Specijalnog državnog tužilaštva kao dijela jedinstvenog i samostalnog Državnog tužilaštva Crne Gore, da je ovaj izvještaj koji se odnosi na Specijalno državno tužilaštvo potvrda - a mislim da je on pozitivan i da su rezultati pozitivni - dobrih rezultata koji su postignuti u prethodnom periodu, posebno na pravnom okviru koji je stvoren. Tu bih istakao prije svega Zakon o specijalnom državnom tužilaštvu, Zakon o krivičnoj odgovornosti pravnih lica i Zakon o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom aktivnošću, kao i pravilnu institucionalnu zaokruženost, gdje bih istakao Specijalno državno tužilaštvo kao novoformirani državni organ koji je počeo s radom 3. jula 2015. godine, specijalizovano policijsko odjeljenje koje otkriva počiniocе krivičnih djela koja su iz nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva i određene druge djelove u policiji Crne Gore.

Ovo bih potvrdio, dakle ove dobre rezultate, i statističkim pregledom. Prilikom formiranja Specijalnog državnog tužilaštva od odeljenja koje je formirano za organizovani kriminal u Vrhovnom tužilaštvu preuzet je značajan broj predmeta, tada nijesmo imali ni jednu istragu u radu. U 2015. godini imali smo već 18 istraga u radu Specijalnog državnog tužilaštva, da bi za ovih pet mjeseci imali 17 istraga u radu Specijalnog državnog tužilaštva. Samo ovi kratki podaci potvrđuju koliki su rezultati i koliko su jedan ovakav pristup koji je napravljen i napor u cjelokupnom društvu dali rezultata.

Ono što bih posebno izdvojio, mislim da to zaokuplja pažnju kako organizovane i aktivne javnosti tako i građana u cjelini jeste i to najosetljivije pitanje da li tužilaštvo i pravosudni organi u cjelini, a ja ću govoriti o tužilaštvu, pristupaju svim predmetima i svim počiniocima sa jedne ravnopravne, odnosno ustavne i zakonske osnove, dakle da li su svi građani pred državnim organima jednaki, da li ima selektivnosti ili nečег drugog. Da ne bih apstraktno govorio i davao određene izjave koje bi takođe mogle naići na apstraktnе i slične izjave, ja ću i u ovom slučaju iznijeti određenu statistiku.

Vama je svima poznato, kao i javnosti, da je Specijalno državno tužilaštvo počelo sa radom i kao glavnu metu odredilo korupciju na visokom nivou, da su lišeni slobode funkcioneri, među kojima su bili najviši funkcioneri određene političke partije i strukture koja je bila na vlasti, da su lišeni slobode i funkcioneri koji su bili predsjednici savezne države, predsjednici Skupštine u više saziva, da su u budvanskom slučaju lišene čitave porodice slobode, među kojima su bili lišeni i veći broj značajnih funkcionera određene partije, odnosno vladajuće strukture i da je to urađeno na osnovu onoga što se desilo ... odnosno da su postojali osnovi sumnje da su ova lica počinila krivično djelo i to je jedino mjerilo bilo u postupanju Specijalnog državnog tužilaštva.

Vama je poznato da je u prethodnom periodu od 2015. godine u istrazi a potom i u optuženju bilo više predsjednika opština koji su bili iz strukture vladajuće političke stranke. Nakon toga, vama je takođe poznato da je Specijalno državno tužilaštvo kada je našlo da postoji osnov sumnje, a kasnije osnovana sumnja, lišilo slobode i procesuiralo visoke policijske službenike za određena krivična djela za koje je našlo da postoji osnovana sumnja. Dakle, ovo su sve činjenice i mnoge druge koje bih sad preskočio da iznosim zbog ograničenosti vremena, a i da bespotrebno ne zadržavam vašu pažnju.

Kada je došla situacija da Specijalno državno tužilaštvo djeluje, takođe, prema drugim

političkim strukturama, odnosno licima iz tih političkih struktura za koje takođe postoji osnovana sumnja da su počinili teška krivična djela, došlo je do situacije gdje se permanentno tvrdi da Specijalno državno tužilaštvo i tužilaštvo u cjelini ima dva aršina, odnosno da ne djeluje u skladu s Ustavom i zakonom.

Zbog toga danas pred ovim domom koristim ovu priliku da pred građanima Crne Gore kažem da Specijalno državno tužilaštvo, i ja kao glavni specijalni tužilac, a kako sam to kazao prilikom davanja zakletve ... u skladu s Ustavom i zakonom, da je naš pravac djelovanja isključivo prema počiniocima krivičnih djela, a ne nikako prema licima niti pripadnicima političkih partija nacionalne ili bilo koje druge strukture.

Takođe, želim istaći, a to će potvrditi podaci koje ću nakon toga odmah iznijeti, da je Specijalno državno tužilaštvo djelovalo prema svim onim počiniocima krivičnih djela koji su ugrožavali vitalne interese ovog društva. Među njima su i oni koji su na organizovan način vršili krivična djela, pošto je to u funkcionalnoj nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva. Vama je poznato da je Specijalno državno tužilaštvo djelovalo i otkrilo kriminalnu grupu poznatu kao "kavački klan", koji su procesuirani i oni se nalaze u istrazi, da je Specijalno državno tužilaštvo otkrilo kriminalnu grupu koja je vršila teška krivična djela protiv života i tijela, između ostalog i ubistvo jednog pritvorenika u Spužu i da je taj predmet pred sudom.

Vama je poznato da je Specijalno državno tužilaštvo otkrilo i procesuiralo, sada se već nalazi u istrazi, počinioce, i priprema se optužnica, onih teških krivičnih djela protiv života i tijela u Budvi. Dakle, svi počinioci ili većina njih. Krivično djelo je takođe izvršeno na organizovan način, otkriveni su počinioci i trpe posljedice krivičnog postupka. Poznato vam je da Specijalno državno tužilaštvo djeluje i u realnom vremenu, dakle ne otkrivaju se krivična djela nakon što su izvršena. Mi smo pratili jednu vrlo organizovanu kriminalnu grupu koja je djelovala na teritoriji Crne Gore i u regionu, pratili smo njihov rad i spriječili ih prije nego što su izvršili teško krivično djelo, a to je, sjećate se, ova grupa koja je koristila eksploziv radi lišenja života određena lica.

Vama je poznato da su prije dva, tri dana lišeni slobode pripadnici dvije kriminalne grupe, njih 25 koji su se bavili teškim krivičnim djelima međunarodnih razmjera, neovlašćenom proizvodnjom i prometom opojnih droga. To je akcija koja je vođena od strane Specijalnog državnog tužilaštva i Policije Crne Gore više od godinu dana. Primjenjivane su najsloženije i sve dokazne procedure predviđene Zakonikom o krivičnom postupku. One su dale apsolutne rezultate, naši pripadnici policije i pripadnici policija u regionu s kojima smo saradivali, više od 30 zaplena za tu godinu dana opojne droge je izvršeno. Ta opojna droga nije došla do građana koji bi je konzumirali do ugrožavanja njihovog zdravlja i života.

Na samom kraju, želim reći da dijelim zabrinutost u vezi ograničenja sloboda iz svih ovih postupanja koja mogu djelovati na integritet ličnosti, dostojanstvo građana. Specijalno državno tužilaštvo sve čini što je moguće u svojoj nadležnosti da se minimalistički primjenjuju mjere. Ovi događaji o kojima se govorilo prilikom vršenja određenih aktivnosti, a u pravcu otkrivanja krivičnih djela koja su vezana ili se prepoznaju - Primorka Bar i neke druge koncesije. Specijalno državno tužilaštvo nije sprovodilo te aktivnosti niti Specijalno odeljenje. Ovo je sprovedeno po policijskim ovlašćenjima. Koristim ovu priliku da se pridružim svim onim koji apeluju da se ova dva prava, dakle iz policijskog prava, primjene policijskih metoda koje podrazumijevaju primjenu sile, primjenjuju samo kada je to neophodno i u posebnim zakonskim uslovima.

Zahvaljujem se izvjestiocu odbora i samom odboru koji su me saslušali i dali određene upute. Želim da kažem da mi ovdje imamo jedan izvještaj međunarodnih eksperata, Varanezea prije svega, i lica koja su bila s njim, a to su bili tužioci,iskusne sudije iz zemalja Zapadne Evrope i Evropske unije. Oni su dali jedan veoma složen i iscrpan pregled situacije. Mi u potpunosti to podržavamo.

Specijalno državno tužilaštvo, kako vam je poznato, djeluje na cijeloj teritoriji Crne Gore, u nadležnosti ima veliki broj krivičnih djela, krivična djela se manje-više vrše na organizovan način, što znači veoma složeno. Potrebno je povećati ovo policijsko odeljenje, predlog je do 50, sada ih je 20. Molim vas da u tom pravcu imamo razumijevanje i podršku. U Tužilaštvu će i vrhovni državni tužilac razmotriti mogućnost povećanja za dva izvršioca i broj tužilaca. Posebno da skrenemo pažnju da Tužilaštvo i policijski organi, prije svega Uprava policije, preduzimaju da sve ostane u tajnosti.

Međutim, jasno vam je da nije moguće odraditi to do samog kraja. U ovom zadnjem

predmetu o kojem sam govorio u vezi ove dvije kriminalne grupe angažovano je bilo preko 160 pripadnika policije, što policajaca, što inspektora. Ništa nije došlo u javnost do trenutka kada su ova lica iz policije dovedena u Tužilaštvo radi saslušanja. To je situacija kada se prelazi u javni postupak, kada se obavještavaju branioci, porodice i druga lica predviđena Zakonikom o krivičnom postupku. Jasno je da tada saznaju i javnost, novinari i mediji koji su zainteresovani za slične postupke. Tada nastaje problem što mi nemamo adekvatne uslove da dovezemo ta lica. I sami znate kakvi su prostori gdje je smješteno Specijalno državno tužilaštvo, s tim su upoznati i predstavnici Odbora, mislim da imamo i njihovu potpunu podršku da se i ovaj problem riješi u iznalaženju nekih boljih uslova. Na samom kraju se zahvaljujem još jednom izvjestiocu Odbora i Odboru da smo ova pitanja razjasnili.

Što se tiče finansijskih istraga, slažemo se u određenom dijelu. One traju i one će dati rezultate kao što su i ovi izviđaji i sve ovo dali rezultate. Sigurno da neće doći do zastare ili nečeg drugog. Postoje metode i Tužilaštvo na to pazi, da je ovo moguće uraditi u budućnosti. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 15:06:05)

Hvala vama, gospodine Katniću.

Da li gospodin Stanković želi završnu riječ? Izvolite.

IVICA STANKOVIĆ (01.06.17 15:06:14)

U zaključnim ocjenama i preporukama sadržano je da će u 2017. godini Tužilački savjet, u skladu s planom slobodnih tužilačkih mjesta, nastaviti s izborom državnih tužilaca, jačati kapacitete za primjenu sistema izbora, napredovanja i profesionalnog ocjenjivanja rada državnih tužilaca, nastaviti s nadogradnjom informacionog sistema, s unapređenjem transparentnosti rada, saradnju s Centrom za obuku u sudstvu i Državnom tužilaštvu, unaprijediti kapacitete za strateško planiranje budžeta i kadrovske resurse i preduzeti aktivnosti na poboljšanju prostornih kapaciteta. Komisija za etički kodeks preduzimaće kontinuirane aktivnosti na podizanju svijesti građana u pogledu povrede kodeksa koje će omogućiti građanima da prepoznaju ponašanje i postupanje nosilaca tužilačke funkcije koje je suprotno pravilima etike.

Rad Državnog tužilaštva u narednom periodu opredjeluju godišnji planovi i programi u okviru nadležnosti Državnog tužilaštva saglasno Ustavu i zakonu i potvrđenim međunarodnim ugovorima. Unaprijediće se proaktivan odnos državnih tužilaca u vršenju funkcije gonjenja učinilaca krivičnih djela, posebno u predmetima organizovanog kriminala, korupcije, terorizma, ratnih zločina i pranja novca. Realizovaće se mjere i zadaci iz akcionih planova, povećati broj predmeta riješenih primjenom alternativnih načina rješavanja krivičnih predmeta u Državnom tužilaštvu. Ovo su instituti sporazuma o priznanju krivice i odloženog krivičnog gonjenja.

U 2016. godini institut sporazuma o priznanju krivice primijenjen je 267 predmeta u Državnom tužilaštvu, a odloženog gonjenja za 591 lice. Sigurno vam je poznato da institut sporazuma o priznanju krivice ubrzava krivično gonjenje, postupanje i smanjuje troškove, a odloženo krivično gonjenje je institut gdje državni tužilac iz razloga cjelishodnosti može odlučiti da se ne vodi krivični postupak, ali osumnjičeno lice pristaje na to da ispuni određene uslove, a pri ovome državni tužilac ima u vidu prirodu krivičnog djela, okolnosti pod kojima je djelo izvršeno, lična svojstva, ranije ponašanje osumnjičenog lica. Takođe, institut omogućava da se rastereti krivično pravosuđe i da se ne vodi postupak u onim slučajevima gdje za to nema potrebe iz društveno prihvatljivih razloga.

Unaprijediće se saradnja s organima za primjenu zakona u okviru utvrđenom organizacionim zakonima, nastaviti jačanje međunarodne saradnje, nastaviti stručno usavršavanje kroz specijalizovane obuke, jačati kadrovski kapaciteti. Pored ovoga, želio bih da istaknem da su svi zaključci Odbora prihvatljivi, realni i usmjereni u središte stvari, imajući u vidu da je ove godine, odnosno 2016. godine u postupku sudske kontrole optužnica potvrđeno preko 97% optužnica, tako da je teško ponoviti ovaj rezultat.

Takođe, u postupku kontrole optužnih predloga za oko 2.700 lica nijesu nađene greške ni nedostaci u preko 99% tih optužnih akata i nije bilo smetnji da se odmah zakaže glavni pretres tako da su ovo podaci s kojima se svakodnevno ne susrećemo, odnosno ne svakodnevno nego često nemamo prilike da ističemo ovakve rezultate. Takođe, treba imati u vidu da je u prošloj 2016. godini bilo osuđujućih presuda preko 91%, ukidnih presuda oko 6% i ostalo je bilo odbijajućih presuda.

Pošto su ovdje pomenuti rokovi, želio bih da ukažem da su rokovi nešto što je egzaktno i ovdje u parlamentu imamo vrsne pravnike koji će znati da istumače poštovanje ili nepoštovanje rokova, tako da u tom pravcu ne bih ništa govorio.

Nijesam imao namjeru da koristim nedostajuće smještajne kapacitete i da na to stavljam akcenat. Međutim, kao što je uvaženi poslanik istakao u pogledu dostojanstva lica nad kojima se vršilo privođenje, upravo je i razlog zašto gledamo ovakve scene to što su smještajni kapaciteti tužilaštva ispod svakog nivoa tako da ćemo takvih scena imati prilike sigurno i dalje da gledamo dok god se zakonodavna i izvršna vlast ne okrenu prema tužilaštvu u pravom smislu, da ne donosimo zaključke za svaku godinu da poboljšamo te smještajne kapacitete, a do realizacije ne dolazi. Krajnje je vrijeme da se na to baziramo i da učinimo sve da i mi dobijemo zgradu tužilaštva kakve postoje u našem okruženju. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 15:14:16)

Hvala i vama, gospodine Stankoviću.

Ovim smo završili pretres po ovoj tački dnevnog reda, izjasnićemo se naknadno. Zahvaljujem se gospodi iz tužilaštva.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda, a to je **Izveštaj o finansijskom poslovanju i Izveštaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu.**

Ovlašćeni predstavnici Agencije za elektronske medije su Abaz Beli Džafić, direktor Agencije i Jadranka Vojvodić, pomoćnik direktora i Darko Ivanović, član Savjeta. Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Filip Vuković.

Otvaram pretres. Da li predstavnik Agencije želi dati dopunsko obrazloženje? Želi.

Izvolite, gospodine Džafiću.

ABAZ DŽAFIĆ (01.06.17 15:14:56)

Poštovani predsjedniče, poštovani poslanici,

Agencija za elektronske medije Crne Gore je uspjela da tokom 2016. godine obezbijedi efikasno funkcionisanje i ostvarivanje planiranih ciljeva zahvaljujući stalnoj internoj kontroli, mjesečnoj analizi prihoda i rashoda i praćenja likvidnosti poslovanja. U toku 2016. godine Agencija za elektronske medije je ostvarila ukupan prihod od 1.051.495 eura i ukupan rashod od 800.412 eura. Ostvarena je pozitivna razlika između prihoda i rashoda u odnosu od 251.083 eura. Upoređujući elemente ostvarivanja prihoda u odnosu na planirane u 2016. godini, može se konstatovati da je prihod od naknada za emitovanje ostvaren za 23,69% više od planiranog dok je prihod od naknada za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev za 11,65% veći od planiranog. Inače, na plan finansijskog poslovanja rada agencije Skupština je dala saglasnost.

Uz Izveštaj o finansijskom poslovanju dostavljen je Izveštaj ovlašćenog revizora koji je pozitivan, kao i Izveštaj o radu za prošlu godinu koji omogućava sagledavanje uslova i ambijenta poslovanja, realizovanih poslovnih aktivnosti, kao i njihovih efekata. Na Odboru za finansije i budžet naši izvještaji su dobili pozitivno mišljenje. Dali smo iscrpni izvještaj, pa bih da ostavim vremena za eventualno pitanje ili interes za naše ili finansijsko poslovanje ili Izveštaj o radu Agencije. U tom smislu, predlažem da podržite ova dva dokumenta Agencije, a odgovoriću na sva eventualna pitanja koja budu postavljena. Hvala vam.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 15:17:11)

Zahvaljujem, gospodine Džafiću.

Prelazimo na raspravu. Da li želi riječ neko od izvjestilaca Odbora? Da li neko od poslanika želi da se javi za riječ, pošto ne vidim još da ima prijavljenih?

Mogu se vratiti kolegi Džafiću. Ako ste još nešto ispustiti u uvodnom obrazloženju imate pravo na završnu riječ prije nego što zaključimo raspravu. Izvolite.

ABAZ DŽAFIĆ (01.06.17 15:18:08)

Uvodnom dijelu koji sam rekao dodao bih da su naša dokumenta bila na Odboru za finansije i budžet. Mislim da je tamo bila jedna iscrpna rasprava oko Finansijskog izvještaja i oko Izvještaja o radu. Ostajem otvoren, ako ima neko dopunsko pitanje, da dam adekvatan odgovor. Hvala.

PREDSJEDAVALA GENCI NIMANBEGU (01.06.17 15:18:26)

Hvala, gospodine Džafiću.

Kao i obično, vaša agencija to iscrpno izvještava. Bio sam prisutan i kao član tog odbora i učestvovao u raspravi, a sada sam onemogućen zbog toga što rukovodim sjednicom.

Zaključujem raspravu, konstatujem da je pretres završen i zahvaliću se gospodinu Džafiću. Izjasnićemo se naknadno o ovoj tački.

Prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda. **To je Finansijski izvještaj i Izvještaj o radu Agencije za lijekove i medicinska sredstva za 2016. godinu.**

Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Branko Čavor.

Otvaram pretres. Da li predstavnik Agencije želi dati dopunsko obrazloženje? Izvolite.

MILORAD DRLJEVIĆ (01.06.17 15:19:24)

Poštovani potpredsjedniče, uvaženi poslanici, kao što znate, Agencija za lijekove i medicinska sredstva je stručna, naučna i regulatorna institucija koja je ujedno i nastavna baza Fakulteta zdravstvenog usmjerenja i u prilogu materijala koji ste dobili se nalazi Finansijski izvještaj za 2016.godinu i Izvještaj o radu Agencije.

Agencija je tokom 2016.godine svoje poslovanje usklađivala sa usvojenim finansijskim planom, zakonskim rješenjima kojima je regulisan status Agencije i opredijeljeno njeno poslovanje. Poslovne aktivnosti koje je Agencija sprovodila tokom 2016.godine dale su pozitivan finansijski rezultat. Ostvareni su ukupni prihodi od 1.206.849, odnosno ukupni rashodi od 1.201.970. Dakle, ukupan pozitivan efekt. Smatram da je to dobar rezultat imajući u vidu uop[te uslove rada i privređivanja na tržištu lijekova i medicinskih sredstava. U poređenju sa planiranim, ostavareni prihodi tekućeg perioda bilježe nešto lošiju dinamiku priliva za 0,5 indeksnih poena, a racionalnim i odgovornim korišćenjem sredstava opredijeljenih za rashode može se zaključiti u cjelini gledano da nije bilo prekoračenja planiranih izdataka, te da je trošenje raspoloživih sredstava bilo u skladu sa dinamikom priliva. Ukupno ostvareni rashodi Agencije u 2016.godini su manji za 0,5%. Ovaj Izvještaj prati izvještaj revizora sa pozitivnim mišljenjem.

Kada govorimo o Izvještaju o radu moramo napomenuti to da je Agencija opredijeljena da sve poslove iz naše nadležnosti obavljamo u skladu sa standardima kvaliteta, kao dio integrisanog menadžment sistema upravljanja kvalitetom i sigurnosti informacija. To svakako predstavlja i poseban značaj u transparentnosti svih procesa koji se obavljaju u Agenciji i doprinosi potpunoj implementaciji evropske direktive o transparentnosti svih aktivnosti. U Agenciji su uvedeni standardi ISO 9001, 27001, a prethodne godine smo akreditovani za standard 17020 i dobili status kontrolnog tijela. Čitav taj sistem je uvezan kroz dokument menadžment sistem agencije a to omogućava i kompletno elektronsko upravljanje svim procesima u našoj instituciji. Ti standardi, način rada, stručna, naučna i poslovna kompetentnost su doprinijeli da Agencija bude proglašena

za najbolju kompaniju u regionu u realnom i javnom sektoru kroz procjenu po devet kriterijuma od strane ekspertske komisije i stručnog savjeta Fondacije za kulturu kvaliteta i poslovnu izvrsnost. Time smo dobili i nagradu Oskar kvaliteta za poslovnu izvrsnost kao ukupan pobjednik i to je prvi put da je takvo priznanje došlo u Crnu Goru posle 20 godina dodjele takve nagrade.

Kada govorimo o radu, ukupno je sve radne procese radilo 40 zaposlenih.

U oblasti zakonodavstva se nastavilo sa izradom podzakonskih akata. Urađen je Nacrt zakona o lijekovima i očekujemo da veoma brzo taj zakon bude u skupštinskoj proceduri. Započet je rad na novom zakonu o lijekovima. Kroz kontinuirani razvoj unapređenja informacionog sistema realizovano je više projekata, a od poslova koji su zakonom definisani nadležnosti Agencije kada je u pitanju registracija lijekova i stavljanje u promet kao osnovne djelatnosti primljeno je novih 119 zahtjeva u toku 2016.godine. Ukupno je okončano 285 predmeta, a 199 lijekova je dobilo dozvolu za stavljanje u promet u Crnoj Gori. Takođe, urađeno je i preko hiljadu stručnih mišljenja za potrebe raznih institucija, a u Izvještaju su navedeni podaci o broju dozvola za interventan uvoz, za humane lijekove, veterinarske lijekove, upis u registar medicinskih sredstava, odobrena su tri nova klinička ispitivanja i sedam izmjena za već postojeća klinička ispitivanja lijekova u Crnoj Gori. Rađeno je na kontroli kvaliteta lijekova i napomenuo bih još da smo u oblasti bezbjedne primjene lijekova dostigli standard Svjetske zdravstvene organizacije, tako da se Crna Gora ubraja u zemlje sa dobro razvijenim sistemom farmakovigilance, a u 2016. od strane Svjetske zdravstvene organizacije našoj instituciji je proslijeđena informacija da je kvalitet prijava neželjenih reakcija na lijekove proslijeđenih iz Crne Gore izuzetan, što svakako predstavlja kompliment našem zdravstvenom sistemu.

U 2016. je održan kontinuitet u izradi Izvještaja o kvalitetu, bezbjednosti i efikasnosti za lijekove od strane eksperata Agencije što govori o napretku naših internih kapaciteta, a nastavljena je i saradnja sa spoljnim ekspertima. Takođe, vršeno je prikupljanje i obrada podataka o potrošnji lijekova za 2015.godinu, a utvrđena je i maksimalna cijena za 1.119 lijekova. Nastavljena je i međunarodna saradnja posebno kroz regionalnu saradnju i nastavljen je projekat sa Evropskom agencijom za lijekove sa ciljem podizanja naših internih kapaciteta.

Za sva eventualna pitanja ja vam stojim na raspolaganju, a u Izvještaju su detaljno navedeni svi ovi parametri. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 15:25:31)

Zahvaljujem se direktoru Agencije doktoru Miloradu Drljeviću.

Prelazimo na pretres, da li neko od izvjestilaca odbora želi riječ?

Pošto nema prijavljenih, pitam predstavnika Agencije i ne cijenim da ima potrebu za završnu riječ, pa konstatujem onda da je pretres o ovoj tački završen, a o njoj ćemo se izjasniti naknadno.

Poštovane kolege i kolegice, prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda, a to je **Izvještaj o radu Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2016.godinu sa finansijskim izvještajem Agencije za 2016.godinu, izvještajem o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza Agencije za 2016.godinu.**

Ovlašćeni predstavnici Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost su Šaleta Đurović, predsjednik Savjeta Agencije i Darko Grgurović, izvršni direktor Agencije. Ja ih u vaše ime pozdravljam. Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Vujica Lazović.

Otvaram pretres. Da li predstavnik Agencije želi dopunsko obrazloženje?

Želi. Riječ ima doktor Šaleta Đurović. Izvolite.

ŠALETA ĐUROVIĆ (01.06.17 15:26:59)

Poštovani predsjedniče, uvaženi poslanici,

Svoje aktivnosti Agencija je sprovodila u skladu sa nadležnostima propisanim Zakonom o elektronskim komunikacijama i Zakonom o poštanskoj djelatnosti. Izvještaj o radu Agencije je u potpunosti usaglašen sa Zakonom o elektronskim komunikacijama i sastoji se iz osam poglavlja, i

to: razvoj sektora elektronskim komunikacijama, uvedene regulatorne mjere, ostvarivanje i kvalitet univerzalnog servisa u sektoru elektronskih komunikacija, dodijeljeni ograničeni resursi, razvoj tržišta poštanske djelatnosti, ostvarivanje i kvalitet univerzalne poštanske usluge, ostvarivanje prava iz zaštite interesa korisnika i izvršeni zadaci Agencije utvrđeni planom rada. Elektronske komunikacione mreže, elektronska komunikaciona infrastruktura u Crnoj Gori omogućavaju da se za pružanje elektronskih komunikacionih usluga primjenjuju najsavremenije tehnologije. Preko takvih mreža i infrastrukture korisnicima u Crnoj Gori danas se nude skoro sve postojeće elektronske komunikacione usluge koje se pružaju u svijetu i koje trenutno zadovoljavaju potrebe korisnika tih usluga. O stepenu razvoja elektronike i komunikacionih mreža najbolje govori visoka ocjena članica američke Privredne komore gdje je 93% članica ocijenilo telekomunikacionu infrastrukturu veoma dobro. Isto tako i istraživanja o stepenu zadovoljstva korisnika potvrdilo je da u Crnoj Gori između 76 i 90% korisnika su zadovoljni pruženim elektronskim uslugama.

U prilog gore navedenog govore i velika ulaganja operatora koja su u 2016. godini iznosila oko 117 miliona eura.

Crna Gora se može porediti sa najrazvijenijim zemljama po stepenu pokrivenosti stanovništva signalom mobilnih mreža. Naime, sva tri operatora ističu pokrivenost stanovništva GSM signalom od oko 99%.

Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je tokom 2016. godine nastavila sa sprovođenjem aktivnosti vezanih za postupke analize relevantnih tržišta. Kao što se vidi u izvještaju, ponudili smo široku lepezu snižavanja cijena kako na maloprodajnom tako i na veleprodajnom tržištu za fiksnu mobilnu telefoniju i širokopolasni pristup internetu.

Tokom 2016. godine nastavljeno je pružanje univerzalnog servisa, i to od M-tela pružanje usluga univerzalnog imenika i univerzalne službe informacije, a od Crnogorskog Telekom pristup elektronskoj komunikacionoj mreži, telefonski pozivi i pristup internetu na cijeloj teritoriji Crne Gore.

Agencija je nastavila sa aktivnostima vezanim za racionalno upravljanje radiofrekvencijskim sprekom i brojevima i adresama. Agencija u 2016. godini izdala 1.140 a oduzela 124 odobrenja za korišćenje radiofrekvencija.

U 2016. godini operatori su podnijeli ukupno 42 zahtjeva za odobrenje brojeva i adresa i pet zahtjeva za oduzimanje prava za korišćenje ovih resursa, koje je Agencija obradila na odgovarajući način. Jedna od najznačajnijih i najizazovnijih aktivnosti Agencije od njenog osnivanja je bila organizacija i sprovođenje postupka javnog nadmetanja za dodjelu odobrenja za korišćenje radiofrekvencija metodom aukcije spektra. Rezultat ovoga je da se u državni budžet u prošloj godini po ovom osnovu slilo 50.650.000 eura.

Kontrola i monitoring radiofrekvencijskog spektra obavljaju se preko glavnog kontrolnomjernog centra u Dajbabskoj gori u Podgorici preko regionalnog kontrolnomjernog centra u Baru, preko daljinskih kontrolnomjernih stanica u Pljevljima, Rožajama i Kotoru, preko dvije digitalne mobilne kontrolnomjerne stanice i preko prenosne opreme. Ukupno je izvršeno 66 kontrola, 12 redovnih, 54 vanrednih.

Nadzor nad radom operatora Agencija vrši preko nadzornika i u prošloj godini je obavljen 161 pregled od čega 115 planiranih, 15 pregleda po zahtjevu, 23 pregleda po službenoj dužnosti, osam kontrolnih pregleda. Uslugu prenosivosti brojila u 2015. godini je iskoristilo 5.638 pretplatnika, a od 1. decembra 2011. godine kada je uveden ovaj institut preneseno je 25.748 brojila. U registar operatora u prošloj godini upisano je četiri nova operatora tako da sada ukupno imamo 52 operatora u registru.

Nastavljene su aktivnosti na unapređenju prava i zaštite interesa korisnika, tako da je tokom 2016. godine Agenciji podnijeto 352 žalbe korisnika od kojih je 53,37% usvojeno, a 46,57% je odbijeno, 84 zaključka je takođe donijeto... postupak obustavljen. Takođe na izradi i donošenju planskih dokumenata i pomoći, kako nadležnom Ministarstvu održivog razvoja i turizma i organima lokalne samouprave Agencija je dostavila 20 dopisa sa odgovarajućim podacima i preporukama za izradu prostorno-planske dokumentacije i dala je mišljenje da 57 nacrtu prostorno-planske dokumentacije. Izuzetan uspjeh u prošloj godini je implementiran sistem za mapiranje elektronske komunikacione infrastrukture, takozvana georeferencirana baza podataka.

Na međunarodnom planu nastavljene su aktivnosti i puna saradnja sa Međunarodnom unijom za telekomunikacije, Konferencijom evropskih administracija za poštu i telekomunikacije,

tijelom evropskih regulatora iz oblasti elektronskih komunikacija Berek i tako dalje. Ono što posebno ističemo da smo sa svjetskom unijom za telekomunikacije uspješno organizovali dva skupa, i to međunarodnu konferenciju regulatornih agencija regiona centralne i jugoistočne Evrope pod radnim nazivom Regulacija tržišta elektronskih telekomunikacija i Regionalni razvojni forum za Evropu.

Predstavnici Agencije su bili uključeni u rad radnih grupa za pregovaračka poglavlja I, III, VIII, X i XXVIII.

Savjet kao organ upravljanja Agencije u prošloj godini je održao 96 sjednica, 12 redovnih i 82 vanredne. Agencija je tokom 2016.godine izvršila sve aktivnosti koje su bile predviđene Planom rada Agencije za 2016.godinu koji je usvojila Skupština Crne Gore, Operativnim planom za realizaciju plana rada, kao i Programom rada Savjeta za 2016.godinu.

Što se tiče finansijskih pokazatelja samo ću reći da je ostvarena dobit od 1.008.504 eura. Hvala.

Stojim na raspolaganju za sva dodatna pitanja.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (01.06.17 15:33:56)

Zahvaljujem, gospodine Đuroviću.

Za riječ se javio poslanik Bogdan Fatić. Izvolite, kolega.

BOGDAN FATIĆ (01.06.17 15:34:07)

Hvala, potpredsjedniče.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, uvaženi gospodine Đuroviću,

Na samom početku želim da napomenem da Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost funkcioniše kao nezavisno regulatorno tijelo i u tom dijelu da nema nikakvih dodirnih tačaka sa onim koji pružaju usluge, koriste telekomunikacione mreže ili obezbjeđuju opremu. Jedna od najznačajnijih aktivnosti Agencije je obezbjeđivanje sigurnog ambijenta za poslovanje operatera i njihove značajne investicije. U prilog ovome govore i velika ulaganja operatera koji su u 2016.godini iznosili 117.000.000 eura. Ova sredstva su uložena u unapređenje komunikacionih mreža i primjenu novih tehnologija.

Crna Gora se može porediti sa najrazvijenijim zemljama Evrope po stepenu pokrivenosti stanovništva signalom mobilne mreže.

Prvo o podacima sva tri operatera mobilne telefonije pokrivaju 99% stanovništva Crne Gore sa GSM signalom, a 90% teritorije Crne Gore je takođe pokriveno GSM signalom. To obavljaju sa preko 300 baznih stanica na cijeloj teritoriji Crne Gore.

U mrežama sva tri mobilna operatera implementirana je LTE tehnologija koja se u komercijalne svrhe naziva još 4G tehnologijom. Ova tehnologija je implementirana u svim gradovima na teritoriji Crne Gore, ali u gradskim područjima. Međutim, u ruralnim područjima ova tehnologija još nije zaživjela i u tom pogledu želio bih da vam postavim jedno pitanje, a to je - kada građani koji žive u ruralnim područjima mogu dobiti ovu uslugu, jer moram napomenuti da oni plaćaju identične tarifne pakete kao oni koji imaju tu uslugu.

Na kraju 2016.godine broj korisnika mobilne telefonije u Crnoj Gori iznosio je nešto preko milion ili 1.040.747 aktivnih kartica, što odgovara procentu od 167,85% u odnosu na broj stanovnika i iznad smo evropskog prosjeka koji iznosi 131%. Interesantno je možda pomenuti da ovaj broj preko milion ima i deset godina da imamo taj broj korisnika.

Ukupan obim saobraćaja u mobilnim mrežama tokom 2016.godine je iznosio oko 350 miliona minuta. Agencija u dijelu svojih nadležnosti vezanih za procjene efikasnosti tržišta rješenjem krajem 2016.godine obavezala je operatere mobilne telefonije da se cijene započinjanja poziva koji završavaju u mobilnim mrežama terifiraju po cijeni od 0,0106 eura po minuti. Stoga bih postavio pitanje da li možemo očekivati u narednom periodu aktivnost Agencije i po pitanju smanjenja cijena mobilnih razgovora.

To smanjenje, s obzirom na prethodno rečeno da se radi o milion korisnika sa 350 miliona obavljenih i tarifiranih razgovora, značajno bi imalo uticaja na budžet naših građana. Takođe, želio bih da postavim pitanje da li će Agencija u narednom periodu razmatrati mogućnost uvođenja još nekog operatera mobilne telefonije, što bi sigurno imalo pozitivan uticaj na razvijanje konkurentnosti na tržištu.

Kada se govori o korisnicima širokopojasnog interneta ukupan broj korisnika je oko 170.000. Od tog broja njih oko 55.000 pristupa preko Data SIM kartice, a ostali koriste neku drugu platformu.

Prema istraživanju koje je obavio Monstat, oko 70% anketiranih domaćinstava je izjavilo da ima pristup internetu kod kuće. Zastupljenost interneta u domaćinstvima prema teritorijalnoj cjelini je: jug 79,6%, Podgorica 77,2%, centar 63,6%, sjever 56,2%. Ukupan broj bežičnih pristupnih tačaka, a za pristup internetu koji je u najvećem dijelu besplatan je po meni jako nizak i u tom pogledu moramo uložiti dodatne napore, naročito na sjeveru da se obezbijede besplatne pristupne tačke i na taj način omogućiti građanima da koriste besplatan internet.

Što se tiče cijene korišćenja širokopojasnog interneta, želim da pohvalim angažovanje Agencije po pitanju obavezujućih odluka koje se odnose na cijene pristupa u ADSL paketima za 25, odnosno 10% u zavisnosti od paketa.

Međutim, po pitanju paketa sa ograničenim protokom moram reći da je cijena 10 eura i 56 centi za 1GB protoka nepovoljnija od cijene ostalih operatera u regionu i tu očekujem dodatno angažovanje agencije po ovom pitanju, kao što ste to uradili po pitanju smanjenja cijena prethodno pomenutih paketa. Mada ste vi naveli, ali moram takođe istaknuti da ste tokom prošle godine sproveli postupak javnog nadmetanja za dodjelu korišćenja radiofrekvencije metodama aukcije spektra. Rezultat aukcije, mogu reći, bio je izvanredan. Mobilni operateri su u budžet Crne Gore uplatili jednokratnu nadoknadu od 50.650.000 eura, što Crnu Goru stavlja u red zemalja s najbolje valorizovanim spektrom u Evropi. Takođe, ostao je nedodijeljen jedan dio spektra čija je početna vrijednost 8,5 miliona eura, a ukupna cijena spektra bila je 40 miliona eura. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 15:39:24)

Hvala vam, kolega Fatiću.

Pravo na komentar iskoristiće gospodin Đurović. Izvolite.

ŠALETA ĐUROVIĆ (01.06.17 15:39:39)

Prvo da se zahvalim poslaniku na lijepim riječima i na jednom izuzetno stručnom poznavanju ove materije. Sada ću pokušati da odgovorim na pitanje.

Što se tiče sprovođenja četiri GLT mobilne telefonije u ruralnom području, obaveze koje ima crnogorski Telekom i koji je predvidio svojim programom razvoj LT mreže do 2020. dogovorili smo se da sve te aktivnosti, znači od 2017. do 2020. godine, završimo do kraja ove godine, tako da ćemo imati pokrivenost ruralnog područja od oko 90%.

Što se tiče smanjenja cijena mobilne telefonije, kao što ste vidjeli u Izvještaju, Agencija neprekidno radi analize tržišta, to je 7+5+2 i nameće operatorima sa značajnim tržišnim učešćem mjere kako na maloprodajnim tako i na veleprodajnim tržištima. Takođe, stalno sprovodimo projekat računovodstvenog odvajanja i troškovnog računovodstva tako da pod kontrolom držimo cijene. Što se tiče cijena koje imaju mobilni operateri u Crnoj Gori, može se vidjeti iz ovoga, mi smo dali komparaciju sa zemljama regiona i sa zemljama Evropske unije, imamo otprilike niže cijene i od regiona, a značajno niže od Evropske unije.

Da li ćemo u narednom periodu uvesti nekog novog operatera mobilne telefonije? Mi smo stvorili uslove. Mi bismo željeli da bude što više. Nama odgovara konkurencija. Prava konkurencija znači smanjenje cijena. Sve smo uslove stvorili, mi bismo željeli da se oni pojave. Ono što kod nas nema, a što bismo mi jako željeli, to su virtuelni operateri. Kao što ste vidjeli, sproveli smo jedan projekat, vrlo značajan i kvalitetan projekat georeferencirane baze podataka zajedno sa stranim konsultantima, imamo pregled svih mreža u Crnoj Gori, svi virtuelni operateri mogu da dođu da

vide da li im odgovara da ih povežemo s operatorima i da uđu na tržište mobilne telefonije.

Što se tiče ograničenog protoka cijena, dali smo cijene za pet paketa. Ranije, kao što znate, Cullen International je imao ugovor s Evropskom komisijom i oni su uradili pregled za sve zemlje regiona i komparativnu analizu. Međutim, sada mi to moramo sami da radimo pošto je istekao ugovor Cullen International s Evropskom komisijom. Mi smo ovdje dali pet paketa. Dali smo pakete crnogorskog Telekom. Prvi paket se tiče protoka megabita u sekundi i, vidjeli ste ovdje, cijene tog paketa su niže i od regiona i od zemalja Evropske unije. Drugi paket s brzinom od pet megabita u sekundi, takođe su cijene niže i od regiona i od zemalja Evropske unije. Sledeći Optika 20, Optika 30, takođe su niže cijene kod nas nego u regionu i zemljama Evropske unije. Paket Optika 40 je skuplji od cijena i regiona i Evropske unije.

Međutim, u međuvremenu isti takav paket imaju dva nova operatora, može se reći, na teritoriji Crne Gore a to je Telemach i M:tel postojeći. Cijene tog paketa, recimo crnogorski Telekom, 45,76 eura, a Telemach nudi paket po cijeni od 19,9 eura. Ovaj paket je, takođe, niži i od regiona i od Evropske unije. Tako da, što se toga tiče, imamo pakete koji su dosta povoljni, brzine se stalno povećavaju. Vidjeli ste da je najveća brzina u prošloj godini bila 40 megabita u sekundi od strane crnogorskog Telekom. Sada već u ovoj godini Telemach i M:tel nude brzine od 100 megabita u sekundi. I tu smo povećali brzine. Što se tiče mobilne telefonije, tu imamo brzine i do 300 megabita u sekundi. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 15:44:17)

Hvala.

Da li kolega Fatić želi komentar? Ne želi.

Da li imamo još prijavljenih? Pošto nemamo prijavljenih dao bih pravo na završnu riječ predstavniku Agencije. Izvolite.

ŠALETA ĐUROVIĆ (01.06.17 15:44:44)

Kao što ste i vi bili prisutni na Odboru za ekonomiju, finansije i budžet, detaljno smo razmotrili Izvještaj, svi su bili zadovoljni Izvještajem o radu i Finansijskim izvještajem revizora, tako da samo mogu da se zahvalim na radu i na Odboru i ovdje u plenumu. Još jednom hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 15:45:09)

Takođe vam se zahvaljujem u ime Skupštine. Konstatujem da je ovim pretres završen, o ovoj tački izjasnićemo se naknadno.

Poštovane kolegice i kolege, prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda - **Finansijski izvještaj s Izvještajem o radu Regulatorne agencije za energetiku za 2016. godinu.**

Ovlašćeni predstavnici Regulatorne agencije za energetiku su Branislav Prelević, predsjednik Odbora Agencije i Novak Medenica, izvršni direktor Agencije. Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Filip Vuković.

Otvaram pretres.

Predstavnik Agencije će iskoristiti pravo na dopunsko obrazloženje. Izvolite.

BRANISLAV PRELEVIĆ (01.06.17 15:45:59)

Dame i gospodo poslanici, uvaženi potpredsjedniče,

Krajem 2015. godine Skupština Crne Gore je usvojila Predlog finansijskog plana i Plana rada Agencije za 2016. godinu. Danas kada vam predstavljam pregled ostvarenja tog plana za 2016. godinu vjerujem da ćete konstatovati da je plan ostvaren u potpunosti i da je smo čak u nekim segmentima nadmašili planirane ciljeve.

Predmetni izvještaj je koncipiran u dva dijela, prvi koji obrađuje finansijsko poslovanje Agencije i drugi koji obrađuje radne aktivnosti i pregled radnih aktivnosti Agencije. Finansijski izvještaj sadrži pregled troškova, odnosno izdataka i prihoda agencije. Agencija je u 2016. godini ostvarila prihod od 1.478.475 eura, a troškove u iznosu od 1.175.000 eura. To je ostvarena razlika između rashoda i prihoda u korist prihoda od 303.000 eura. Ovakvom realizacijom prihoda i uštedama na strani troškova Agencija je uspješno završila finansijsku 2016. godinu i realizovala sve planovima i zakonom predviđene aktivnosti. Na skoro svim pozicijama su ostvarene bitne uštede tj. potrošeno je manje para nego što je planirano, a prihodomano je više para nego što je planirano, a najznačajnije uštede su ostvarene kod bruto zarada i drugih primanja u iznosu od 77.000 eura. U tabeli su detaljno prikazane sve ove pozicije. Ukoliko bude interesovanja s vaše strane možemo o svim tim pozicijama govoriti u detaljima.

Što se tiče poslovnog dijela, 2016. godina je po mnogo čemu bila specifična za Agenciju. Vjerujem da je 2016. godina bila radno najintenzivnija godina. Novi Zakon o energetici je stupio na snagu u 2016. godini. Iz tog razloga su se i glavni poslovi Agencije i desili u 2016. godini i u najvećoj mjeri odnosili su se na realizaciju novih podzakonskih akata, kao i usklađivanja postojećih podzakonskih akata s rješenjima iz zakona. Ove aktivnosti podrazumijevale su izradu 19 podzakonskih akata. Paralelno s izradom podzakonskih akata radili smo i na metodologijama za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i cijena, ne samo što smo radili na njenom stvaranju nego i na njenoj primjeni što je nekad teže nego što je i pisanje samih akata. Ovim metodologijama određeni su prihodi regulisanih kompanija i tarife za tri godine, dakle do 2020. godine. Kao što možete da primijetite, vjerujem da ste primijetili, već smo svi navikli na to pa čak i laička javnost da od početka primjene višegodišnjih metodologija postoji kontinuitet tj. stabilnost tarifa što je korisno kako za korisnike, pogotovu za one veće potrošače koji tako mogu da planiraju svoje troškove, tako i za regulisane kompanije koje mogu tako da dugoročno planiraju svoje prihode.

O rezultatima našeg rada, pored vas, rad Agencije u stručnom smislu stalno nadziru i ocjenjuju organi Energetske zajednice i Evropske komisije. Vjerujem da ste već upoznati sa njihovim ocjenama koje su već godinama pozitivne vezano za rad Agencije. Crnogorski regulator već godinama je prepoznat kao jedan od najaktivnijih u stručnim organima Energetske zajednice o čemu je bilo riječi i u ovoj skupštini prilikom gostovanja direktora Sekretarijata Energetske zajednice, gospodina Kopača.

Mogu ovom prilikom da vam saopštim i jednu vijest, da podijelim sa vama, koja najbolje govori o radu Agencije, da dam mali uvod. Kao što postoji regulatorni odbor, odnosno Odbor regulatora u okviru Energetske zajednice, što je većini vas poznato, tako na nivou regulatora Evropske unije postoji Eiser, odnosno Acer, koji u budućnosti se projektuje kao nadnacionalni regulator Evropske unije i čije članice mogu da budu samo zemlje članice Evropske unije. Međutim, internim aktom te institucije postoji mogućnost da se u rad Acera bez prava glasanja priključi i onaj regulator koji po mišljenju Energetske zajednice je ispunio sve uslove, primijenio sve regulatorne principe i doveo svoj rad do nivoa regulatora u Evropskoj uniji. Do sada ni jedan regulator od postojanja Energetske zajednice i Acera nije dobio ovakvo mišljenje osim crnogorskog regulatora i ukoliko, a takve informacije imam, od Acera stigne pozitivno mišljenje na mišljenje Energetske zajednice, crnogorski regulator će biti jedini regulator koji je ušao u Acer prije nego što je njegova država ušla u Evropsku uniju.

Da vam ništa drugo u ovom izvještaju ne kažem osim ovoga, vjerujem da bi bilo dovoljno za ocjenu o uspješnosti poslovanja regulatora za prethodnu godinu i stručnosti rada koji se obavlja u Regulatornoj agenciji za energetiku. Usput, vjerujem da znate da smo od prošle godine, odnosno od ove godine zaduženi za regulaciju vode i upravo sada počinjemo sa radom na obuci naših kadrova za oblast kako bismo u naredih godinu i po ili dvije uredili podzakonska akta i infrastrukturu i metodologije kojima će se utvrđivati prihodi komunalnih kompanija i u krajnjem tarife prema krajnim potrošačima za vodu. Ukoliko bude dodatnih pitanja stojimo vam na raspolaganju. Hvala.

Zahvaliću se predsjedniku Odbora Agencije na uvodnom izlaganju.

Pošto za sada nemamo prijavljenih poslanika, prije nego što zaključim raspravu, ja bih još jednom provjerio da li neko od prisutih poslanika želi se uključiti u raspravu o Izvještaju Agencije za energetiku.

Pošto ne, mogu zaključiti raspravu.

Konstatujem da je pretres završen, a i o ovoj tački izjasnićemo se naknadno. Zahvaliću se i gospodinu Preleviću u vaše ime i prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda - **Finansijski iskaz i izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Agencije za nadzor osiguranja za 2016. godinu i izvještaj o radu Agencije za nadzor osiguranja takođe za 2016. godinu.**

Ovlašćeni predstavnici Agencije za nadzor osiguranja su Branko Vujović, predsjednik Savjeta Agencije, koga pozdravljam, i Biljana Pantović, direktorica Agencije.

Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je kolega Predrag Sekulić.

Otvaram pretres.

Za riječ se javlja predsjednik Savjeta Agencije. Riječ ima gospodin Branko Vujović. Izvolite.

BRANKO VUJOVIĆ (01.06.17 15:54:19)

Poštovano predsjedništvo, poštovani poslanici,

Agencija je svoje aktivnosti u prošloj godini sprovodila u skladu sa svojim nadležnostima i bile su te aktivnosti usmjerene na unapređenje zakonske regulative, usklađivanje te zakonske regulative sa direktivama Evropske unije. Aktivnosti su se odnosile na posrednu i neposrednu kontrolu svih učesnika na tržištu osiguranja, razmatranje prigovora korisnika osiguranja na rad Društva za osiguranje, pripremu izvještaja kvartalnih, godišnjih o stanju na tržištu osiguranja, obuci kadrova, dakle od prošle godine već kadrova i aktuarske struke i polaganje stručnih ispita za zastupanje i posredovanje u osiguranju, i na saradnju sa međunarodnim institucijama iz oblasti osiguranja.

Mi smo u ovom našem izvještaju dali detaljno pregled svih aktivnosti po svim ovim oblastima i ne bih želio da vam oduzimam previše vremena, ali samo nekoliko napomene koje smatram da su značajne.

Smatram da je značajno što smo u prošloj godini zajedno sa regulatorima Austrije i Slovenije vršili kontrolu društava u Crnoj Gori, dva društva, čije su matične firme u tim državama i sprovodili kontrolu na način kako to rade regulatori u tim državama. To su bile uspješne kontrole vezano za poslovanje tih društava. Zatim da saopštim da smo mi prošle godine dali saglasnost Grawe-u za kvalifikovano učešće u Merkur i time stvorili pretpostavku da Grawe kupi akcije Merkura tako da te aktivnosti su sada u završnoj fazi tako da ćemo imati manje jedno društvo u životnom osiguranju u Crnoj Gori, ali smo svakako kroz ovu proceduru zakonsku obezbijedili apsolutno zaštitu interesa korisnika Merkur osiguranja. Možemo očekivati do kraja godine još jednu sličnu aktivnost na ovom tržištu.

Napomenuo bih da smo kroz aktivnosti koje smo stvorili u prošloj godini obezbijedili da od 1. februara ove godine imamo smanjene tarife na autoodgovornost za 7,5% uz primjenu bonus mause koji već primjenjuju treću godinu, to je još novih 15%, tako da je to ipak značajno smanjenje tarifa u osiguranju autoodgovornosti.

Mi se pripremamo za otvoreno tržište u ovoj oblasti, ali smo zaista cijenili da kroz ova smanjenja koja smo već sproveli da se još uvijek nijesu stekli uslovi za liberalno tržište u autoodgovornosti, ali ćemo naravno kroz zakonsko rješenje koje ćemo ponuditi uskoro i koje će doći pred poslanike zamoliti zaista za podršku da stvorimo čvrste pretpostavke i dobru analizu, pa da uđemo u ovakvu neizvjesnost vezano za liberalno tržište u autoogovornosti. Naglasio bih takođe da smo sada u toku jedne aktivnosti, vrlo značajne za nas, u okviru projekta koji zajedno radimo sa Evropskom unijom, a u projektu u kojem je i Centralna banka i Komisija za hartije od vrijednosti vezano za podršku u smislu sprovođenja novih zakonskih regulativa koje su za nas najveći izazov u narednom periodu, a čeka nas priprema novih zakonskih rješenja i primjena tih novih standarda.

Što se tiče finansijskog poslovanja za prošlu godinu, ono je bilo pozitivno. Primijenjeni su svi međunarodni računovodski standardi i imali smo nešto veće prihode nego što su planirani,

manje troškove, značajne uštede i to je bila jedno pozitivno finansijsko poslovanje za prošlu godinu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 15:57:52)

Zahvaljujem Branku Vujoviću, predsjedniku Savjeta Agencije.

Pošto u ovoj tački dnevnog reda nemamo prijavljenih kolega, prije nego što zaključim raspravu, želio bih pitati još jednom da li se neko od kolega javlja za riječ. Ne.

Predstavnik Agencije da li je nešto ispustio ili želi da kaže u završnoj riječi?

Mogu konstatovati da je pretres završen i o ovoj tački izjasnićemo se naknadno. Zahvaljujem.

Prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda, a to je **Izveštaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2016. godinu.**

Ovlašćeni predstavnici Agencije za zaštitu konkurencije su Miodrag Vujović, direktor Agencije i Lepa Aleksić, načelnica.

Otvaram pretres.

Izvestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Vujica Lazović.

Da li predstavnik Agencije želi riječ? Da, želi.

Riječ ima Miodrag Vujović.

MIODRAG VUJOVIĆ (01.06.17 15:59:23)

Poštovani gospodine potpredsjedniče, uvaženi poslanici,

Izveštaj za 2016. godinu, prikaz rada i aktivnosti Agencije ukazuje na napredak postignut tokom četvorogodišnjeg rada i djelovanja ove institucije.

Pojam prava i politike zaštite konkurencije koji obuhvata zaštitu ekonomskih sloboda konačno je prepoznat i prihvaćen od strane preduzetnika zajedno sa činjenicom da je slobodna tržišna utakmica od presudne važnosti za sve države, pa tako i Crnu Goru koja svoju ekonomiju i gradi po načelu slobodnog tržišta.

Nesporan je napredak u podizanju svijesti učesnika na tržištu državnih institucija, regulatora, pravosuđa, akademske zajednice, prije svega i najvažnije kod potrošača i javnosti, o ulozi i značaju koju slobodna konkurencija ima za razvoj preduzetništva. Na te značajne rezultate u radu Agencije, kao i na promijenjenu percepciju javnosti o ovoj posebno važnoj materiji za razvoj crnogorske ekonomije, ukazuje i prezentiran izveštaj.

Predmete nadležnosti postupanja Agencija potvrđuje svakom svojom odlukom, donešenim propisom, izdatim mišljenjem, doprinosom edukacije i brojnim saopštenjima problematici slobodne tržišne konkurencije.

Politiku Agencije dugoročno određuje ideja kojoj je cilj spriječiti svako narušavanje ekonomskih sloboda od strane preduzetnika koji tržišnom snagom žele nametnuti svoja pravila ili spriječiti ulazak novih ili istisnuti sa tržišta već postojeće konkurente. Postupanja Agencije u tom pravcu obilježena su nizom aktivnosti i preduzetih mjera kojima se nastojalo u najvećoj mjeri, a u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i raspoloživim ljudskim resursima djelovati na način da se i unaprijed onemoguću kršenje propisa o zaštiti konkurencije ili da Agencija svojim odlukama zabrani ili spriječi ona ponašanja učesnika na tržištu kojim se sprečava, ograničava ili narušava slobodna konkurencija, odnosno krše propisi na snazi kojima je uređena predmetna oblast. U tim aktivnostima Agencije trebalo je pokazati ne samo stručno značenje već i odlučnost o pokrenutim postupcima donošenjem adekvatnih odluka, posebno kada je bilo riječi o sprovođenju propisa čija primjena i pored određenog napretka još uvijek nije u potpunosti zaživjela u Crnoj Gori. S tim u vezi, Godišnji izveštaj o radu Agencije daje prikaz najznačajnijih aktivnosti u sprovođenju zakona, ali i ukazuje na evidentne probleme i prepreke na putu uspostavljanja efikasnog sistema zaštite konkurencije.

Posebna pažnja bila je posvećena proaktivnom djelovanju Agencije na planu utvrđivanja povrede radnje zloupotrebe dominantnog položaja kao i zaključenje zabranjenih vrsta sporazuma

između učesnika na tržištu, a sa ciljem preventivnog djelovanja i eventualno kažnjavanje od strane nadležnih prekršajnih sudova u slučaju utvrđivanja postojanja povrede zakona.

Aktivnosti Agencije u tom pravcu posebno su bile usmjerene na tržišta lučkih usluga u okviru ... luke Kotor, luke Bar, vodosnadbijevanja u primorskom opštinama prvenstveno u Budvi i Tivtu, farmaceutskih uluga, tržištu finansijskih usluga dominantno u sektoru osiguranja, tržištu elektronske komunikacije, te tržištu prehrambene robe i robe široke potrošnje. Istovremeno kako se u crnogorskoj ekonomiji nastavlja proces ... i konsolidacije, značajan dio aktivnosti Agencije bio je posvećen procjeni koncentracije učesnika na tržištu. S tim u vezi procjenjivane su i odobravane koncentracije prvenstveno u skraćenim postupcima, uslovno ocjenjivana i odobravana koncentracija uz određivanju strukturnih mjera i mjera praćenja poslovanja u sektoru elektronskih komunikacija.

Osim rada na rješavanju predmeta u toku, važan dio aktivnosti u 2016. godini bio je posvećen praćenju izvršenja mjera naloženih preduzetnicima od strane Agencije donesenih u prethodnim godinama u cilju ponovnog uspostavljanja zdrave tržišne konkurencije na pojedinim tržištima.

Učestvovanja u sudskim raspravama Upravnog te posebno prekršajnih sudova po ranije pokrenutim postupcima i postupcima u toku dominantno su opredijelile aktivnosti Agencije u izvještajnom periodu.

Konačno, u djelokrugu rada Agencije u svakodnevnim poslovima iz opisanih aktivnosti je aktivno učešće predstavnika Agencije u pregovorima za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. U tom pravcu Agencija je intenzivno saradivala sa državnim pravosudnim institucijama u Crnoj Gori i Evropskom komisijom, nastavila sa korišćenjem i sprovođenjem projekata, kao i međunarodnim aktivnostima iz djelokruga svog rada.

Poseban akcenat u Izvještaju daje se saradnji sa sektorskim regulatorima, te posebno nadležnostima i postupanju prema njima upravnog i prekršajnih sudova. Izvještaj obuhvata dio koji se odnosi na finansijske iskaze, fiskalni osvrt na završni račun ove institucije.

Poštovani gospodine potpredsjedniče, uvaženi poslanici, predmetne aktivnosti Agencije u prikazanom izvještaju doprinijele su stvaranju uslova za ekonomski rast koji se zasniva na inovacijama i novim ulaganjima, povećanju produktivnosti, rastu zaposlenosti te jačanju konkurentske sposobnosti crnogorske ekonomije. I ovim izvještajem Agencije posvećena je važnost tržištu, ali na značaju sprovođenja prava i politike konkurencije u tržišnoj ekonomiji kroz ravnopravan tretman svih subjekata i stvaranje jednakih uslova za sve učesnike na tržištu bez obzira na njihovu tržišnu snagu, kako bi se stvorilo ekonomsko-institucionalno okruženje koje će podsticati inovacije i nova ulaganja, kako boljim zakonodavstvom tako i uklanjanjem administrativnih i drugih barijera ili pak sankcionisanjem protivtržišnih postupanja učesnika na način koji će svima osigurati jednake uslove privređivanja.

U izvještajnom periodu djelovali smo maksimalnu nezavisno i nepristrasno, podigli standarde i ostvarili saradnju kako prema državnim institucijama i sektorskim regulatorima tako i samim preduzetnicima i njihovim udruženjima sa kojima je evidentan visok stepen saradnje i međusobnog povjerenja. Isto tako u kontinuitetu nastojimo biti otvoreni i pristupačni prema široj javnosti kroz poboljšanje kvaliteta internet stranice. Posebne aktivnosti su usmjerene na unapređivanje saradnje sa medijima u pravcu cjelokupnog i kvalitetnijeg informisanja javnosti o našem radu. Bez obzira na to što je Agencija bila često izložena raznim pritiscima i zahtjevima za postupanje nezavisno od utvrđenih zakonskih nadležnosti, uvijek je reagovala pravovremeno i transparentno, donosila i nepopularne odluke, ali isključivo u skladu sa zakonodavnim rješenjima na snazi kojima je uređena oblast zaštite konkurencije.

Konačno, treba istaći da je Crna Gora u Godišnjem izvještaju o napretku za 2016.godinu dobila pozitivnu ocjenu u smislu stvarnog napretka u postupku harmonizacije propisa, ali i organizaciono-tehničkom pristupu implementaciji zakonodavnih rješenja, koji se ogledaju u pokretanju i zaključenju značajnog broja postupaka od strane Agencije imajući prije svega u vidu veličinu ekonomije i intenzitet ekonomskih aktivnosti u Crnoj Gori.

Na kraju, sigurni smo da će u pravcu efikasnijeg postupanja, a polazeći od činjenice da se radi o novoj grani prava te da pravo i politika konkurencija još uvijek nijesu u potpunosti zaživjeli u Crnoj Gori, od posebne važnosti biti podrška nadležnih državnih institucija, posebno vas, uvaženih poslanika, čija podrška nije izostala ni u prethodnim periodima, prilikom razmatranja i usvajanja

predmetnih izvještaja. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:05:10)

Zahvaljujem gospodine Vujoviću.

Nastavljamo pretres.

Da li neko od kolega želi se uključiti u raspravu?

Ovim zaključujem raspravu.

Konstatujem, da je pretres završen, a o ovoj tački dnevnog reda izjasnićemo se naknadno.

Sada imamo dvije tačke dnevnog reda, rekao bih da možemo **objediniti raspravu**.

Godišnji izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2016.godinu, gdje su ovlašćeni predstavnici dr Radoje Žugić, guverner Centralne banke i Nikola Fabris, viceguverner za finansijsku stabilnost i platni promet.

Takođe, imamo **Izvještaj o radu Savjeta za finansijsku stabilnost u 2016.godini**, gdje su ovlašćeni predstavnici takođe guverner Centralne banke dr Radoje Žugić i u ovom svojstvu predsjedavajući Savjeta za finansijsku stabilnost Nikola Fabris, viceguverner za finansijsku stabilnost i platni promet.

Izvjestioci Odbora za ekonomiju, finansije i budžet su Vujica Lazović za Godišnji izvještaj o radu i Petar Smolović za Izvještaj o radu Savjeta za finansijsku stabilnost u 2016.godini.

Otvaram pretres i dajem riječ guverneru Centralne banke za dopunsko obrazloženje. Izvolite, guverneru Žugiću.

RADOJE ŽUGIĆ (01.06.17 16:06:36)

Zahvaljujem, gospodine potpredsjedniče, dame i gospodo,

Danas drugi put, ranije parcijalni segment Izvještaj o radu, a sad sveobuhvatan. Zadovoljstvo mi je da vam prezentujem Izvještaj o radu Centralne banke sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i takođe Izvještajem nezavisnog revizora, kao Izvještaj o radu Savjeta za finansijsku stabilnost.

Mislim da ovi izvještaji na jedan objektivan način slikaju stanje finansijske stabilnosti u Crnoj Gori, a to je u stvari i slika neše ekonomije u dominantnoj oblasti. Ključne aktivnosti koje smo imali u prethodnom periodu definisane su samim Zakonom o Centralnoj banci, a tu se prije svega misli na unapređenje i podsticanje očuvanja finansijske stabilnosti, kao i zdravlje bankarskog sistema, ali svakako i stabilnosti cijena gdje Centralna banka daje svoj doprinos.

Takođe, važan segment naših aktivnosti jestu i elementi koji se odnose na siguran i efikasan platni promet koji vrši Centralna banka prema bankama, ali i prema državi kao fiskalni agent. Ta nadležnost se odnosi na doprinos u realizaciji ekonomske politike Vlade Crne Gore kroz sve one impulse koje dajemo u podsticanju razvojnih projekata ali i generisanje većeg stepena ekonomskog rasta.

Bankarski sektor u prethodnoj godini bio je visoko likvidan, solventan sa svim propisanim parametrima bankarskog poslovanja koji su imali pozitivan trend. Naime, u prošloj godini smo završili godinu sa kapitalizacijom banaka koja je iznosila blizu pola milijarde eura. To je bio istorijski maksimum. Proces rasta kapitala u banci nastavljen je i u ovoj godini, tako da smo sad prekoračili tu magičnu cifru od pola milijarde eura i on je veći.

Drugo, stalni rast aktive banaka koja je na kraju godine bila jednaka društvenom bruto proizvodu i ... dobrom trendu kada su u pitanju kamatne stope koje su bile jedna od prepoznatih ranjivosti u dijelu bankarskog sektora. Visok nivo kamatnih stopa koji je relativno skup impuls ili input za kalkulaciju u zoni relane ekonomije, takođe relativno visok nivo NPL-a, o čemu smo pričali na prijedodnevnoj sjednici i gdje smo to detaljno obrazložili, uticao je na drugu važnu ranjivost komercijalnih banaka budući da visok nivo NPL-a posebno u višim kategorijama zahtijeva i veći stepen rezervacija sredstava banaka i time manji stepen likvidnosti, a svestran uticaj ima i na nivo kamatne stope, ali i na treću ranjivost bankarskog sektora koja se tiče aktivnosti banaka u podršci razvojnim projektima. Ta aktivnost u prethodnih deset godina je mjereno odnosom ukupno datih

kredita i društvenog bruto proizvoda smanjena za oko 20%, a u ovom periodu aktivnost je konačno dobila preokret i imamo rast te aktivnosti na kraju prethodne godine od 5% za podršku prije svega privatnom sektoru.

Što se tiče makrofinansijskih parametara treba reći da je stopa rasta za prošlu godinu prema preliminarnim podacima iznosila 2,5% i ona je niža od projektovane iz nekoliko razloga, a ključno je da smo imali nedovoljno angažovanje, odnosno nedovoljnu potrošnju na dionici auto-puta.

Drugi razlog je što smo imali negativan rast industrijske proizvodnje u prethodnoj godini, što pomalo i zabrinjava, a treći razlog je negativan saldo u bilansu plaćanja, posebno u razmjeni roba, budući da smo u sektoru usluga ostvarili značajan suficit. To indirektno utiče i na stopu rasta. Nijesmo imali probleme sa pritiskom na stabilnost cijena, imali smo deflaciju, odnosno otprilike oko nule se to kretalo - negativnu stopu inflacije od 0,3%, a istovremeno je Centralna banka radila proaktivno i radićemo proaktivno u narednom periodu sve u cilju snaženja i jačanja finansijske stabilnosti uz adekvatan balans između efikasnosti i stabilnosti bankarskog sistema, a sve u funkciji podrške razvojnim projektima odnosno dinamiziranju rasta naše ekonomije.

Što se tiče finansijskog poslovanja u prošloj godini mogu reći da je prošle godine Centralna banka ostvarila pozitivan rezultat u nivou od blizu dva miliona eura. To smo sa 50% tog profita povećali naš kapital, a sa 50% profita dali podršku fiskalnoj konsolidaciji.

Ukupni prihodi su iznosili 13.470.000, a ukupni rashodi 11.640.000 i izvještaji su razmatrani, odnosno oditovani od nezavisnog oditora Dilojta, gdje je istaknuto da je poslovanje Centralne banke u prethodnoj godini u svim materijalno značajnim aspektima bilo istinito i objektivno, njeno poslovanje i novčani tokovi su vođeni saglasno međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Što se tiče finansijske stabilnosti možemo reći u najkraćem da je prošla godina bila prema našim ocjenama umjerno stabilna. Mjerili smo stabilnost prema vrsti rizika, nivou i smjeru kretanja.

Pomenuću samo nekoliko najvažnijih rizika i ocjene koje smo u samom Savjetu, čiji su članovi guverner, ministar finansija, direktor Agencije za nadzor osiguranja i predsjednik Komisije za hartije od vrijednosti, gdje smo analizirali međunarodna kretanja sa nivoom rizika - umjerenim i smjerom kretanja - stabilnim. Sa likvidnošću realnog sektora opet je nivo rizika umjeren, a smjer kretanja stabilan do rastući.

Bankarski sektor je imao tri elementa ranjivosti. Kreditni rizik je umjeren i u opadanju polazeći od onih trendova koje sam i ranije elaborirao, rizik likvidnosti nizak ali stabilan, a tržišni rizik nizak i takođe stabilan.

Finansijska struktura sa niskim rizikom, ali u ocjeni stabilnim. Sektor osiguranja takođe nizak i stabilan. Tržište kapitala - umjeren do stabilan i na kraju, fiskalna održivost umjeren do visok sa stabilnim do rastućim smjerom kretanja.

Prilika je samo još jedan komentar da dam, pošto je uvaženi potpredsjednik Nimanbegu pitao ranije vazano za aktivnosti Centralne banke u dijelu, kratko rečeno, kredita u švajcarscima, da je procenat realizacije tih kredita najnoviji, od danas, da je ukupno riješeno u Adico banci preko 85%, a u Heta resolution preko 70%. Zadnji podatak je glasio ovako - broj potpisanih ugovora je bio 333, od tada do danas, od našeg odbora, odnosno vašeg odbora do danas taj se broj povećao na 357, odnosno broj neriješenih predmeta je bio 101, a danas je to 77.

I još jednom javno saopštavam da svaku nepravilnost koja se uoči, a saglasno Zakonu koji je donio ovaj visoki dom, vrata za svakog klijenta i za svakoga advokata su u Centralnoj banci otvorena sa mogućnošću da napravite i neposredan uvid ako želite u ovo što pričamo ovdje jer nemamo razloga da ne primijenimo Zakon u dijelu naših odgovornosti kada je u pitanju ovaj ozbiljan odnos prema klijentima, ali i prema banci. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:15:00)

Zahvaljujem guverneru Žugiću na dopunskom obrazloženju.

Pitam članove Skupštine, pošto i za ove dvije tačke nemamo prijavljenih govornika, jer izvjestioci odbora ne žele riječ, dok Vujica Lazović nije tu, da li neko želi riječ, da se uključi.

Samo ću kratko komentirati, ako mi to Poslovnik dozvoljava. Pozdravljajući spremnost

guvernera Žugića da javno izrečenu riječ da se izvrši uvid i kontaktiranje direktno sa Centralnom bankom u vezi ovog problema koji smo mi u ovom domu...

Obračun da li na odboru koji smo mi imali 16. maja i raspravljali zadržavamo pravo da vjerovatno neko od kolega predloži zaključke oko nadzora, primjene nadzora tog zakona da i o tome u sledećem vremenu raspravljamo je veliki problem bio obračun da li primijeniti član 3a ili 3b zakona. I na to kao banka morate imati pravo jer se ta primjena direktno suprotstavlja namjeri zakona da se pomogne klijentima i to je nešto što vam ja ovom prilikom skrećem pažnju na osnovu saznanja koje imamo na odboru.

Izvolite, guverneru.

RADOJE ŽUGIĆ (01.06.17 16:16:40)

Zahvaljujem na korisnoj sugestiji. Svakako ću obratiti pažnju na vaše sugestije, ali sam jedan lapsus napravio. Dakle, prosječno riješeni krediti su 70% kada se uzme u obzir i Adico banka i Heta resolution, da ispravim zbog javnosti, a za segment koji se odnosi na primjenu zakona potpuno otvoreni i spremi da razmatramo, bilo sa advokatima bilo sa klijentima. Hvala još jednom.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:17:04)

Zahvaljujem još jednom i mi ćemo kao Skupština sigurno nastaviti vršiti našu ulogu nadzora u primjeni ovog zakona.

Ovim mogu konstatovati da smo zaključili pretres za Godišnji izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2016. godinu i Izvještaj o radu Savjeta za finansijsku stabilnost za 2016. godinu.

U vaše i u moje ime zahvaliću dr Radoju Žugiću i dr Nikoli Fabrisu. Hvala.

Evo, sa nestrpljenjem mislim da smo došli do evropskih integracija. **Peti polugodišnji Izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju za period januar - jun 2016. godine i Šesti polugodišnji Izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracija Crne Gore u Evropsku uniju za period jul - decembar 2016. godine.**

Ovlašćeni predstavnici Vlade su: Aleksandar-Andrija Pejović, ministar Evropskih integracija, Jelena Burzan, generalna direktorica Direktorata za pristupanje Evropskoj uniji i Ivan Đurković, saradnik u Ministarstvu, koje pozdravljam.

Izvjestilac Odbora za Evropske integracije je predsjednik tog odbora Andrija Vuksanović.

Otvaram pretres i predstavniku Vlade dajem riječ za dopunsko obrazloženje tj. ministru Aleksandru Andriji Pejoviću. Izvolite.

ALEKSANDAR PEJOVIĆ (01.06.17 16:18:43)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče (govor na albanskom jeziku) Nimanbegu.

Meni je zadovoljstvo što danas mogu predstaviti oba izvještaja o tome kako je Crna Gora u periodu januar - jun 2016. godine prošla kroz obaveze iz evropske agende i koje su to sve oblasti koje smo i razmatrali na Odboru za evropske integracije koje zaista pokrivaju jednu široku oblast ne samo u segmentu ovih izvještaja u dijelu onoga što je urađeno, političkom dijelu, u tehničkom dijelu i pregovaranja o korišćenju evropskih fondova, nego i u dijelu preporuka Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanja koji svake godine kao što znate daje niz preporuka za Crnu Goru.

Prije svega, kada govorimo o prvom polugodišnjem periodu za 2016. treba reći da je možda i najvažniji događaj u ovom semestru bio, na samom kraju semestra u junu 2016. godine, kada smo otvorili dva nova pregovaračka poglavlja. Jedno je koje se odnosilo na bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarnu politiku, ili 12. poglavlje, i poglavlje koje se dotiče ribarstva, broj 13. Na

ovaj način smo dobili jednu dodatnu dinamiku i momenat kako bismo unaprijedili aktivnosti koje će se ogledati i u pripremi drugih pregovaračkih poglavlja koja smo bili u prilici da otvorimo i u drugom polugodištu, a i sada se spremaju za ovo polugodište.

U onom što je možda i najvažniji dio pregovaračkog procesa, a to je vladavina prava, Crna Gora je zabilježila dobru realizaciju akcionih planova za 23 i 24 poglavlje pri čemu smo imali 84% realizacije u prvom, a 87% realizacije u drugom, odnosno 24-tom. Svakako treba reći da je i Evropska komisija imala cijeli niz instrumenata za nadzor onoga što je rađeno u Crnoj Gori, pa smo tako bili svjedoci i gosti, ugstili smo tri ekspertske misije. Jedna koja se odnosila na rad Ministarstva za ljudska i manjinska prava, druga u oblasti slobode medija i treća u oblasti vanjskih granica, odnosno eksternih granica Crne Gore.

Istovremeno prvih šest mjeseci prošle godine tekao je i politički dijalog. Prije svega treba reći da je predsjednik države Filip Vujanović primio delegaciju Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje i šeficu ovog Parlamentarnog odbora sa strane Evropske unije, gospođu Doc, a premijer je imao cijeli niz sastanaka sa zvaničnicima Evropske unije, prije svega sa predsjednikom Evropskog savjeta Donaldom Tuskom, predsjednikom komisije Junkerom, kao i visokom predstavnicom Mogerini, te naravno sa komesarom za susjedsku politiku i pregovore o proširenju, gospodinom Hanom i izvjestiocem Parlamenta, gospodinom Tanokom.

Održani su i svi sastanci parlamentarnih i drugih tijela koji se dotiču procesa stabilizacije i pridruživanja, a treba reći kada su u pitanju zaključci, odnosno preporuke koje je sam Parlamentarni odbor dao, da u domenu borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala u tom periodu smo bili svjedoci i osnivanja i jačanju kapaciteta Agencije za sprečavanje korupcije, Specijalnog tužilaštva te Specijalnog policijskog odjeljenja.

U dijelu reforme pravosuđa treba reći da su formirana posebna tijela za periodično ocjenjivanje rada sudija i predsjednika sudova, odnosno državnih tužilaca i rukovodilaca državnih tužilaštava u skladu sa novim zakonskim rešenjima iz proteklog perioda i formirane komisije koje sprovode postupak testiranja.

U dijelu pripreme za ono što je novi informativni sistem, odnosno informatično - tehnička podrška sudstvu treba reći da je Vlada donijela strategiju informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa za period do 2020. godine.

U dijelu bilansa ostvarenih rezultata svakako u ovom periodu možemo reći da je u Specijalnom državnom tužilaštvu formirano ukupno 448 predmeta od čega je 239 predmeta završeno, istrage su pokrenute, vođeno je ukupno deset predmeta, a podignute su i tri optužnice. Tada smo i potpisali sporazum između Crne Gore i evropskog tijela koje se bavi pravosuđem Evrojustom u Briselu i na ovaj način smo definisali saradnju na konkretniji način.

Kada su u pitanju temeljna prava u dijelu zaštite manjinskih prava i diskriminacije donijeta je strategija za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana do 2020. godine, a i Crna Gora je postala maja 2016. i članica inicijative partnerstva za jednaku budućnost.

Dakle, u ovih prvih šest mjeseci smo imali značajnu dinamiku i ritam koji je opredijelio naravno i nastavak ove godine i ja ću sada preći na drugi polugodišnji izvještaj jul - decembar 2016. i ono što su učinci. Već sam i rekao, dok su prvu polovinu obilježila otvaranja dva poglavlja, ovdje smo krajem semestra u decembru otvorili poglavlje 11 - poljoprivreda i ruralni razvoj i 19 - socijalna politika i zapošljavanje. Dva veoma široka i značajna poglavlja na kojima već radimo, i administracija i oni koji su uključeni u proces rade na ispunjenju onoga što su obaveze u zatvaranju ovih poglavlja.

Takođe, usvojena je i predata pregovaračka pozicija za poglavlje ... za otvaranje i ja se nadam da ćemo vrlo brzo biti u prilici da ga otvorimo. Treba reći da smo u ovom periodu i zaokružili na neki način i rad na pregovaračkim pozicijama. Do tada je već na Vladi usvojeno 30 pregovaračkih pozicija koje su sve prošle skupštinski odbor za Evropske integracije i dobile potpunim konsenzusom podršku svih članova ovog tijela.

Kada je u pitanju vladavina prava opet smo izvještavali o poglavljima 23 i 24, dakle akcioni planovi, realizacija je iznosila 81% za poglavlje 23, a 75% za poglavlje 24.

U dijelu procjene političkih kriterijuma po pitanju izbora treba reći da je Evropska unija zajedno sa OEBS-om i ODIHR-om i Savjetom Evrope ocijenila da su parlamentarni izbori sprovedeni u konkurentnoj sredini i sa generalnim poštovanjem temeljnih sloboda.

U ovom periodu su, s obzirom da je u proteklom i osnovana Agencija za sprečavanje

korupcije i Specijalno državno tužilaštvo, jačali kapaciteti ovih institucija, popunjavala su se radna mjesta i održan je cijeli niz obuka kako bi se unaprijedila vještina ljudi koji rade u ovom dijelu.

U dijelu antidiskriminacije treba reći da je urađena i analiza usklađenosti Zakona o zabrani diskriminacije osoba sa invaliditetom i Konvencija Ujedinjenih nacija. Kao što znate i uopšte veoma je značajno za ovaj dom da je analiza pronašla da je potrebno na neki način upodobiti 60 ostalih zakonskih akata upravo sa ovim ključnim zakonom kako bi se oni upodobili sa onim što su najmoderniji evropski i svjetski standardi.

U ovom periodu uspostavljen je Nacionalni savjet za rodnu ravnopravnost, 24. oktobra održavanje konstitutivne sjednice ovog tijela.

U drugoj polovini 2016. nastavljeno je takođe sa političkim dijalogom. Započeo je kao što znate. ključnim Samitom Zapadni Balkan, održanim početkom jula u Parizu, gdje je Crna Gora takođe učestvovala i gdje smo bili u prilici da dobijemo dodatna sredstva iz evropskih fondova. Takođe, premijer Đukanović je u septembru učestvovao i na sjednici Odbora vanjskih poslova Evropskog parlamenta, imao prilike da se sretne i sa evropskim zvaničnicima, a komesar Han je kao što znate boravio krajem godine, u decembru, u Podgorici imao sastanak sa premijerom Markovićem. Tada smo i potpisali, odnosno parafirali novi finansijski sporazum kojim je Evropska unija dodijelila 24 miliona bespovratne podrške Crnoj Gori.

Sve ovo vrijeme smo imali cijeli niz aktivnosti u dijelu informisanja javnosti. Ja bih rekao da je i istraživanje koje smo sproveli krajem godine pokazalo da zaista značajnu podršku 76,3% onih koji bi izašli na referendum o članstvu Crne Gore u Evropskoj uniji bi glasalo za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji, a izlaznosti bi po toj anketi bila 78%. Kao što vidite, za građane je proces pristupanja Evropskoj uniji veoma značajan i tu postoji nepodijeljena podrška onome što je i glavni cilj naše države posebno nakon završetka posla pristupanja NATO-u, a to je pristupanje Uniji.

U ovom dijelu naravno i uloga civilnog društva se posebno ističe ne samo u dijelu raznih komunikacionih aktivnosti nego i u izradi raznih rješenja strategijskih dokumenata i naravno praćenje onoga što radimo u pregovaračkom procesu.

Evo, zaokružili smo na taj način i ovu godinu, ja bih rekao uspješnim rezultatima i time dali dobar osnov da i u ovom polugođu i kada stigne ovaj polugodišnji izvještaj za prvu polovinu 2017. vidimo da ćemo, ja se nadam, već sada u toku ovog mjeseca imati dobre rezultate ne samo u dijelu pregovora nego i dobijanje novih sredstava iz fondova Evropske unije. Hvala vam.

PREDSJEDAVALAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:27:19)

Nadamo se da ćemo imati zatvaranja poglavlja, takođe.

Sada za učešće u raspravi prijavili su se kolega Vuksanović i kolega Ibrahimović.

Dajem riječ kolegi Adrijanu Vuksanoviću, koji se prijavio na ovu prvu tačku, znači Izvještaj u prvoj polovini 2016. godine.

ADRIJAN VUKSANOVIĆ (01.06.17 16:27:54)

Hvala, predsjedavajući.

Poštovani ministre Pejoviću, uvažene poslanice i poslanici, drage građanke i građani Crne Gore,

Odbor za evropske integracije Skupštine Crne Gore na sjednici od 13.04. ove godine razmotrio je peti i šesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru integracija Crne Gore u Evropsku uniju i donio je predlog da se ovi značajni dokumenti i usvoje. Kroz izlaganje uvaženog ministra Pejovića upoznati smo sa svim onim aktivnostima koje sprovodi pregovaračka struktura sa svim institucijama i pojedincima i konstatirali smo jedan visok nivo posvećenosti i sigurno dobrih rezultata što nam je i donijelo i taj fini epitet lidera evropskih integracija u regionu.

Kao što je i prije i ministar Pejović rekao, polovinom prošle godine otvorili smo dva nova pregovaračka poglavlja. To su 12 i 13, 12 - koje se tiče bezbjednosti hrane, fitosanitarnog nadzora i veterinarstva i 13 - koje se tiče ribarstva.

Takođe, u petom mjesecu prošle godine imali smo i sjednicu POSPA-a i sve naše naredne obaveze su sadržane u revidiranom programu pristupanja i svi dobro znamo da dalja uspješnost u ovom značajnom procesu zavisiće od onih kriterijuma koje budemo ispunjavali najviše u pregovaračkim poglavljima 23 i 24.

Moramo izraziti i jedno zadovoljstvo dobrom suradnjom sa institucijama Evropske unije, a takođe i njegovanje dobrih odnosa u regionu. Ako je nešto od uzutenog značaja što je umnogome doprinijelo dobrim rezultatima u procesu evropske integracije to je ta dobra regionalna suradnja.

Što se tiče šestog polugodišnjeg izveštaja za koji smo takođe donijeli zaključak da predložimo plenumu da se usvoji, krajem 2016. godine otvorili smo dva nova pregovaračka poglavlja - pregovaračko poglavlje broj 11 i pregovaračko poglavlje broj 19, 11 koje se tiče poljoprivrede i ruralnog razvoja, a 19 koje se tiče socijalne politike zapošljavanja i uskoro očekujemo i zatvaranje poglavlja broj 30 koje se tiče opet vanjskih odnosa.

Čitava ova statistika i brojke govore o posvećenosti i institucija i pojedinaca i ukupne pregovaračke strukture procesu pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji i kratko bi se osvrnuli na izveštaj Evropske komisije koja je prethodne izbore od 16.10.2016. prošle godine označila da su sprovedeni u konkurentnom ambijentu uz poštovanje temeljnih sloboda.

Takođe, pohvaljeno je jačanje kapaciteta za borbu protiv organiziranog kriminala i korupcije i u ime Odbora pohvalio bih niz aktivnosti koje su tada bili sprovedene od strane Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, a nastavljene u odličnoj mjeri i sadašnjeg Ministarstva evropskih poslova na transparentnosti ovog procesa i na popularizaciji ove ideje i Odbor za evropske integracije dao je svoj skromni doprinos u svemu tome i davaće i nadalje.

Želim ovdje sada na samom kraju ovog izlaganja reći nešto što možda i nije tipično za ovakve prilike, ali kao novi poslanik daću sebi za pravo i želim ovdje pohvaliti i Sekretarijat Odbora za Evropske integracije i mogu reći, osim što mi je zadovoljstvo surađivati sa njima to mi predstavlja istodobno i jednu afirmaciju, a takav moj stav i doživljaj dijele i drugi članovi pomenutog odbora. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:32:29)

Hvala, kolegi Vuksanoviću.

Izvinjavam se još jednom iz ovog našeg previda, ovdje za zapisničkim stolom ili predsjedavajućem i daću riječ, oprostite kolega Ibrahimoviću, Mariji Maji Čatović.

Izvolite.

MARIJA ČATOVIĆ (01.06.17 16:32:47)

Zahvaljujem, predsjedavajući.

Poštovani predsjedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, kolegice i kolege, poslanici, uvaženi građani,

Kao zamjenica predsjednika Odbora za evropske integracije u prethodnom sazivu u situaciji u kojoj sam zbog političkih okolnosti u najvećoj mjeri predsjedavala Odborom za evropske integracije 25. saziva, osjećala sam potrebu da se obratim u okviru ove tačke dnevnog reda.

Čuli smo ministra i predsjednika Odbora i ne bih da ponavljam ključne aspekte izveštaja, ali dozvolite da skrenem pažnju na nekoliko teza koje se tiču evropskog puta Crne Gore i naše opredijeljenosti da se razvijemo unutar evropske porodice država. Uskoro će biti pet godina od zvaničnog otvaranja pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji i za to vrijeme otvorili smo 26 poglavlja od kojih smo dva privremeno zatvorili.

Podsjetiću na okolnost pod kojim je Crna Gora prvi put na osnovu novog pristupa Evropske komisije bila dužna da najzahtjevnija poglavlja otvori na samom početku pregovaračkog procesa. Sve preporuke i mjere Evropske unije ozbiljno su shvaćene i za ovih pet godina uloženi su ogromni napor u reforme normativnog okvira i usklađivanje sa evropskim zakonodavstvom i u najrazličitijim oblastima, od temeljnih prava, slobode kretanja robe i kapitala, bezbjednosti hrane, saobraćajne politike, do poljoprivrede, ribarstva, socijalne politike, zapošljavanja i drugo.

Veliki doprinos svakako je pružila crnogorska administracija koja je iako malobrojna odgovarala na sve one mjere koje su tražene u cilju dostizanja standarda velikih i razvijenih evropskih zemalja. Svi uloženi naponi učinili su da Crna Gora danas važi za najspremniju državu u regionu za članstvo u Evropsku uniju i da je prepoznata kao prva naredna članica.

Naglasila bih i da u vremenu u kome Evropska unija politiku proširenja koristi kao pokazatelj sopstvene stabilnosti i spremnosti da prevaziđe probleme sa kojima se suočava, Crna Gora može poslužiti kao oslonac i primjer stabilnog partnera koji je u kontinuitetu posvećen integracionim procesima.

Pred nama je vremenski kraći, ali daleko zahtjevniji put do članstva u EU, naravno mislim prije svega na period zatvaranja pregovaračkih poglavlja, ali i otvaranje preostalih sedam poglavlja. Treba reći da zatvaranje poglavlja ne zavisi samo od naših napora, postignutih rezultata iz spovedenih reformi već i od stava Evropske komisije i drugih institucija Evropske unije.

Bitno je istaći da u integracionim procesima imamo podršku naših evropskih partnera. Zahvaljujući njihovoj pomoći, što finansijskoj, što ekspertske, uvjerena sam da ćemo zajedničkim djelovanjem Vlade i Parlamenta svakako u skladu sa svojim nadležnostima uskoro krenuti i sa zaokruživanjem priče u odnosu na oblasti koje pokrivaju pregovori te da ćemo ubrzo svjedočiti zatvaranju još nekih od poglavlja.

Evropske integracije Crne Gore prožimaju sve aspekte crnogorskog društva i bilo bi dobro organizovati jednu sveobuhvatnu raspravu na plenumu koja će se odnositi na dinamiku pregovora. Smatram da bi rasprava na tu temu bila korisna i za nas koji smo uključeni u pregovarački proces, ali i za građane kao nosioce ovog procesa i glavne uživaoce koristi od učlanjenja.

Na kraju krajeva, interes građana je pokretač svih reformi koje se trudimo da sprovedemo, a učlanjenje u Evropsku uniju samo posljedica i zasluga za ono što je urađeno. Zahvaljujem na pažnji.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:36:57)

Hvala i vama, kolegice Čatović.

Dajem riječ predsjedniku Kluba Bošnjačke stranke, FORCE i HGI-a, kolegi Ervinu Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (01.06.17 16:37:10)

Zahvaljujem, potpredsjedniče Nimanbegu.

Poštovana ministrica Pribilović, poštovani ministri sa saradnicima, uvažene kolegice i kolege poslanici, dragi građani, poštovana dijasporo,

Šesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul-december 2016.godine pruža sasvim dobar pregled ostvarenih rezultata koji su postignuti u navedenom izvještajnom periodu i svjedoči da Crna Gora uspješno ostvaruje ciljeve predviđene evropskom agendom, zbog čega će poslanici Bošnjačke stranke podržati ovaj izvještaj.

Kako je Bošnjačka stranka od svog osnivanja aktivno učestvovala u procesu obnove nezavisnosti Crne Gore, podržava evropske integracije i izvjesno učlanjenje u NATO savez u cilju što konstruktivnijeg pristupa fenomenu integracija u Evropsku uniju, potrudicu se da ukažem na neke od rješenja koja bi vjerujem mogla biti od pomoći za što efikasniji rad u procesu pridruživanja.

Uz NATO integracije, integracija Crne Gore u Evropsku uniju je glavni vanjskopolitički prioritet. Međutim, realizovanjem ovih prioriteta istovremeno uspješno ostvarujemo i zacrtane ciljeve vanjske politike koji se tiču ostvarivanja dobrih odnosa Crne Gore sa regionom. U tom smislu pozdravljamo divergentnost pristupa integracionih aktivnosti kada su u pitanju zajednički odbori sa zemljama regiona, jer ovakve aktivnosti su u skladu sa članom 15 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Njihova dodatna vrijednost jeste u tome što još više učvršćuju i snaže i onako dobre odnose koje Crna Gora ima sa susjednim državama.

Takođe, treba dodati da se ovim aktivnostima pospješuje stabilnost u regionu, ali i postiže bolja regionalna povezanost države aspiranta za članstvo u Uniji. Bošnjačka stranka podržava i nastavit će da pruža podršku ovakvim aktivnostima.

Kada je riječ o pregovaračkom procesu Crne Gore sa Evropskom unijom, mišljenja smo da je u izvještajnom periodu ostvaren napredak, otvaranje dva izuzetno značajna poglavlja, a to su podsjetimo se poglavlje 11 poljoprivreda i ruralni razvoj i poglavlje 19 socijalna politika i zapošljavanje. Uvažavajući sve ostale segmente pregovaračkog procesa treba istaći da su ova dva poglavlja od velikog značaja kako za institucije, tako i za građane Crne Gore. Očekujemo da će otvaranje ovih poglavlja, odnosno niz aktivnosti koje slijede iz definisanih obaveza, podstaći poljoprivredni i ruralni razvoj u opštinama na sjeveru države, ali i ojačati socijalnu i politiku zapošljavanja u Rožajama, Bijelom Polju, Plavu, Gusinju, Petnjici, Beranama i drugim sjevernim opštinama, a samim tim stvoriti prostor za aktivnije djelovanje u pravcu smanjenja razlika regionalne razvijenosti. Ovo naročito podvlačimo jer držimo da građani koji žive i rade u opštinama na sjeveru moraju u mnogo većoj mjeri osjetiti benefite integracionih uspjeha Crne Gore.

Pozdravljam i ostvarenje rezultata u oblastima koji su dio političkih kriterijuma i poglavlja 23 i 24, naročito u dijelu koji se tiče jačanja kapaciteta domaćeg pravosuđa, institucija za borbu protiv korupcije.

Bošnjačka stranka smatra da treba nastaviti sa osnaživanjem kapaciteta navedenih institucija i nastaviti sa intenzivnim reformama u domenu vladavine prava ne samo zbog ispunjavanja postavljenih mjerila Evropske komisije, već zbog potrebe za uspostavljanjem uređenog sistema koji stvara pretpostavke za ravnopravan, pravedan i siguran život u kojem će svaki pojedinac moći da stvori porodicu i obezbijedi dobre uslove za život.

Takođe, izvještaj navodi značajne aktivnosti povodom implementacije Zakona o rodnoj ravnopravnosti, što je posebno važno sa aspekta porodičnih vrijednosti i jačanja položaja žene u društvu.

Sveukupni utisak dokumenta koji je pred nama jeste da je druga polovina 2016.godine dokazala posvećenost Crne Gore procesu evropskih integracija, odnosno kontinuitet u ispunjavanju obaveza iz evropske agende. Jasna i nedvosmislena podrška koja stiže sa evropskih adresa, a koju na nekoliko mjesta dokument pominje, jeste vjetar u jedra naporima Vlade. Ovo posebno dobija na značaju ako imamo na umu da su predstavljene aktivnosti sprovedene odmah nakon referenduma u Ujedinjenom Kraljevstvu, odnosno kada je nastupila blaga kriza u odnosima između nekih država članica ...

Dozvolite da sad iznesem nekoliko utisaka koji bi nadam se mogli pomoći u najzahtjevnijem periodu kao i da budući izvještaj ovog tipa budu sadržajni i građanima bliži, što je najbitnije. Usvajanje pravne tekovine Unije nije samo proces vezan za grane vlasti. Takođe, nije isključivo ni ekspertski ni politički. Ukoliko se tako shvati, kao politička i ekspertka priča, suštinska odrednica ovog procesa se gubi i prelazi u čisto birokratsko poslovanje lišeno ličnog dodira s potrebama građana. U svemu tome, organi vlasti, institucije našeg sistema treba da budu uzori i da svojim primjerom ukažu kako treba raditi. Suštinska odrednica pregovaračkog procesa Crne Gore sa Evropskom unijom je u kvalitativnim promjenama koje treba da osjete građani. Takođe, pored permanentnog jačanja administrativnih kapaciteta, aktivnije uloge Skupštine i NVO sektora građani treba da budu i aktivni učesnici implementacije usvojenog zakonodavstva Evropske unije.

Bošnjačka stranka smatra da bi aktivnosti koje se sprovode u procesu evropske integracije Crne Gore, a koje su dio ovog dokumenta, trebalo dodatno promovisati među građanima. Ovo se naročito odnosi na građane koji žive u opštinama na sjeveru države. Mišljenja smo da bi posjete, informativne sesije i javne debate članova pregovaračkog tima sa građanima umnogome doprinijelo većem razumijevanju ovog važnog ali kompleksnog procesa.

Na kraju, pored pohvale službi Ministarstva evropskih poslova na čelu sa ministrom Pejovićem, koja izrađuje ovaj dokument, takođe ovim putem izražavamo i očekivanje da će u narednom periodu tim ministra Pejovića biti bogatiji za više službenika bošnjačke nacionalnosti, koji bi nesumnjivo dali veliki i nesebičan doprinos istorijskom procesu evropskih integracija Crne Gore isto onako kako su i učinili za vrijeme referenduskog procesa.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:44:19)

Hvala, kolega Ibrahimoviću.

Sljedeći govornik je predsjednik Liberalne partije, naš kolega poslanik Andrija Popović. Izvolite, kolega.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 16:44:31)

Hvala, potpredsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici i predstavnice Vlade,

Ja ću to kanalisati da to bude postavljeno pitanje i vjerujem da će u završnoj riječi ministar i odgovoriti. Kad se objektivno planira da Crna Gora zatvori sva poglavlja u pregovorima sa Evropskom unijom i kad je objektivno očekivati da Crna Gora može postati članica Evropske unije?

Ovo pitam zbog toga što imamo uvjeravanja iz naših liberalnih krugova, kao što je poznato da je čak sedam premijera evropskih iz redova liberala, uvjeravanja da ako ovaj tempo evropskih integracija Crna Gora nastavi da je to čak možda objektivno očekivati u drugoj polovini 2019.godine, dakle na početku mandata novog saziva Evropskog parlamenta ili prvoj polovini 2020.godine.

Liberalna partija pozdravlja snažan evropski put Crne Gore, što je poslije ulaska u NATO još jedan istorijski proces koji nas dovodi u društvo najprogresivnijih država Evrope i svijeta. Vjerujem da ćemo svi zajedno na tom evropskom putu koji donosi ogromne blagodeti svim građankama i građanima Crne Gore, svi zajedno dati još veći doprinos, a smatram da je poslije ulaska u NATO koji će se formalno-pravno desiti za par dana da je to vjetar u leđa i Crnoj Gori na putu ka Evropskoj uniji. Vjerovatno da nijesmo postali članica NATO-a, teško da bismo i mogli postati bilo kada i članica Evropske unije. Eto, ovo je sve postavljeno kao pitanje. Interesuje me vaš odgovor da li je to objektivno očekivati da Crna Gora možda već i za dvije i po odnosno tri godine uradi sve što je do nas, zatvori sva poglavlja i čekamo novi saziv Evropskog parlamenta i ulazak na početku rada novog saziva Evropskog parlamenta.

Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:48:13)

Hvala, kolega Popoviću.

Da li još neko od kolega želi učešće u raspravi? Ne.

Pravo na odgovor ili završnu riječ?

Predstavnik Vlade daje dopunsko obrazloženje, završna riječ. Izvolite.

ALEKSANDAR PEJOVIĆ (01.06.17 16:48:37)

Hvala, uvaženi potpredsjedniče.

Ja ću odgovoriti i u svom završnom obraćanju dati osvrt i na ono što je pomenuo gospodin Ibrahimović, prije svega u dijelu finansijskih aktivnosti koje Vlada ima na sjeveru. Kao što znate, mi podjednako obilazimo sve regione u Crnoj Gori u smislu onoga što je komunikacija sa građanima u dijelu procesa evro integracije. Naravno, on treba i da bude objašnjen i da na najbolji način približi sve ono što su koristi i prednosti ovog procesa upravo za građanina. Mi smo nedavno imali i cijeli jedan evropski dan u Beranama, dakle još prošle sedmice, prije toga smo imali aktivnosti u Pljevljima, naredne sedmice će biti u Bijelom Polju i treba reći da smo uvijek

gledali da Dan Evrope ne proslavljamo u Podgorici, nego da ga proslavljamo u različitim opštinama. Ove godine smo izabrali bili Ulcinj, prošle godine su bila Pljevlja, prije toga je bio Plav.

Dakle, kao što vidite, uopšte ono što jeste evropska priča i gdje naravno građani treba da osjete pravi izvor informacija, to se uvijek i radi na lokalnom nivou i treba reći da ovaj posao nije posao koji se radi u administraciji ili samo u Glavnom gradu, nego dotiče sve nas koji živimo u zemlji.

Zahvalio bih se i gospođi Čatović na onome što je rekla. Upravo ovaj izvještaj koji smo danas razmatrali dotiče rad Odbora koji je ona najvećim dijelom i vodila prošle godine kao potpredsjednica Odbora i kao neko ko je zaista u vrijeme kad smo imali previranja na političkom nivou obezbijedio da proces rada Odbora i sve ono što su bili uspjesi koje smo vidjeli kroz otvaranje poglavlja i pripremu onoga što imamo ove godine teče nesmetano, tako da možemo biti i nastaviti biti lider u regionu kao neko ko zaista vodi proces i koji svojim djelovanjem utiče na to da i druge zemlje Zapadnog Balkana vide da je moguće uraditi ovaj posao, da je moguće sprovesti reforme i zaista biti u jednom dinamičnom procesu pregovaranja i završetka procesa.

Naravno i u vezi sa onim što je pitao poslanik Popović u djelu kad će se ovaj proces završiti, prilično je nezahvalno dati bilo kakve prognoze. Ne zato što je ovo da kažemo posao koji zavisi od samo naše zemlje. Vi znate da je Vlada proklamovala i prilikom izbora i premijer u svom ekspeozu je rekao da će glavni cilj upravo mandata ove Vlade biti završetak pregovora.

Dakle, tu možemo biti sigurni da su nepodijeljeno svi članovi, Vlada i svi ostali u državnoj upravi pa i u Skupštini i kroz rad odbora, usmjereni na završetak ovog posla. Ne postoji nijedan razlog zašto ne bismo upravo u ovom mandatu uspjeli završiti sve što se nas tiče. Sad naravno kad se i prave kalkulacije i razmišlja o tome kada će se završiti proces, treba imati na umu da on zavisi od tri stvari. Jedno je prije svega koliko država brzo može završiti svoj posao i na koji kvalitetan način. Često govorimo da ovaj proces nije dobar ako ne uradimo sve što treba i ne pripremimo zemlju za članstvo, jer nije jednostavno biti članica jedne unije od 28 zemalja u kojoj živi pet stotina miliona ljudi, nego treba ga uraditi na taj način da sutra kad budemo dio Evropske unije znamo iskoristiti prednosti članstva i u političkom smislu, ali sve ono što nose fondovi i finansijska podrška.

Međutim, postoje druga dva faktora. Jedan je region. Dakle mi moramo sagledati način na koji druge zemlje regiona nastupaju u ovom procesu, način na koji se one kreću prema članstvu. Vidjeli smo to po pitanju NATO- a, da je uvijek imalo uticaja kako se ovaj proces odvijao u drugim zemljama ne samo na Zapadnom Balkanu nego i šire, vidjeli smo to na principu Ukrajine i Gruzije, ali ovdje kad govorimo o procesu evro integracije na onome što je preostalo, to je dakle šest zemalja Zapadnog Balkana i Turska, treba imati na umu da moramo posmatrati jedan širi kontekst, kako će ići druge zemlje, kako će se otvarati pregovarački proces, kojim će putem ići Turska.

Konačno, ono što je najvažnije za nas to je da ispratimo kako će sama Evropska unija evoluirati u narednim mjesecima. Vidjeli smo prije dva mjeseca u Rimu prilikom donošenja deklaracije da je uspostavljen jedan novi koncept Evrope više brzine, videćemo kako će se on razvijati posebno nakon završetka izbornih ciklusa koji bi trebalo da se završe u najvišim zemljama članicama do oktobra, dakle Njemačka i Italija, i da nakon toga zaista sagledamo kako će se razvijati ono što su novi koncepti. Vidjeli smo da je juče predstavljeno novi koncept za euro zonu, za nas je veoma bitno kao korisnike eura na koji način će se kreirati budući finansijski odnosi unutar Evropske unije. Vidjeli smo da je dogovoreno formiranje prvih jedinica za brzo djelovanje tj. budući nukleus evropske armije i sve to će nas sačekati. Mi se nalazimo pred jednim velikim previranjem i promjenama u samoj Evropskoj uniji, upravo zbog toga nije lako prognozirati kad će Evropska unija biti spremna za primanje novih članica. Ovo govorim upravo u kontekstu vašeg izlaganja u kojem ste rekli da će i izbori za Evropski parlament 2019. godine značajno odrediti način i naravno izbor nove evropske komisije 2019. godine koja treba i da završi ovaj proces sa Crnom Gorom.

Naravno, kad se sagledava sam ulazak u članstvo, kao što znate nakon tehničkog završetka pregovora potrebno je godinu i po do dvije godine da bi se on završio u smislu izrade pristupnog ugovora koji je najkompleksniji pravni akt koji postoji u odnosima između zemalja članica Evropske unije i naravno samog procesa ratifikacije koji je, kao što znamo, u slučaju Hrvatske trajao godinu i po što je minimalan vremenski okvir za završetak ovog procesa. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:54:14)

Zahvaljujem se ministru Pejoviću.

Konstatujem da je pretres završen, izjasnićemo se naknadno.

Koleginice i kolege poslanici, vjerovatno očekujete da ćemo završiti radni dan, ali poštujući obaveze ministara koji su ovdje prisutni, najavljujem da ćemo imati **objedinjenu raspravu za Predlog zakona o dopuni Zakona igrama na sreću i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama**, a ostale tačke dnevnog reda razmatraćemo sutra.

Ostaju još dva zakona i izbori imenovanja kada će biti glasanje.

Obavještavam da ćemo zbog naših poslovnčkih obaveza, postoji mogućnost ostavljanja amandmana do kraja radnog dana kada se vrši pretres, ako bude amandmana do sutra u 10 h ujutru da bi odbori mogli da zasijedaju i razmatraju i da bi otprilike, ako Kolegijum tako zaključi, oko 12 h možda mogli i da glasamo.

Poslije ovako dugog uvodnog dijela još jednom vas podsjećam, objedinjeni je pretres i ovlašćeni predstavnici Vlade na dva zakona su Darko Radulović, ministar finansija, Bojana Bošković, generalna direktorica Direktorata za finansijski sistem i unapređenje poslovnog ambijenta i Suzana Pribilović, ministarka javne uprave i Danijela Nedeljković-Vukčević, vršilac dužnosti generalne direktorice Direktorata za državnu upravu.

Izvjestioci Zakonodavnog odbora su Jovanka Laličić i Miodrag Vuković, Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Predrag Sekulić, Odbora za ljudska prava i slobode Mirsad Murić.

Otvaram pretres,

Predstavnik Vlade, želi dopunsko obrazloženje?

Izvolite, ministre Radunoviću.

DARKO RADUNOVIĆ (01.06.17 16:56:24)

Poštovani predsjedavajući, poštovani poslanici,

Kratko ću reći o ovim izmjenama Zakona o igrama na sreću.

Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama je predloženo uvođenjem kombinovanog modela koji bi podrazumijevao centralizaciju planiranja i decentralizaciju raspodjele sredstava za projekte i programe NVO. Shodno tome bili je potrebno uskladiti Zakon o igrama na sreću sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama, kako bi na detaljan i precizan način definisali pitanja finansiranja planova i programa nevladinih organizacija.

Predlogom zakona je predloženo da važeća Uredba o kriterijumima za utvrđivanje korisnika i načina raspodjele dijela prihoda od igara na sreću i Komisija za raspodjelu dijela prihoda od igara na sreću imenovana na osnovu uredbe prestaje da važi od 31. decembra 2017. godine iz razloga što će ovo pitanje biti uređeno Zakonom o nevladinim organizacijama.

Takođe, ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije kao ni ratifikovane međunarodne konvencije sa kojima je potrebno uskladiti Predlog zakona o dopuni Zakona o igrama na sreću. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 16:58:00)

Zahvaljujem ministru Radunoviću.

Pravo na dopunsku riječ ima Suzana Pribilović, ministarka javne uprave. Izvolite.

SUZANA PRIBILOVIĆ (01.06.17 16:58:12)

Hvala vam.

Uvaženi potpredsjedniče, poštovane poslanice i poslanici,

Razvijeno civilno društvo i nevladin sektor karakteristika je modernog demokratskog društva koje se između ostalog temelji i na participativnoj demokratiji. Koncept participativne demokratije podrazumijeva da se građani direktno ili kroz nevladine organizacije kontinuirano uključuju u društvene političke procese, zastupajući različite legitimne interese i vrijednosti. Stoga je stvaranje podsticajnog pravnog, institucionalnog okvira djelovanja nevladinih organizacija jedna od pretpostavki jačanja demokratskih procesa i izgradnje prosperitetnog i demokratskog društva.

Postupak pripreme ovog zakona trajao je skoro dvije godine i sproveden je uz poštovanje svih obaveza koje se odnose na uključivanje zainteresovane javnosti, kako kroz mehanizam konsultacija tako i kroz javne rasprave. Generalni zaključak čitavog procesa od strane zainteresovane javnosti bio je da je tekst propisa koji je predložen predstavlja dobar kompromis u odnosu na ono što su bili dominantni stavovi državnih organa, zainteresovane javnosti i Evropske komisije.

Osnovni cilj donošenja ovog zakona jeste uspostavljanje kvalitetnog normativnog okvira i održivog sistema finansiranja projekata nevladinih organizacija iz državnog budžeta. Važeća odredbe Zakona o nevladinim organizacijama predviđaju model centralizovanog finansiranja projekata i programa nevladinih organizacija, ali i kompleksnu proceduru s puno nejasnoća. Osnovni nedostatak centralizovanog modela sadržan je u tome da se zbog raspodjele sredstava od strane centralne međusektorske komisije dovode u pitanju veze između realizacije strateških ciljeva javnih politika iz djelokruga Ministarstava i održanih programa i projekata. Shodno tome dio Zakona o nevladinim organizacijama koji se odnosi na sistem finansiranja projekata i programa nevladinih organizacija nije bio implementiran u praksi. Kako u praksi nije zaživio model finansiranja predviđen Zakonom o nevladinim organizacijama, finansiranje projekata nevladinih organizacija iz državnog budžeta do sad se sprovodilo na osnovu Zakona o igrama na sreću od strane centralizovane komisije.

Zakon o igrama na sreću prepoznaje samo šest oblasti za finansiranje projekata nevladinih organizacija što je bio veliki problem, imajući u vidu potrebu da se u drugim oblastima podržavaju projekti i programi nevladinih organizacija za što im nije bila data zakonska mogućnost.

Model finansiranja koji se sada predlaže na liniji je strateških opredeljenja Vlade koja su iskazana prilikom donošenja strategije razvoja nevladinih organizacija 2014 - 2016. godina, i analize institucionalnog okvira za vršenje poslova od značajna za razvoj nevladinih organizacija. U tom smislu predloženo je uvođenje kombinovanog modela koji bi podrazumijevao centralizaciju planiranja i decentralizaciju raspodjele sredstava za projekte i programe nevladinih organizacija. U takvom modelu finansiranja Vlada bi imala ključnu ulogu u fazi planiranja prioriternih oblasti za finansiranje kao i u praćenju rezultata finansiranih projekata na osnovu izvještaja ministarstava. Glavna prednost ovog modela odnosi se na činjenicu da bi Ministarstvo u potpunosti preuzelo odgovornost za pripremu realizacije i konkursa za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u njihovoj nadležnosti, čime bi konkursi postali instrument sprovođenja javnih politika. U tom kontekstu opravdano je očekivanje da će ministarstva odgovorna za pojedine javne politike, a kao najbolji poznavaoци stanja u istoj, moći da odrede u kojim segmentima su nevladine organizacije nezaobilazni partner u realizaciji strateških ciljeva javnih politika.

Takođe, ministarstva treba da preuzmu fiskalnu odgovornost za realizaciju finansiranih projekata i programa u okviru svog djelokruga rada. Na predlog Ministarstva finansija u skladu sa integritetom fiskalne politike koju vodi Vlada Crne Gore, utvrđen je minimalni iznos sredstava koji država obezbjeđuje za projekte i programe u oblasti od javnog interesa, koje realizuju nevladine organizacije, pri čemu može biti i veći ukoliko se za to ukaže potreba na osnovu sprovedenih pojedinačnih analiza organa državne uprave.

Takođe, predviđeno je da se Zakonom o budžetu Crne Gore obezbjeđuju sredstva za kofinansiranje i međufinansiranje projekata i programa nevladinih organizacija podržanih iz fondova Evropske unije. Pored izmjena Zakona u dijelu koji se ... projekata nevladinih organizacija iz državnog budžeta, Predlogom zakona se daje mogućnost dodjele državne imovine na korišćenje nevladinoj organizaciji u skladu sa Zakonom o državnoj imovini, a

predviđene su i izmjene važećih rješenja u vezi sa registracijom nevladinih organizacija čija primjena u praksi je pokazala nedostatke, i to: isključena je primjena Zakona o nevladinim organizacijama na vjerske organizacije, produžen je rok za postupanje po prijavi za upis nevladine organizacije u registar, razrješava se pitanje nadležnosti kada je u pitanju rješavanje u sporovima oko izbora i razrješavanja organa u nevladinim organizacijama, proširena su ovlaštenja Ministarstva javne uprave u postupku registracije kroz uvođenje legitimnog ograničenja upisa u registar u situacijama kada su statutom organizacije utvrđeni ciljevi koji su u suprotnosti sa Ustavom ili zakonom. Predlogom zakona, dakle, nude se dugoročna rješenja koja bi trebalo još više da doprinesu ostvarivanju saradnje organa državne uprave i civilnog društva. U osnovi ona su usklađena sa dobrim uporednim praksama i praksama Evropske komisije kada je u pitanju finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija. Usvajanjem ovog zakona stvorice se normativne pretpostavke za rješavanje ključnog problema koji opterećuje odnos Vlade i nevladinih organizacija, a to je nepostojanje efikasnog sistema budžetske podrške projektima nevladinih organizacija u oblastima od javnog interesa. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 17:04:47)

Zahvaljujem, ministarko Pribilović.

Za ovu tačku imamo najavljene sljedeće govornike: kolega Popović i kolegica Šćepanović.

Izvolite. Kolega Andrija Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 17:05:05)

Zahvaljujem.

Poštovana Skupštino, uvažene građanke i građani Crne Gore, crnogorske dijaspore, poštovani predstavnici i prestavnice Vlade.

Ja ću na samom početku, iako je ovo objedinjena rasprava o dvije tačke, veoma važne, Zakon o igrama na sreću i Zakon o nevladinim organizacijama, postaviti jedno pitanje da bih znao kako ću se uopšte opredijeliti kod glasanja. Ovdje ima novih momenata i sada ono što mene najviše interesuje jeste koliko će biti pravedna raspodjela ako sada ministarstva odlučuju o projektima koji će ubuduće biti finansirani. Dakle, nijesam shvatio, to su najnoviji momenti od juče, usaglašavanje sa civilnim sektorom, civilni sektor koji je za Crnu Goru veoma, veoma bitan i važan, dokle se stiglo.

Ovdje se pominje čak procenat od 0,5% tekućeg budžeta. Ono što je veoma važno to je da onih 0,1% ide za organizacije iz sektora osoba sa invaliditetom. Uglavnom, donošenjem Zakona o igrama na sreću ranije su se stvorile normativne pretpostavke za rad uprave za igre na sreću. Implementacija zakona kao i neočekivano povećanje broja priređivača igara na sreću i objekata u kojima se priređuju igre na sreću ukazalo je na potrebu osnivanja organa uprave nadležnog za igre na sreću, a sve sa ciljem efikasnog i racionalnog obavljanja poslova, te podizanja standarda u ovoj oblasti kako bi se obezbijedila stalna i potpuna kontrola priređivača igara na sreću. Zakon na nalaže da je jedan od ključnih kriterijuma za dodjelu koncesija broj prethodno izdatih koncesija, sad samo Lutrija Crne Gore ima koncesiju za priređivanje lutrijskih igara i to za period do deset godina. Pored toga, crnogorski zakon ne propisuje obavezu uplate jednokratne naknade za dodjeljivanje koncesije, već se to eventualno definiše posebnim ugovorima koji sada nijesu dostupni u javnosti. Prema Zakonu o igrama na sreću organizatori imaju obavezu da značajni dio novca proslijede državi, država je odredila da se 60% od svih koncesionih naknada raspodjeljuje nevladinim organizacijama iz oblasti socijalne zaštite, humanitarnih djelatnosti, zadovoljenja potreba osoba sa invaliditetom, vaspitanja dece i omladine, borbe protiv narkomanije. Država Crna Gora malo sredstava prihoduje od igara na sreću, očekujem da ćemo uskoro doći na regionalni i evropski novo na tom planu.

Što se tiče Zakona o nevladinim organizacijama, on se primjenjuje od januara 2012. godine. Uglavnom je usaglašen sa međunarodnim standardima iz oblasti slobode udruživanja i

sadrži niz rješenja koja predstavljaju napredak u odnosu na prethodno važeća. Primjena ovih novih rješenja iz zakona, kao na primjer odredbe da ostvarivanje slobode udruživanja ne uslovljava se bilo kakvim zahtjevom u pogledu nacionalnosti, državljanstva ili prebivališta, nesmetano se odvija u praksi.

Ono što je bitno reći to je da donošenje ovog zakona predstavlja unapređenje u odnosu na prethodno zakonsko rješenje te je i pokazatelj volje Vlade da se sistemski zakon za nevladin sektor usaglasi sa najboljim evropskim rješenjima.

Međutim, primjena gotovo svakog segmenta ovog zakona, osim finansiranja projekata NVO, još jednom potvrđuje da ne postoji suštinsko razumijevanje i investiranje u nevladin sektor. Odgovornost ovakvog stanja je na Vladi, koja ne uspijeva da obezbijedi primjenu propisa i utiče na ministarstvo u njenom sastavu da obezbijedi preduslove da bi do te primjene došlo.

Ono što imamo kao posljedicu ovakvog odnosa Ministarstva finansija i Vlade uopšte je sledeće: primjena važećih rešenja koja nijesu sveobuhvatna i dovoljno kvalitetna, kontinuirano smanjenje sredstava za projekte NVO i na kraju opravdano nezadovoljstvo u nevladinom sektoru. Govorim o tome da u posljednje tri godine sredstva za projekte NVO su smanjena za 50%. To je bio najmanji iznos u poređenju sa državama regiona.

Pored izmjena zakonskih rješenja neophodno je istovremeno raditi na povećanju ovih sredstava što vjerujem da će sada biti slučaj sa svim ovim novim zakonskim rešenjima. Dakle, ovo su sad novi momenti, vjerujte nijesu ni meni jasni, znamo da ste prihvatili neke amandmane koji ovo regulišu i volio bih da u završnom izlaganju tačno kažete koliko će od tih sredstava iz tekućeg budžeta biti opredijeljeno nevladinom sektoru. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVALJUĆI IGENCI NIMANBEGU (01.06.17 17:11:47)

Zahvaljujem, kolega Popoviću.

Ja dijelim sa vama znatiželju i stav da nevladin sektor je dosta doprinio razvoju našeg društva u svojoj oblasti. Treba imati dovoljni senzibilitet da sva zakonska rješenja budu primjenljiva i da budu opravdana.

Da li ministrica ili ministar žele odgovoriti na direktna pitanja?

Imaćete dva završna. Dobro.

Dajem riječ poslanici Marti Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (01.06.17 17:12:26)

Uvaženi predsjedniče, poštovani predlagači, uvažene kolege, poštovani građani,

Kao što su predstavnici predlagača već rekli izmjene ovih zakona morale su se raspravljati zajedno iz razloga što se zakoni dotiču jedan drugog. Jednim zakonom se ukidaju određena sredstva, drugim zakonom se, dakle, centralizuje da samo Zakonom o nevladinim organizacijama bude predviđena raspodjela sredstava.

Osim toga, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama daje odgovor na sve one probleme, s obzirom da nije mijenjan od 2011. godine, daje odgovor na sve one probleme koji su bili u praksi i smatram da u ovom zakonu zaista ima dobrih rješenja. Ono što nijesmo smatrali da je dobro to je iznos sredstava koji je opredijeljen za nevladine organizacije Predlogom zakona koji je došao u Skupštinu. Iz tog razloga smo i amandmanski djelovali, dakle nijesmo smatrali da je 0, 2% sredstava dovoljno za finansiranje nevladinog sektora, tako da smo i podnijeli amandman kojim smo predvidjeli da država obezbjeđuje sredstva za finansiranje projekata u programima iz oblasti od javnog interesa u iznosu od najmanje 0,3% tekućeg budžeta. Ono što je ključno u ovom amandmanu jeste da je 0,1% garantovano za sredstva za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite lica sa invaliditetom, takođe i 0,1% za kofinansiranje i finansiranje međunarodnih projekata što je bilo neophodno da bi i nevladin sektor mogao dobiti određene projekte koji su se finansirali iz međunarodnih projekata.

Ono što i mene interesuje, imajući u vidu da smo u raspravi na odborima nijesmo raspravljali o ovom zakonu, ali su dolazili predstavnici nevladinog sektora, tada je bio Predlog

zakona o dopuni Zakona o igrama na sreću, imali su određene dileme koje još uvijek postoje. Mene interesuje ko garantuje da će baš ministarstva prepoznati potrebe na primjer u ovom dijelu sredstava koja su neophodna za finansiranje nevladinih organizacija u oblasti zaštite lica sa invaliditetom. Dakle, da li postoji neka garancija da će baš ministarstvo prepoznati koje su to potrebe tih lica? Ono što je po meni ključno, a što nedostaje u ovom zakonu, jeste da izmjene i dopune nijesu tretirale ono što nas je, mogu reći, najviše tištalo tokom ovih godina, a to je na koji način se troše ta dodijeljena sredstva, odnosno ko kontroliše dodjelu tih sredstava. Naravno, zakonom je važećim predviđena inspekcija u okviru svojih nadležnosti. Međutim, kada malo pogledamo praksu u okruženju vidimo da je zakonom u okruženju isključivo predviđena i kontrola i koje inspekcije vrše kontrolu, kako vrše kontrolu tih sredstava i prekršajne odredbe, jer je izuzetno važno da novac koji država dodjeljuje za programe za koje nevladine organizacije podnesu aplikacije da završi onako kako je to predviđeno programom. Dakle, problem je bio u praksi kontrola tih sredstava i mislim da ovim izmjenama nije obuhvaćeno ono, dakle nije problem dodjela sredstava nego JE problem kako se ta sredstva troše. Ovog govorim kao član Administrativnog odbora, gdje sam imala priliku da prelistam kompletnu dokumentaciju preko 700 nevladinih organizacija i prosto je zabrinjavajuće, jer su upravo iz te dokumentacije vidi kako gro nevladinih organizacija funkcioniše, kakvi su im izvještaji o radu, kakvi su im finansijski izvještaji i upravo iz tih finansijskih izvještaja se i vidi da tu nešto ne funkcioniše kako treba. To je ono gdje su trebale biti ključne izmjene ovog zakona, jer svi imamo jednu vrstu odgovornosti i mene onda interesuje da i nevladine organizacije moraju imati određenu vrstu odgovornosti prema nekome, pa i u tom pogledu trošenja novca. Mislim da je taj dio, onaj ključni koji je bio problem u praksi, ispušten i očekujem da mi odgovorite na ovo pitanje u vezi načina na koji će ova sredstva biti opredijeljena, odnosno ko će garantovati da ćete upravo vi prepoznati kao predstavnici Vlade prioritete u ovim projektima. Hvala vam.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 17:17:55)

Poslanice Šćepanović, izrazili ste potpuno razumljive sumnje ili nedoumice s kojim se ja apsolutno slažem.

Da li želite odgovoriti sada? Pitam predstavnika predlagača, naravno, kao dio završne riječi. U redu.

Da li se još neko od poslanika javlja prije nego što dam završnu riječ? Ne.

Izvolite, prelazimo na završnu riječ.

Predstavnik predlagača, po vašem redosljedu kako želite. Izvolite.

DARKO RADUNOVIĆ (01.06.17 17:18:37)

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Ja ću u najkraćem odgovoriti. Odgovoriću na ovaj finansijski dio, a samu razradu će kolegica objasniti.

Dakle ... saglasni i smatram da predlog koji je sad sa ovim amandmanom da minimum 0,3% bude za funkcionisanje nevladinog sektora, da za kofinansiranje bude 0,1% i za ovu oblast zaštićenih lica sa invaliditetom ide 0,1%. Znači, u ukupnom iznosu to je 0,5%, mislim da samo Hrvatska ima više, u okruženju. Ne znam gdje ste, poslaniče Popoviću, naišli, jer ste iščitali da je suštinsko nerazumijevanje i da je minimum i potpuno nezadovoljstvo. U razgovorima koje smo mi imali sa nevladinim sektorom, ja nisam uočio to potpuno nezadovoljstvo. Naprotiv, mislim da ovo jeste jedna mjera za koju nevladin sektor ima razumijevanja, tako da mi se čini mi da je malo oštro i malo paušalno saopšteno. Međutim i vi ste vjerovatno sa nekim razgovarali i stekli takav utisak. Šta ovo znači? Ovo znači da mi u ovom trenutku u ovom segmentu i ovom zakonu dajemo podršku u trenutku pravljenja fiskalne strategije, novih mjera, novih ušteda, mi povećavamo iznos sredstava koja se daju nevladinom sektoru.

Ja mislim da mi sa tim jasno stavljamo do znanja da podržavamo i shvatamo i razumijemo značaj nevladinog sektora u Crnoj Gori. Egzaktni iznosi kroz koje smo prošli zajedno u

razgovorima sa nevladinim sektorom, ovo je sada povećanje u odnosu na sredstva koja su oni do sada imali na raspolaganju. Isto tako smatram da je u poslu mnogo jednostavnije imati čistu situaciju. Sad nemamo neizvjesnost koliko će se sredstava podijeliti, jer su zavisili od iznosa koje ćemo mi dobiti kao koncesionu naknadu od igara na sreću. Ovo je sada centralizovano, mi tačno znamo sad koji su to projekti koje Vlada želi da podržava i realizuje zajedno sa nevladinim sektorom, znamo tačno koji je to iznos i mi više ne možemo biti ni u kakvoj neizvjesnosti ni kao budžetski korisnici, niti nevladin sektor koji konkuriše za korišćenje sredstava, tako da smatram da ovo jeste jedan veliki pomak. Sa druge strane, smatram da ako smo formirali ministarstvo u kojem će postojati komisija koja će u direktnoj komunikaciji sa njima saradivati, da ćemo imati i ovaj segment monitoringa, koji moramo priznati da u ovom trenutku nijesmo imali, po mom mišljenju i po mom doživljaju stvari, u mjeri u kojoj je trebalo da bude, i negdje čini mi se da radimo dobar posao, a koji se ne prepoznaje dovoljno. Ne prepoznaje se u mjeri u kojoj bi trebalo da se prepozna jer imamo i situaciju koja mislim da nije potpuno korektna, jedno vam kaže predstavnik nevladine organizacije kad razgovara sa vama u četiri oka, pa kaže ovo je stvarno dobro i dovoljno, a onda kad su zajedno i kad počnemo da razgovaramo kažu - stvarno bi trebalo da bude više, pa evo Hrvatska ima više. Ovo je mjera i mislim da smo stvarno dali korektan predlog. Toliko i hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 17:22:47)

Ja kao predsjedavajući dozvoljavam. Zato sam vas pitao da li je završna riječ ili komentar. Ministre Radunoviću, molim vas, ja dajem ovdje riječ. Idemo u krug odgovora na komentar koji je ministar Radunović imao na izlaganja kolega i kolegica. Izvolite, kolega Popović.

ANDRIJA POPOVIĆ (01.06.17 17:23:20)

Potpredsjedniče, proceduralno.

Ja ne bih smio sad i ne bi trebalo da govorim, ali ne bi ni vi trebalo da pominjete u završnom izlaganju, tako da je obostrana greška.

Civilni sektor veoma je bitan za Crnu Goru, mnogo toga je uradio na tom našem evropskom putu. Ja sam govorio o posljednje tri godine.

Dakle, u posljednje tri godine sredstva su otprilike smanjena za nekih 50% i Crna Gora je tu bila među najgorima u regionu. Sad su ovo potpuno novi elementi koje ne mogu ni ja da pratim, dakle ovaj vaš dogovor sa kojim su mislim i zadovoljni u civilnom sektoru datira od juče, sad imamo nove amandmane. Dakle, ovo je sigurno korak naprijed i sve ono što sam ja uglavnom govorio to se tiče tog perioda u poslednje tri godine, đe su ljudi iz nevladinih organizacija s pravom trebali da budu nezadovoljni. Vjerujem da će se ovo sada postaviti na pravi način, ali jedino ono što mene zanima i što mi nije jasno je to kako će se napraviti pravedna raspodjela ako ministarstva odlučuju o tim projektima. Znajući Crnu Goru, znamo kakvi smo, strah me je da oni koji nijesu bliski gledištima Vlade da će biti zakinuti. Zahvaljujem.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 17:25:13)

Kolega Popoviću, zahvaljujem.

Sada dajem riječ kolegici Marti Šćepanović. Komentar.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (01.06.17 17:25:23)

Hvala.

U svom odgovoru ministar je rekao da je tačno da je problem bio izvještavanje i da će ovaj

monitoring rada sada da bude mnogo jači, drago mi je da će to biti tako iz razloga što postoje nevladine organizacije koje se vode kao najača u Crnoj Gori, a kojima nikako ne možete doći do finansijskih izvještaja, niti ih ima okačenih na sajtovima, niti ih možete naći bilo gdje, niti ako ih pretlože nekog ovdje u Skupštini kao nevladine organizacija niti dosta idu pod rizik da neće dostaviti finansijski izvještaj i da će im se odbaciti predlog kao neuredan, samo da ne dostave finansijski izvještaj, a ovamo govore o transparentnosti rada državnih organa.

Dakle, kada govorimo o transparentnosti i odgovornosti onda moramo svi biti transparentni i moramo biti svi odgovorni. Naravno veća odgovornost na strani državnih organa, ali to ne znači da ne treba da postoji odgovornost nevladinog sektora i to mi je drago, a slažem se sa kolegom Popovićem, da je civilni sektor dosta uradio u Crnoj Gori, i puno toga i unapređenju i određenih procedura i svega, a jedan dio civilnog sektora dok se drugi dio civilnih sektora ponaša kao poluga borbe protiv vlasti što nije dobro. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 17:26:53)

Zahvaljujem, kolegice Šćepanović.
Sada dajem riječ ministrici Pribilović, završna riječ.

SUZANA PRIBILOVIĆ (01.06.17 17:27:05)

Hvala vam puno.

Ono čime bih počela jeste kako ćemo to znati da li će ministarstva tačno odrediti koje su to prioritetne oblasti koje treba finansirati, u stvari koji su to projekti u narednoj godini. Značajno je da je sad totalno drugačije predviđena procedura u smislu određivanja što su to prioriteti koje treba finansirati kad su u pitanju javne politike, to je isključivo Vlada. Znači, svako ministarstvo će u ovoj godini dati svoje predloge što treba finansirati od projekata kad se tiče o javne politike koju on sprovodi, te predloge će sve obuhvatati ministarstva javne uprave i dostavljati predlog Vladi.

Znači, Vlada će biti ta koja će utvrđivati što su to prioriteti i projekti koje treba finansirati u narednoj godini. Nakon toga, u godini u kojoj se raspoređuju sredstva ministarstva na osnovu toga utvrđenog plana i projekta finansiranja će se raspisivati javni konkursi. U okviru svakog ministarstva će biti formirana komisija, čiji član obavezno mora biti predstavnik nevladine organizacije, i nakon sprovedene procedure u kojoj će projekte ocjenjivati nezavisni procjenjivači koji će se isto prijavljivati na osnovu javnog oglasa, svako ministarstvo će biti dužno da zaključi ugovor sa nevladinom organizacijom čiji je projekat izabran za finansiranje, i po osnovu tog ugovora ministarstvo će biti dužno da vrši nadzor nad realizacijom tog projekta finansiranjem. Na kraju godine sva ministarstva će biti dužna da pripreme izvještaj, koji će početkom sljedeće godine dostaviti Vladi, o realizaciji svih projekata koji su finansirani na ovaj način iz budžeta.

Ono što bih dodala jeste i sama činjenica da sam danas ispred Ministarstva javne uprave a u ime Vlade Crne Gore prihvatila predloženi amandan što je dokaz više o spremnosti Vlade i razumijevanju koji to značaj civilni sektor ima u daljem procesu i koliko nam je bitan za sprovođenje i realizaciju javnih politika koje su u našim nadležnostima. Evo, za razliku od ministra finansija rekla bih da predlogom utvrđenog zakona koji je Vlada utvrdila taj iznos je kad preračunamo procenite u odnosu na budžet iznosio negdje oko 2,4 miliona eura. Međutim, prihvatanjem današnjeg amandmana taj iznos će biti na godišnjem nivou najmanje oko četiri miliona eura. Znači, sve ovo što smo uradili u cilju donošenja jednog ovako kvalitetnog zakona gdje će Vlada birati projekte koji su stvarno od značaja za realizaciju javnih politika koje su prioritetne u toj godini opredjeljujući posebno u ovoj ovakvoj finansijskoj situaciji ovoliki iznos sredstava, pokazuje jednu našu spremnost i dokazuje da cijenimo rad nevladinog sektora i da smatramo da su oni naši partneri u realizaciji svega što nam predstoji. Hvala vam puno.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (01.06.17 17:30:25)

Ja kao predsjedavajući zbilja ne mogu komentarisati previše, ali četiri miliona za nevladine organizacije, a istovremeno za manjinske narode taj iznos ne prelazi 1,1 milion. To je i poruka za ministra finansija i za nas u koaliciji da vidimo kakvi su ti odnosi i ko doprinosi razvoju društva. Želim zajedno sa kolegicom Šćepanović pridržiti se onom razmišljanju da ne možemo gledati sve nevladine organizacije kroz isti okvir. Prvenstveno moramo kao poslanici biti odgovorni da one male nevladine organizacije koje suštinski možda i nemaju previše kapaciteta, da imaju jasan i otvoren pristup ovim fondovima koji će se dijeliti na centralizirajući način kroz ministarstva, a neće postojati jedan, kao što je bilo do sad, fond igara na sreću.

Ja bih ovim završio raspravu za danas podsjećajući sve poslanike da imaju rok do sutra u 10 ujutru, sasvim rano, da daju amandmane i nastavak sjednice možete očekivati u 11h. Imamo još tri tačke, imamo dva predloga zakona koji su podnijeli kolege poslanici i izbor i imenovanja. Hvala.

PREDSJEDAVALJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.17 11:12:14)

Dobar dan svima.

Nastavljamo Devetu sjednicu Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini. Danas po dnevnom redu nastavljamo sa pretresom tačaka. Na redu je 22. tačka dnevnog reda Predlog Zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama. Imaćemo i Predlog Zakona o izmjeni Zakona o upravnom postupku. Podsjećam da su Predlog Zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama podnijeli poslanici: Nikola Rakočević, Jovanka Laličić, Vujica Lazović, Genci Nimanbegu ... /prekid/

NIKOLA RAKOČEVIĆ (02.06.17 11:13:02)

Zahvaljujem.

Poštovani potpredsjedniče, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani, prije nego što obrazložim **Predlog Zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama**, dopustite mi da vrlo kratko podsjetim na pozitivno pravna rješenja ovog zakona.

Naime, važećim zakonskim rješenjem propisana je taksa u iznosu od 25 eura za izdavanje pasoša i ta taksa važi za sva lica. Poslanici vladajuće koalicije su na inicijativu Udruženja Roditelji kojima smo veoma zahvalni na konstruktivnom predlogu, inicirali da upravo ovu taksu za lica do 21 godine starosti potpuno ukinemo. Razlog zbog kojeg je granica postavljena na 21 godinu je upravo zato što se u praksi djeca od 19 i 20 godine najčešće pojavljuju kao aplikanti za pasoš usljed maturskih ekskurzija i sličnih aktivnosti.

Podsjetiću, takođe, da su poslanici Demokratske partije socijalista na isti ovaj zakon prošle godine amandmansi djelovali i Vlada je prihvatila te amandmane. Na taj način smo omogućili da se oslobode svih administrativnih taksi, građani tri kategorije - nezaposlena lica, lica koja primaju socijalnu naknadu i lica s posebnim potrebama.

Napominjem /prekid/ građane da njihova prava koja derogiraju iz zakonskih rješenja u praksi i koriste. Apelovao bih na državne službenike i namještenike da obavijeste građane prilikom vršenja usluge o njihovim pravima ili, još bolje, da istaknu na vidnom mjestu koje kategorije lica, kojim povodom su oslobođene kojih administrativnih taksi. Ovaj apel ne važi samo za zakone koje smo donijeli prošle godine već i na ovaj predlog izmjena i dopuna Zakona koji ćemo, nadam se, donijeti danas.

Na kraju, zaključujem da se izmjenama ovog zakona ne šalje samo poruka jasnog benefita za budžet crnogorskih porodica. Šalje se poruka otvorenosti vladajuće većine za sve konstruktivne sugestije koje stižu iz nevladinog sektora, civilnog sektora i ukupno građana Crne Gore. Ova otvorenost ima za cilj da unaprijedi životni ambijent u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.17 11:15:48)

Hvala, poslaniče Rakočeviću.

Da li izvjestioci Odbora žele riječ? Da li neko od poslanika želi riječ povodom rasprave na ovu tačku dnevnog reda? Onda mogu konstatovati da je pretres i o ovoj tački završen i o njoj ćemo se izjasniti naknadno.

Prelazimo na 23. tačku dnevnog reda, a to je Predlog zakona o izmjeni Zakona o upravnom postupku. Predlog zakona podnijele su poslanice Jovanka Laličić i Marta Šćepanović. Izvjestioci odbora su Miloš Nikolić i Marija Maja Čatović, Zakonodavnog odbora i Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu.

Dajem riječ za dopunsko obrazloženje kolegini Jovanki Laličić. Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (02.06.17 11:16:52)

Poštovani predsjedavajući, uvažene kolege i kolegice,

Pred nama je danas **Zakon o izmjenama Zakona o upravnom postupku**. Zakon o upravnom postupku treba da se primjenjuje od 1. jula 2017. godine. Članom 161 je bilo propisano da će postupci koji do dana početka primjene ovog zakona nijesu pravosnažno okončani okončaće se po odredbama ovog zakona. Cijenili smo da tokom ovog perioda od stupanja na snagu do početka primjene pokazalo se da je neophodna izmjena ovog člana jer je veliki broj postupaka još uvijek započet po odredbama važećeg Zakona o opštem upravnom postupku, a da bi primjena novog zakona na tako započete postupke zbog velikog broja novih instituta, novih rokova bila otežana u praksi i predstavljala probleme organima i državnim i lokalnim.

Ono što nas je posebno ponukalo, to je i činjenica da ima veliki broj posebnih zakona koje treba usaglasiti s Zakonom o upravnom postupku i taj proces još uvijek nije završen, a bili smo svjedoci i na nekoliko prethodnih sjednica Skupštine smo imali takve zakone koji su značili usaglašavanje s Zakonom o upravnom postupku, ali nažalost postupak još nije završen.

Smatramo da bi ovakva izmjena zakona olakšala primjenu i da ne bi dovodila do problema u praksi. Stoga, predlažemo poslanicima da usvoje Zakon o izmjenama Zakona o upravnom postupku. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENCI NIMANBEGU (02.06.17 11:18:41)

Zahvaljujem, poslanice Laličić.

Pitam da li izvjestioci odbora žele riječ? Ako se još niko ne javlja za riječ, nadam se da ste saglasni da konstatujem da je pretres završen i o ovome ćemo se izjasniti naknadno.

Poštovane kolegice i kolege, ovim smo završili raspravu i ostala je samo 24. tačka Izbor i imenovanja. Pošto je najavljeno da će Odbor za ljudska i manjinska prava imati sjednicu povodom jučerašnje rasprave o Zakonu o nevladinim organizacijama, zasad vam dajem pauzu. Nadam se da će pauza biti kraća, molim vas da budete pripravnici da, u vremenu kada budemo raspolagali s materijalima Odbora, krenemo u postupak nastavka sjednice. Hvala.

pauza

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (02.06.17 12:10:23)

Nastavljamo s radom i prelazimo na izjašnjavanje o predlozima akata o kojima smo obavili pretres.

Prelazimo na izjašnjavanje po prvoj tački dnevnog reda Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 prisutna poslanika i poslanice, svi su glasali za, nije bilo protiv i uzdržanih. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o potvrđivanju Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima.

Druga tačka Predlog zakona o izmjeni Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, nije bilo protiv ni uzdržanih glasova. Konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona nije bilo amandmana, pa ćemo se izjasniti o Predlogu zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjeni Zakona o reviziji sredstava iz fondova Evropske unije.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu. Na Predlog zakona nije bilo amandmana, pa ćemo se izjasniti o Predlogu zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređanja u ugostiteljskim objektima. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za. Konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona su podnijeta četiri amandmana i to: Zakonodavni odbor dva amandmana koji su sastavni dio Predloga zakona, poslanice Jovanka Laličić i Marta Šćepanović jedan amandman koji je sastavni dio Predloga zakona, poslanik Genci Nimanbegu jedan amandman o kojem treba glasati.

Prelazimo na obrazloženje amandmana o kojem treba glasati.

Ima riječ poslanik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (02.06.17 12:14:40)

Zahvaljujem, predsjedniče Brajoviću.

Poštovane kolegice i kolege poslanici, podnio sam amandman, vjerovatno se sjećate, na osnovu rasprave koju smo imali u ovom domu što se tiče Zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda. On predviđa da se briše tačka 2 u članu 12 stav 1.

Obrazloženje. Samo da vam saopštim u članu 12 predviđa se novčana kazna u iznosu od 2.000 do 20.000 eura za pravno lice koje načini sljedeći prekršaj, a prekršaj bi bio - ne obavijesti poreski organ do 15. januara tekuće godine da se objekat ne koristi za upotrebu duvanskih

proizvoda. To je u vezi s članom 6 stav 1 zakona, a on glasi - da je vlasnik, odnosno korisnik ugostiteljskog objekta koji ne koristi za upotrebu duvanskih proizvoda dužan da o tome obavijesti poreski organ do 15. januara. U slučaju da vlasnik, odnosno korisnik objekta ne obavijesti poreski organ u skladu, smatraće se obveznikom takse za upotrebu duvanskih proizvoda.

Smatram da je dovoljno to, ako preduzetnik propusti da obavijesti poreski organ, da će on plaćati taksu na duvanske proizvode, a još da ga kaznimo zbog toga što ne dozvoljava korišćene duvanskih proizvoda u svom objektu mislim da nema potrebe. Samo da vam saopštim da je Odbor za ekonomiju razmatrao juče ovaj amandman i da je jednoglasno usvojen od članova Odbora kojima se zahvaljujem. Hvala.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (02.06.17 12:16:20)

Hvala, kolega Nimanbegu.

Prelazimo na glasanje. Stavljam na glasanje amandman poslanika Gencija Nimanbegua. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za. Konstatujem da je amandman prihvaćen. Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, nije bilo protiv i uzdržanih. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o taksama na upotrebu duvanskih proizvoda i elektroakustičnih i akustičnih uređaja u ugostiteljskim objektima.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala vam. Bilo je 42 glasa za, nije bilo protiv i uzdržanih. Konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona nije bilo amandmana, pa ćemo se izjasniti o Predlogu zakona u cjelini. Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 42 poslanika, svi glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjeni Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o nacionalnom brendu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, nije bilo glasova protiv i uzdržanih, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona podnijeto je 12 amandmana, Zakonodavni odbor četiri amandmana koji su sastavni dio Predloga zakona, poslanik Nikola Rakočević osam amandmana koji su sastavni dio Predloga zakona.

Sada stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Hvala vam. Za su bila 42 glasa. Konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u cjelini. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o nacionalnom brendu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o infrastrukturi prostornih podataka. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, glasali su za, konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Sastavni dio Predloga zakona su četiri amandmana Zakonodavnog odbora. Nije bilo drugih amandmana, pa ćemo se izjasniti o Predlogu zakona u cjelini.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, glasali su za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o infrastrukturi prostornih podataka.

Prelazimo na izjašnjavanje o Izvještaju o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2016. godini. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ljudska prava i slobode kao matični Odbor predložio je zaključak kojim se prihvata Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u

2016. godini.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time prihvatila Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2016. godini.

Prelazimo na izjašnjavanje o Izvještaju o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu kao matični Odbor podnio je predlog zaključaka povodom razmatranja Izvještaja o radu Tužilačkog savjeta i Državnog tužilaštva za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje predlog zaključaka Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu. Izvolite.

Hvala. Glasao je 41 poslanik, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila predlog zaključaka Odbora.

Prelazimo na izjašnjavanje o Izvještaju o finansijskom poslovanju i Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kao matični Odbor predložio je zaključak kojim se prihvata Izvještaj o finansijskom poslovanju i Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Glasao je 41 poslanik, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time prihvatila Izvještaj o finansijskom poslovanju i Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2016. godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Finansijskom izvještaju i Izvještaj o radu Agencije za lijekove i medicinska sredstva za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kao matični Odbor predložio je zaključak kojim se prihvata Finansijski izvještaj sa Izvještajem o radu Agencije za lijekove i medicinska sredstva za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time prihvatila Finansijski izvještaj sa Izvještajem o radu Agencije za lijekove i medicinska sredstva za 2016. godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Izvještaju o radu Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2016. godinu sa Finansijskim izvještajem Agencije za 2016. godinu i Izvještajem o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza Agencije za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kao matični Odbor, predložio je zaključak kojim se usvaja Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time usvojila Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2016. godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Finansijskom izvještaju sa Izvještajem o radu Regulatorne agencije za energetiku za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kao matični Odbor predložio je zaključak kojim se usvaja Finansijski izvještaj sa Izvještajem o radu Regulatorne agencije za energetiku za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time usvojila Finansijski izvještaj sa Izvještajem o radu Regulatorne agencije za energetiku za 2016. godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Finansijskim iskazima i Izvještaju o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja Agencije za nadzor osiguranja za 2016. godinu i Izvještaj o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kao matični Odbor predložio je zaključak kojim se usvajaju Finansijski iskaz i Izvještaji o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja sa Izvještajem o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time usvojila Finansijske iskaze i Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja sa Izvještajem o radu Agencije za nadzor osiguranja za 2016.godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Izvještaju o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kao matični Odbor predložio je zaključak kojim se usvaja Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Glasala su 42 poslanika, svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time usvojila Izvještaj o radu Agencije za zaštitu konkurencije za 2016. godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Godišnjem izvještaju o radu Centralne banke Crne Gore za 2016. godinu. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet kao matični Odbor predložio je zaključak kojim se prihvata Godišnji izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2016. godinu.

Stavljam na glasanje predlog zaključka Odbora. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za. Objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time prihvatila Godišnji izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2016. godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Izvještaju o radu Savjeta za finansijsku stabilnost u 2016.godini. Odlučuju se većinom glasova prisustnih poslanika.

Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, kao matični odbor, predložio je zaključak kojim se prihvata Izvještaj o radu Savjeta za finansijsku stabilnost za 2016. godinu. Izvolite. Hvala.

Glasao je 41 poslanik. Svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time prihvatila Izvještaj o radu Savjeta za finansijsku stabilnost za 2016. godinu.

Prelazimo na izjašnjavanje o Petom polugodišnjem izvještaju o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar - jun 2016.godine. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika. Odbor za evropske integracije kao matični Odbor, predložio je zaključak kojim se prihvata Peti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period januar - jun 2016.godine.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time prihvatila Peti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period januar - jun 2016.godine.

Prelazimo na izjašnjavanje o Šestom polugodišnjem izvještaju o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul - decembar 2016. godine. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Odbor za evropske integracije kao matični Odbor, predložio je zaključak kojim se prihvata Šesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period jul - decembar 2016. godine.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora. Izvolite. Hvala.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora i time prihvatila Šesti polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul - decembar 2016. godine.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o dopuni Zakona o igrama na sreću. Odlučuje se većinom glasova prisutnih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite. Hvala vam.

Glasala su 42 poslanika, 41 za, jedan uzdržani glas, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona nije bilo amandmana, pa ćemo se izjasniti o Predlogu zakona u cjelini.

Stavljam na glasanje Predlog zakona o cjelini. Izvolite. Hvala vam.

Glasala su 42 poslanika, 41 za, jedan uzdržan, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o dopuni Zakona o igrama na sreću.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite. Hvala vam.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona poslanici, Marta Šćepanović i Halil Duković podnijelu dva amandmana koji su sastavni dio Predloga zakona, s tim što je amandman 2 korigovan na Odboru za ljudska prava i slobode.

Povodom razmatranja Predloga zakona, Odbor za ljudska prava i slobode, podnio je Predlog zaključka o kojem ćemo se kasnije izjasniti.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite. Hvala vam.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nevladinim organizacijama.

Stavljam na glasanje Predlog zaključka Odbora za ljudska prava i slobode. Izvolite. Hvala.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zaključka Odbora.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite. Hvala.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona nije bilo amandmana, pa ćemo se izjasniti o Predlogu zakona u cjelini.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite. Hvala.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa objavljujem da je Skupština usvojila Predlog zakona o dopuni Zakona o administrativnim taksama.

Prelazimo na izjašnjavanje o Predlogu zakona o izmjeni Zakona o upravnom postupku. Odlučuje se većinom glasova svih poslanika.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u načelu. Izvolite. Hvala.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa konstatujem da je prihvaćen Predlog zakona u načelu.

Na Predlog zakona nije bilo amandmana, pa ćemo se izjasniti o Predlogu zakona u cjelini.

Stavljam na glasanje Predlog zakona u cjelini. Izvolite. Hvala.

Glasala su 42 poslanika. Svi su glasali za, pa objavljujem da Skupština usvojila Predlog zakona u izmjeni Zakona o upravnom postupku.

Prelazimo na tačku - Izbor i imenovanja. U okviru ove tačke treba odlučiti o predlozima odluka o imenovanju dva člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Podsjećam, da je Odbor za ekonomiju, finansije i budžet podnio predloge odluka o imenovanju dva člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost. Za članove Savjeta Agencije imenuju se Zoran Sekulić i Šefkija Murić.

Otvaram pretres. Izvjestilac Odbora za ekonomiju, finansije i budžet je Branko Čavor.

Da li želi riječ? Izvolite poslaniče Čavor.

BRANKO ČAVOR (02.06.17 12:39:56)

Zahvaljujem predsjedniče, kolegince i kolege poslanici,

Povodom imenovanja dva člana Savjeta Agencije za elektronsku komunikaciju i poštansku djelatnost odbor je utvrdio /prekid/ prema svim poslanicima danas sa detaljnim obraloženjem pa ću kazati vrlo kratko.

Samo ću podsjetiti na činjenicu da je Zakonom o elektronskim komunikacijama predviđeno da Skupština imenuje članove Savjeta, a da proceduru i predlog utvrđuje matičnim odbor, dakle

Odbor za ekonomiju i finansije. Saglasno tome Odbor je sproveo proceduru u nekoliko faza, naravno prva faza je bila raspisivanje konkursa o uslovima koji su definisani zakonom. Nakon toga napravljen je uvid u prijavljene kandidate za člana Savjeta i utvrđeno je da se osam kandidata prijavilo za člana Savjeta. Odbor je takođe odlučio da obavi i intjervijue ili kako mi to kažemo u Parlamentu, nazivamo poslovniki, kontrolna saslušanja gdje su kandidati izložili svoje viđenje stanja u ovoj oblasti i unapređenja i u oblasti i rada Agencije i kao i odnosa sa Skupštinom. Nakon tog, naravno, došlo se do one pozicije koja jeste u toj proceduru predviđena, glasanje, nakon obavljenog glasanja Odbor je konstatovao da potrebnu većinu su dobili Šefkija Murić i Zoran Sekulić i na osnovu toga je i utvrđen Predlog odluke koji je dostavljen Skupštini na usvajanje. Zato molim Skupštinu da se izjasni o Predlogu odluke o ovom slučaju, naravno pojedinačno, jer se donosi posebno za članove Savjeta. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (02.06.17 12:41:30)

Hvala Vama, poslaniče Čavor.
Da li se još neko javlja za riječ?
Andrija Popović, poslanik, izvolite.

ANDRIJA POPOVIĆ (02.06.17 12:41:38)

Zahvaljujem predsjedniče. Uz dužno poštovanje prema predloženim kandidatima Liberalna partija ih neće podržati. Kao i kod izbora kandidata za ostale državne institucije ovdje je presudna bila stranačka uloga, svi ostali kriterijumi, naročito struka, su van igre. Nije nam nikakva utjeha, ista je situacija i u opštinama, posebno u opštinama u kojima je vlast opozicija, koja je opozicija na državnom nivou. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (02.06.17 12:42:32)

Hvala Vam, poslaniče Popoviću.
Mi ovdje imamo predlog Odbora koji računam da svakako nije zanemario stručne potencijale kandidata, njihove karakteristike i naravno svi imamo pravo da se izjasnimo o njihovom predlogu.

Da li se još neko javlja za riječ? Izvolite, poslaniče Čavor.

BRANKO ČAVOR (02.06.17 12:42:59)

Na Odboru se vodilo računa o više onih stvari koje su definisane uslovima zakona. Među tim kriterijumima svakako je značajan aspekt i najznačajniji - struka. Kandidati koji su ovdje predloženi su upravo i prepoznati po radu i u toj struci. Zbog toga mislim da je odnos članova odbora upravo bio na tom fonu, a ne na političkom.

PREDSJEDNIK IVAN BRAJOVIĆ (02.06.17 12:43:28)

Hvala poslaničke Čavor. Da li se još neko javlja za riječ? Ako ne, onda konstatujem da smo završili pretres i prelazimo na izjašnjavanja.

Stavljam na glasanje Predlog odluke da se za člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost imenuje Zoran Sekulić. Izvolite.

Hvala vam. Glasala su 42 poslanika. Za je 41, jedan uzdržan, pa objavljujem da je Predlog odluke usvojen i za člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost imenovaj je Zoran Sekulić.

Stavljam na glasanje Predlog odluke da se za člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost imenuje Šefkija Murić. Izvolite.

Hvala. Glasala su 42 poslanika, za 41, jedan uzdržan, pa objavljujem da je Predlog odluke usvojen i za člana Savjeta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost imenovan je Šefkija Murić. Čestitam gospodinu Zoranu Sekuliću i gospodinu Šefkiji Muriću.

Ovim je Deveta sjednica Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2017. godini završena.